

מבוא לככללה להנדסת תעשייה וניהול

$$\{\sqrt{x}\}^2$$

תוכן העניינים

1	1. עקומת תמורה ומסחר בינלאומי
19	2. פונקציות ייצור בטבלה
28	3. הוצאות הייצור ועוקמת ההיצוא
37	4. שווי משקל בתחרות משוכלلت
51	5. התערבות ממשלה בשוק סגור
64	6. שוק פתוח (ייצור וייבוא)
	7. מונופול
75	8. חשבונות לאומיות
81	9. פונקציית הצריכה
87	10. השקעות
91	11. מודל קיינס פשוט בשוק סגור
96	12. בנקים וכמות הכספי
101	13. המודל המשולב - מודל קיינס עם שוק הכספי בשוק סגור
108	14. מאزن התשלומים ושוק מטבע חז'
114	15. מודל קיינס בשוק פתוח

מבוא לכלכלה להנדסת תעשייה וניהול

פרק 1 - עקומת תמורה ומסחר בינלאומי

תוכן העניינים

1. כללי

עקומת תמורה ומסחר בינלאומי:

שאלות:

1) להלן מספר טענות לגבי עקומת התמורה :

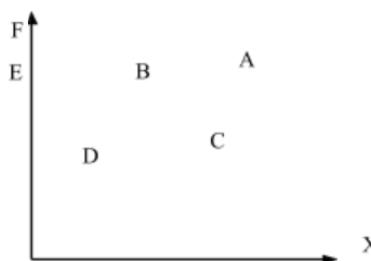
- א. עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם תקטן האבטלה במשק.
- ב. עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם המשק עברו ממצב לא עיל לנצח עיל.
- ג. עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם יחול שיפור טכנולוגי בייצור אחד המוצרים.
- ד. עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) יקטן מספר העובדים.
- ה. עקומת התמורה תגדל (תצא החוצה) אם המשק קיבל מענק אחד המוצרים.

2) משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד.

להלן מספר טענות לגבי המשק כאשר הוא מייצר משני המוצרים ונמצא על עקומת התמורה :

- א. המשק מייצר באופן עיל ולכון הגדלת הייצור של מוצר X מחייבת יותר על מוצר Y.
- ב. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור כל אחד מן המוצרים יכולה להיות חיובית או אפס.
- ג. המשק מייצר באופן עיל ולכון ניתן להגדיל את הייצור של מוצר אחד מבלי להקטין את הייצור של המוצר השני.
- ד. על מנת להגדיל ייצור X אפשר להעביר עובדים מייצור מוצר X לייצור מוצר Y.

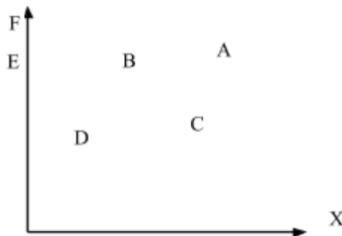
3) להלן תרשימים של עקומת תמורה ומספר נקודות הנמצאות ביחס מסוים לעקומה :

להלן מספר טענות לגבי התרשימים :

- א. הייצור בנקודה E אינו עיל יותר מהייצור בנקודה B.
- ב. הייצור בנקודה A עיל יותר מהייצור בנקודה B.
- ג. הייצור בנקודה C עיל יותר מהייצור בנקודה B.
- ד. הייצור בנקודה D עיל יותר מהייצור בנקודה B.

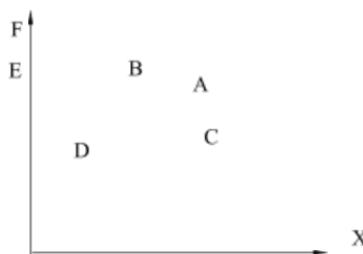
4) להלן תרשים של עקומה תמורה ומספר נקודות הנמצאות ביחס מסוים לעקומה:

להלן מספר טענות לגבי התרשים:

- ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X חיובית בנקודות D ו-E.
- ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X חיובית בנקודות B ו-C.
- במעבר מנקודה D לנקודה B, ניתן להגדיל את ייצור מוצר Y רק ע"י ויתור על מוצר X.
- במעבר מנקודה C לנקודה B, ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X גדלה.

5) להלן תרשים של עקומה תמורה ומספר נקודות הנמצאות ביחס מסוים לעקומה:

להלן מספר טענות לגבי התרשים:

- שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X יכול לאפשר למשק לייצר בנקודה F.
- שיפור טכנולוגי בייצור מוצר Y לא יכול להביא לגידול בייצור שני המוצרים.
- אם, במצב הנוכחי, המשק מייצר בנקודה E, אזי שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X לא יוכל להביא לגידול בייצור שני המוצרים.
- מענק שהמשק מקבל ממוצר X יכול להביא את המשק לייצר בנקודה A.

6) להלן מספר טענות לגבי עקומה התמורה:

- גידול בכמות גורמי הייצור תגדיל בהכרח את עקומה התמורה.
- ייצור יעיל מחייב תעסוקה מלאה של כל גורמי הייצור.
- אם המשק נמצא על גבול אפשרויות הייצור הוא מייצר באופןיעיל.
- אם חלק מגורמי הייצור מובטלים, הרי שניתן להגדיל את התפוקה של מוצר אחד ללא ויתור על המוצר השני.

7) להלן מספר טענות לגבי עיקומת התמורה של משק בעל גורם ייצור יחיד (עובד).

איזו מהטענות הבאות אינה נכונה:

א. גידול בכמות גורמי הייצור תגדיל בהכרח את עיקומת התמורה.

ב. ייצור יעיל מחייב תעסוקה מלאה של כל גורמי הייצור.

ג. אם המשק נמצא על גבול אפשרויות הייצור הוא מייצר באופןיעיל.

ד. אם חלק מגורמי הייצור מובטלים, הרי שההוצאה האלטרנטיבית השולית ליצירת יחידת מוצר נוספת היא חיובית.

8) משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד. להלן מספר טענות:

א. אם הנסיבות המקסימליות שהשוק יכול לייצר משנה המוצרים שותה, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית ליצירת מוצר X שווה 1.

ב. אם המשק מייצר כמויות שוות משנה המוצרים, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה 1.

ג. אם הנסיבות המקסימליות שהשוק יכול לייצר משנה המוצרים שותה, אזי ההוצאה האלטרנטיבית המומוצעת לייצור מוצר X שווה 1, אם המשק מייצר רק את מוצר X.

ד. אם המשק מייצר כמויות שוות משנה המוצרים, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה 1, רק אם עיקומת התמורה לניארת.

9) במשק הישראלי מייצרים מוצרים מזון ומוצרי בידור. בעת החליטה להעיר חלק

מן הפעלים מיוצר מזון לייצור מוצרים בידור. התברר שתפקות מוצרים הבידור גדלה בעוד תפוקת מוצרים המזון לא השתנתה.

איזו מן הטענות הבאות המתיחסת למעבר הפעלים אינה נכונה:

א. במצב המזוא, הייצור במשק לא היה יעל.

ב. התפקה השולית של הפעלים שהועברו הייתה חיובית בשני המוצרים.

ג. התפקה השולית של הפעלים שהועברו הייתה חיובית בייצור מוצרים בידור ואפס בייצור מוצרים מזון.

ד. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצרים בידור הייתה אפס.

10) אם ידוע שהשוק מייצר תמיד כמויות חיוביות משנה המוצרים ונמצא על

עיקומת התמורה, אז:

א. ההוצאה האלטרנטיבית השולית בייצור שני המוצרים גדולה מאפס.

ב. אם בנוסף נתנו שהשוק מייצר כמות שווה משנה המוצרים, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית שווה ל-1.

ג. אם בנוסף נתנו שחלק מגורמי הייצור אינם מועסקים, אזי המשק אינו מייצר ביעילות.

ד. גידול בכמות של אחד מגורמי הייצור יביא בהכרח לגידול בכמות המיצרת מוצר Y.

- 11)** משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד. ידוע שהתפקיד השולית של העובדים קבועה בשני המוצרים. איזו מן הטענות הבאות אינה נכונה :
- א. עיקומת התמורה של המשק ליניארית.
 - ב. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X קבועה ושווה להוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר Y.
 - ג. אם הנסיבות המקסימליות שהמשק יכול לייצר שני המוצרים שווות, אזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה 1.
 - ד. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה להוצאה האלטרנטיבית הממוצעת לייצור מוצר X.

12) להלן מספר טענות לגבי עיקומת התמורה :

1. אם התפקיד השולית של גורם הייצור חיובית וקבועה בייצור שני המוצרים, עיקומת התמורה תהיה ליניארית.
2. רק אם התפקיד השולית של גורם הייצור חיובית ופוחתת בייצור שני המוצרים, עיקומת התמורה תהיה קמורה (רגילה).
3. אם קיימים שני גורמי ייצור שונים והתפקיד השולית של שני גורמי הייצור חיובית וקבועה בייצור שני המוצרים, עיקומת התמורה תהיה קו שבור בעל שני קטעים.
 - א. רק טענה 1 נכונה.
 - ב. רק טענה 2 נכונה.
 - ג. רק טענה 3 נכונה.
 - ד. טענות 1 ו-2 נכונות.

13) העובדים במשק "A" מייצרים בתים ומזון בלבד. התפקיד השולית של העובדים בשני המוצרים פוחתת. בשנה הנוכחית ידוע שהמשק נמצא על עיקומת התמורה ומיצר 100,000 בתים ו-5,000,000 יחידות מזון. مكان ש :

- א. ההוצאה האלטרנטיבית הממוצעת לייצור בית היא 50 יחידות מזון.
- ב. אם ידוע שבנקודות המוצא ויתור על בית אחד יגדל את ייצור המזון ב-50 יחידות, הרי שהכמויות המקסימליות של מזון שניתן לייצור היא 10,000,000 יחידות.
- ג. אם ידוע שהכמויות המקסימליות של מזון שניתנו לייצור היא 10,000,000 יחידות, הרי שההוצאה האלטרנטיבית הממוצעת לייצור בית היא 50 יחידות מזון.
- ד. כל התשובות האחרות אין נכוןות.

14) משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד. להלן מספר טענות:

- א. שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X גורם לתזוזה של עקומת התמורה וגם של עקומת הצריכה.
- ב. קבלת מענק גורמת לתזוזה של עקומת התמורה וגם של עקומת הצריכה.
- ג. קבלת מענק ממוצר Y גורמת להגדלת הצריכה ממוצר Y.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

15) להלן מספר טענות:

- א. עקומת התמורה בעלת שיפור שלילי עקב חוק התפוקה השולית הפוחתת.
- ב. שיפור טכנולוגי במוצר X, המלווה בצריכת אותה כמו X כמו קודם, לא ישנה את ההוצאה האלטרנטיבית הכוללת לייצור מוצר Y.
- ג. שיפור טכנולוגי במוצר X, המלווה בצריכת אותה כמו Y כמו קודם, לא ישנה את ההוצאה האלטרנטיבית הכוללת לייצור מוצר X.
- ד. קבלת מענק במוצר Y משנה את עקומת התמורה.

16) במשק מייצרים חולצות ונעליים. שיפור טכנולוגי בייצור חולצות:

- א. יגרום בהכרח להגברת ייצור חולצות.
- ב. עשוי להביא להגדלת הייצור של נעליים ע"י הקטנת ייצור החולצות, לעומת מצב המוצר.
- ג. יביא בהכרח לירידה במספר המועסקים בייצור חולצות.
- ד. יביא בהכרח לירידה במספר המועסקים בייצור חולצות אם המשק נהוג לצרוך כמות שווה לשני המוצרים.

17) משק מייצר את מוצר X ומוצר Y באמצעות עובדים בלבד.

במשך חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X והרעה טכנולוגית בייצור מוצר Y.

אייזו מהטענות הבאות אינה נכונה:

- א. ייתכן שהמשק יוכל להגדיל את הכמות המיוצרת משני המוצרים לעומת מצב המוצר.
- ב. הכמות המקסימליות שהמשק יכול לייצר משני המוצרים גדלו.
- ג. אם המשק מייצר אותו כמות כמו קודם, אייזי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X קטנה.
- ד. אם המשק מייצר אותו כמות כמו קודם, אייזי ההוצאה האלטרנטיבית הכוללת לייצור מוצר X קטנה.

18) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עיקומת תמורה קמורה (רגילה). במשק חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X.

אייזו מהטונות הבאות אינה נכוןה :

א. אם המשק ממשיך לייצר אותה כמוות מוצר Y, איזי העלות האלטרנטיבית הכוללת לייצור מוצר X לא תשתנה.

ב. אם המשק ממשיך לייצר אותה כמוות מוצר Y, איזי העלות האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X תקטן.

ג. אם המשק ממשיך לייצר אותה כמוות מוצר X, איזי העלות האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X לא תשתנה.

ד. אם המשק נוהג לצרוך תמיד כמות שווה משנה המוצרים, אזי המשק יגדיל את הכמות המיוצרת משנה המוצרים, תוך כדי העברת עובדים מייצור מוצר X לייצור מוצר Y.

ה. אם המשק ממשיך לייצר אותה כמוות מוצר Y, איזי העלות האלטרנטיבית הכוללת לייצור מוצר Y תאגדל.

19) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עיקומת תמורה ליניארית (ישרה). המשק קיבל מענק ממוצר Z. כתוצאה לכך :

א. אם לאחר המענק, המשק צורך את אותה הכמות ממוצר X כמו קודם, הרי שבכרכח ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X קטנה.

ב. אם לאחר המענק, המשק צורך עדין את אותה הכמות ממוצר Y כמו קודם, הרי שלא ניתן לדעת מה קרה להוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X.

ג. לאחר המענק, המשק יכול לייצר כמות מקסימלית גדולה יותר משנה המוצרים.

ד. אם לאחר המענק, המשק צורך את אותה כמות ממוצר Y, הרי ההוצאה האלטרנטיבית הכוללת לייצור X גדלה.

20) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עיקומת תמורה ליניארית (ישרה). במשק חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X. לאחר השיפור המשק בחר להמשיך לצרוך אותה כמות ממוצר X. כתוצאה לכך :

א. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X לא תשתנה.

ב. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X קטנה.

ג. המשק יוכל>Create כמות מקסימלית גדולה יותר משנה המוצרים.

ד. הכמות הנצרכת ממוצר Y לא משתנה.

- 21)** משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עקומת תמורה ליניארית (ישרה). במשק חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר Y. כתוצאה לכך :
- אם לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק נמצא בנקודת ייצור בה מייצרים את אותן הכמות ממוצר Y כמו קודם, הרי שלא ניתן לדעת מה קרה להוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X.
 - אם לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק נמצא בנקודת ייצור בה מייצרים את אותן הכמות ממוצר X כמו קודם, הרי שה汇报ת ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X קטנה.
 - לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק יכול לייצר כמות מקסימלית גדולה יותר מאשר המוצרים.
 - אם לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק צריך פחות ממוצר Y, הרי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X גדולה.

- 22)** משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עקומת תמורה קמורה (רגילה). המשק קיבל מענק ממוצר Z. כתוצאה לכך :
- אם לאחר המענק, המשק צריך את אותן הכמות ממוצר X כמו קודם, הרי שה汇报ת ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X קטנה.
 - אם לאחר המענק, המשק צריך עדין את אותן הכמות ממוצר Y כמו קודם, הרי שלא ניתן לדעת מה קרה להוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X.
 - לאחר המענק, המשק יכול לייצר כמות מקסימלית גדולה יותר מאשר המוצרים.
 - אם לאחר המענק, המשק צריך פחות ממוצר Y, הרי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X גדולה.

- 23)** משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עקומת תמורה קמורה (רגילה). במשק חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X. לאחר השיפור המשק בחר להמשיךאותה כמות ממוצר X. כתוצאה לכך :
- ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X לא השתנה.
 - ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X קטנה.
 - הأشك יכול創作 כמות מקסימלית גדולה יותר מאשר המוצרים.
 - הכמות הנוצרת ממוצר Y לא משתנה.

- 24)** משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עקומת תמורה קמורה (רגילה). המשק חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר Y. כתוצאה לכך :
- אם לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק נמצא בנקודת ייצור בה מייצרים את אותן הכמות ממוצר Y כמו קודם, הרי שלא ניתן לדעת מה קרה להוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X.
 - אם לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק נמצא בנקודת ייצור בה מייצרים את אותן הכמות ממוצר X כמו קודם, הרי שה汇报ת ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X קטנה.
 - לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק יכול לייצר כמות מקסימלית גדולה יותר מאשר המוצרים.
 - אם לאחר השיפור הטכנולוגי, המשק צריך פחות ממוצר Y, הרי ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X גדולה.

- 25)** משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. המשק נמצא במצב המוצא על עקומת התמורה קמורה (רגילה). המשק קיבל מענק ממוצר X. כתוצאה לכך :
- אם לאחר המענק, המשק צריך את אותן הכמות ממוצר X כמו קודם, הרי שה汇报ת ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X קטנה.
 - אם לאחר המענק, המשק צריך עדין את אותן הכמות ממוצר Y כמו קודם, הרי שלא ניתן לדעת מה קרה להוצאה האלטרנטיבית לייצור X.
 - לאחר המענק, המשק יכול לייצר כמות מקסימלית גדולה יותר מאשר המוצרים.
 - אם לאחר המענק, המשק צריך פחות ממוצר X, הרי ההוצאה האלטרנטיבית לייצור X גדולה.

26) למשק יש חמישה מטעים שונים בהם ניתן לגדל מגנו או שזיף :

מטע	מנגו (טונות)	שזיף (טונות)
A	5	25
B	10	20
C	30	10
D	60	30
E	40	60

אם המשק מגדל 100 טון מגנו ביעילות, אז :

- ההוצאה האלטרנטיבית השולית לגידול מגנו היא $\frac{1}{2}$ שזיף.
- ההוצאה האלטרנטיבית השולית לגידול שזיף היא $\frac{3}{2}$ מגנו.
- הכמות המווצרת של שזיף היא 90 טון.
- ההוצאה האלטרנטיבית הממווצעת לגידול טון מגנו היא $\frac{3}{4}$ טון שזיף.

- 27) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. במשק יש 100 עובדים ו-100 עובדות. כל עובד יכול לייצר 5 יחידות מוצר X או 5 יחידות מוצר Y. כל עובדת יכולה לייצר 2 יחידות מוצר X או 6 יחידות מוצר Y. המשק מעוניין לייצר כמויות שות משני המוצרים. מכאן ש :
- ההוצאות האלטרנטיבית השולית לייצור יחידת X היא 1 יחידת Y.
 - בייצור מוצר Y יעסקו גם העובדים וגם עובדות.
 - אם יחול שיפור טכנולוגי של 20% ביכולת של העובדים בלבד, המשק ייצור 600 יחידות מכל מוצר.
 - הוצאות האלטרנטיבית הכוללת לייצור מוצר X קטנה מ-500 יחידות Y.

- 28) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. במשק יש מכונות, עובדים ועובדות. כל מכונה יכולה לייצר 10 יחידות מוצר X או 30 יחידות מוצר Y. כל עובד יכול לייצר 5 יחידות מוצר X או 5 יחידות מוצר Y. כל עובדת יכולה לייצר 2 יחידות מוצר X או 6 יחידות מוצר Y. מכאן ש :
- עקבותת התמורה לינארית.
 - למכונות יש יתרון יחסית על פני העבודות בייצור מוצר Y.
 - עקבותת התמורה אינה יכולה להיראות כקו שבור על שלושה קטיעים.
 - היחידות הראשונות של מוצר X מוצרכות בהכרח עיי מכונה.

- 29) ידוע שבשוק, המייןץ באופן עיל שני מוצרים X ו-Y בלבד, יש שלושה גורמי ייצור-A,B,C. אם ידוע שלגורם ייצור A יש יתרון יחסית בייצור מוצר X על פני גורם ייצור B ויתרון יחסית על פני גורם ייצור C בייצור מוצר Y, אז :
- רצוי שככל גורם ייצור ייצור יוצר משני המוצרים.
 - כל גורם ייצור חייב לעסוק בייצור מוצר בו יש לו יתרון יחסית.
 - אם גורם ייצור C מייצר מוצר Y, אז גורמי ייצור A ו-B מייצרים רק את מוצר Y.
 - אם גורם ייצור B מייצר מוצר Y, אז גורמי ייצור A ו-C מייצרים רק את מוצר Y.

30) להלן מספר טענות :

- אם לגורם ייצור A יש יתרון מוחלט על פני גורם ייצור B הן בייצור מוצר X והן בייצור מוצר Y, אז יש לו גם יתרון יחסית בשני המוצרים.
- אם לגורם ייצור A יש יתרון מוחלט על פני גורם ייצור B בייצור מוצר X, לא יתכן שלגורם ייצור B יש יתרון יחסית בייצור מוצר X.
- אם לגורם ייצור A יש יתרון יחסית על פני גורם ייצור B בייצור מוצר X, אז לא יתכן שהיא לו יתרון יחסית גם בייצור מוצר Y.
- אם לגורם ייצור A יש יתרון יחסית על פני גורם ייצור B בייצור מוצר Y, אז הוא ייצור רק את מוצר Y.

(31) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. במשק יש מכונות, עובדים וקרקע. כל מכונה יכולה לייצר 2 יחידות ממוצר X או 3 יחידות ממוצר Y. כל עובד יכול לייצר 2 יחידות ממוצר X או 4 יחידות ממוצר Y. בכל דונם קרקע ניתן לייצר 2 יחידות ממוצר X או 6 יחידות ממוצר Y. מכאן ש :

- א. עקבותת התמורה היא קו ליניארי.
- ב. ייתכן שהמכונות תייצרנה כמות חיובית משני המוצרים והעובדים ייצרו את מוצר X בלבד.
- ג. ייתכן שהמכונות תייצרנה כמות חיובית משני המוצרים והעובדים ייצרו את מוצר Y בלבד.
- ד. אם המשק מייצר רק את מוצר X, אז ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X היא $\frac{2}{3}$ יחידות Y.

(32) בענף הבניין בונים בניינים ובתים פרטיים. לרשות הענף עומדים 1,000 עובדים מקומיים ו-3,000 עובדים זרים. לבניית בניין דרושים 10 עובדים מקומיים ו-20 עובדים זרים, ולבנייה בית פרטי דרושים 5 עובדים מקומיים ו-10 עובדים זרים.

- א. עקבותת התמורה היא עקבותת מגבלות ולכן היא תיראה כקו שבור בעל שני קטיעים.
- ב. ייבוא של עובדים זרים נוספים יגדיל את גבול אפשרויות הייצור של ענף הבנייה.
- ג. הקשרת עובדים מקומיים נוספים תגדיל את גבול אפשרויות הייצור של ענף הבנייה.
- ד. ייתכן מצב שבו עקבותת התמורה תיראה כקו שבור בעל שני קטיעים.

(33) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y בעזרת 100 עובדים ו-200 עובדים. כל עובד יכול לייצר 10 יחידות ממוצר X או 5 יחידות ממוצר Y. כל עובדת יכולה לייצר 2 יחידות ממוצר X או 6 יחידות ממוצר Y. ידוע שהשוק צורך תמיד 900 יחידות ממוצר X. מכאן ש :

- א. אם המשק יוכל מענק של 100 יחידות X, תשנה ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X.
- ב. אם יעזבו 20 עובדים את המשק, לא תשנה ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X.
- ג. אם העובדות תעבורנה הקשרה שתגדיל את יכולתן לייצר את מוצר X פי 5, תשנה ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X.
- ד. אם יתוסףו 20 עובדים למשק, לא תשנה ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X.

- (34)** מדיניות א' ו-ב' מייצרת את מוצרים X ו-Y בלבד, ומקיימות מסחר ביניהם.
במדינה א' דרושים 2 עובדים לייצור מוצר X ו-5 עובדים לייצור מוצר Y.
במדינה ב' דרושים 2 עובדים לייצור מוצר X ו-2 עובדים לייצור מוצר Y.
כל מדינה יש 100 עובדים. בשנה הנוכחית כל מדינה כורכת 25 יחידות X.
א. מדינה א' מוכרת בהכרח את מוצר Y וקונה את מוצר X.
ב. אם שני המשקדים היו מתחברים הרו שהנקודה ($Y=35, X=50$) נמצאת על עיקומת התמורה.
ג. שיפור של 15% בייצור מוצר Y במדינה א' הפוך את המסחר בין המדינות לחסר תועלת.
ד. אם יעזבו את מדינה א' 50 עובדים שייצרו את מוצר X, ישנה היתרונו היחסי בין המדינות.

- (35)** משק A עוקמת תמורה רגילה. המשק פתוח וסוחר עם העולם. ידוע שהמחיר העולמי של מוצר X התיקיר. מכאן :
- אין השפעה על הכמות המיוצרת של מוצר X במדינה A.
 - ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X קטנה.
 - הכמות המיוצרת ממוצר X קטנה.
 - ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X גדלה.

- (36)** משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. לרשות המשק עומדים 200 מכונות ו-300 עובדים. כל מכונה יכולה לייצר 2 יחידות ממוצר X או 3 יחידות ממוצר Y. כל עובד יכול לייצר 2 יחידות ממוצר X או 4 יחידות ממוצר Y. המשק מייצר באופןiesel כמות של 1500 יחידות Y. להלן מספר טענות :
- השוק מייצר 200 יחידות ממוצר X.
 - בייצור מוצר X מושכים גם מכונות וגם עובדים.
 - בייצור מוצר Y מושקotas מכונות בלבד.
 - כל התשובות האחרות אינן נכונות.

- (37)** משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. לרשות המשק עומדים 240 פועלים ו-120 פועלות. לייצור מוצר X דרושים 4 פועלים ופועלת אחת. לייצור מוצר Y דרושים 2 פועלים ו-2 פועלות. המשק נהוג לצרוך 50 יחידות ממוצר X וממייצר תמיד ביעילות. להלן מספר טענות לגבי מצב המשק :
- השוק מייצר בנסיבות תעסוקה מלאה.
 - השוק מייצר 30 יחידות ממוצר Y.
 - יש 30 פועלות מובטלות.
 - יש 10 פועלים מובטלים.

- (38) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. לרשות המשק עומדים 240 עובדים ו-120 פועלות. לייצור מוצר X דרושים 4 עובדים ופועלת אחת. לייצור מוצר Y דושים 2 עובדים ו-2 פועלות.
- איזו מן הטענות הבאות לגבי מצב המשק נכונה:
- המשך מייצר תמיד בתעסוקה מלאה (אין אבטלה מבנית).
 - ההצעה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X תלולה בכמות המוצרת ממוצר X.
 - גידול במספר הפועלים בלבד או גידול במספר הפועלות בלבד לא ישנה את עקומת התמורה.
 - ההצעה האלטרנטיבית השולית לייצור יחידת X היא קבועה ושווה ל-2 יחידות Y.
- (39) בהמשך לנוטני השאלה הקודמת. למשך נוספים עוד 120 פועלות. הניבו כעת כי לא ידוע כמה המשק נהוג לייצר מכל מוצר.
- להלן מספר טענות לגבי מצב המשק:
- בחכרח תיווצר אבטלה מבנית של פועלות.
 - אם המשק מייצר כמות חיובית ממוצר X, הרי שההצעה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X שווה בחכרח ל-2 יחידות Y.
 - אם מתווספה עוד פועלות למשך, זה יגרום להתרחבות של גבול אפשרויות הייצור.
 - ההצעה האלטרנטיבית השולית יכולה לשנתנו אם נשנה את הכמות המוצרת ממוצר X.

- (40) פועל בענף הטקסטיל בישראל מייצר ביום עבודה 2 חולצות או 4 זוגות מכנסיים. פועל בענף הטקסטיל בהודו מייצר ביום עבודה 2 חולצות או 2 זוגות מכנסיים. ידוע שמספר פועלי הטקסטיל בהודו גבוה פי 20 מאשר מספרם בישראל.
- להלן מספר טענות לגבי אפשרויות הסחר בין ישראל והודו:
- להודים אין צורך לקנות חולצות ומכנסיים מישראל מאחר שיש להם הרבה יותר פועלים.
 - לאף אחת ממשתי המדינות אין יתרוןיחס בייצור חולצות.
 - ישראל כדאי לייצא זוגות מכנסיים להודו במחיר הנע בין 1.5 ל-0.5 חולצה.
 - להודו כדאי לייצא חולצות לישראל במחיר הנע בין 0.5 זוג מכנסיים עד 1.5 זוג מכנסיים.

- 41)** פועל במשק א' מייצר ביום עבודה 10 יחידות ממוצר X או 10 יחידות ממוצר Y. פועל במשק ב' מייצר ביום עבודה 20 יחידות ממוצר X או 100 יחידות ממוצר Y. להלן מספר טענות לגבי אפשרויות הסחר בין משק א' למשק ב':
- לשוק ב' יש יתרון מוחלט ויתרונו יחסיב שני המוצרים.
 - אם ידוע שטעמי המשקדים זהים, אין כדאיות למסחר בין השוקים.
 - במידה ויסחרו ביניהם, ימכור משק א' את מוצר X במחיר הנע בין יחידה אחת ממוצר Y ל-5 יחידות ממוצר Y.
 - במידה ויסחרו ביניהם, ימכור משק ב' את מוצר Y במחיר הנע בין יחידה אחת ממוצר X ל-5 יחידות ממוצר X.
 - טענות ג' וד' נכונות.

- 42)** במשק א' דרישים שני ימי עבודה לייצור יחידה אחת של מוצר X, ושלושה ימי עבודה לייצור יחידה אחת של מוצר Y. במשק ב' דרישים 10 ימי עבודה לייצור יחידה אחת של מוצר X, וחמשה ימי עבודה לייצור יחידה אחת של מוצר Y. להלן מספר טענות לגבי אפשרויות הסחר בין משק א' לשוק ב':
- לשוק ב' יש יתרון מוחלט ויתרונו ייחס שני המוצרים.
 - אם ידוע שטעמי המשקדים זהים, אין כדאיות למסחר בין השוקים.
 - במידה ויסחרו ביניהם, ימכור משק א' את מוצר X במחיר הנע בין $\frac{2}{3}$ יחידות ממוצר Y ל-2 יחידות ממוצר Y.
 - במידה ויסחרו ביניהם, ימכור משק ב' את מוצר Y במחיר הנע בין יחידה וחצי יחידות ממוצר X ל-2 יחידות ממוצר X.
 - טענות ג' וד' נכונות.

- 43)** משק בעל עקומת תמורה רגילה מייצר בנקודתה שבה ההוצאה האלטרנטיבית השולית שווה אחת. בנקודתה זו המשק צריך כמות חיבורית משנה המוצרים, אשר ממקסימות את תועלתו. כתע המשק נפתח למסחר בינלאומי.
- ידעו שמחיר מוצר X בעולם הוא 2 ₪. מכאן ש:
- אם מחיר מוצר Y הוא 4 ₪, המשק יגדיל את הכמות המיוצרת ממוצר Y, ייצא את מוצר Y וייבא את מוצר X.
 - אם מחיר מוצר Y הוא 2 ₪, המשק יגדיל את הכמות המיוצרת ממוצר Y, ייצא את מוצר X וייבא את מוצר Y.
 - אם מחיר מוצר Y הוא 4 ₪, המשק יפסיק לייצר את מוצר X וייצר את מוצר Y בלבד, כי מוצר Y שווה כפליים.
 - אם מחיר מוצר Y הוא 2 ₪, יתכן שפטיחת המשק למסחר בינלאומי ייפור את מצב המשק.

(44) לשות המשק עומדים שלושה גורמי ייצור : פועלים, מכונות ודונמים של קרקע. כל פועל יכול לייצר 2 יחידות X או 4 יחידות Y. כל מכונה יכולה לייצר 1 יחידות X או 1 יחידות Y. כל דונם קרקע יכול לייצר 6 יחידות X או 24 יחידות Y. מחירו העולמי של מוצר X הוא \$ 15 והמחיר העולמי של מוצר Y הוא \$ 10. על מנת להיות על גבול אפשרויות הצריכה שלו, המשק צריך להקצות את גורמי הייצור באופן הבא :

- כל גורמי הייצור צריכים לייצר את מוצר Y, כי הוא זול יותר.
- כל גורמי הייצור צריכים לייצר את מוצר X, כי הוא יקר יותר.
- כל הפועלים והקרקע ייצרו את מוצר Y וכל המכונות תייצרנה את מוצר X.
- חלק מהפועלים והקרקע ייצרו את מוצר Y והשאר ייצרו את מוצר X, וכן כל המכונות תייצרנה את מוצר X.

(45) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. לשות המשק עומדים 240 פועלים ו-120 מכונות. כל פועל יכול לייצר 2 יחידות X או 4 יחידות Y. כל מכונה יכולה לייצר 4 יחידות X בלבד. לכן :

- יתכן שהמשק ייצור באופן עיל 400 יחידות ממוצר X.
- שיפור טכנולוגי במכונות, יגדיל את ייצור מוצר X בהכרח.
- ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X משתנה לאורך עיקומת התמורה.
- יתכן שהמשק ייצור באופן עיל רק את מוצר Y.

(46) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y. לשות המשק עומדים 200 פועלים ו-100 פועלות. לייצור מוצר X דרושים 2 פועלים או פועלת אחת.

לייצור מוצר Y דושים 2 פועלים ו-2 פועלות.

מכאן ש :

- יתכן שהמשק ייצור באופן עיל 40 יחידות ממוצר X.
- אם המשק מייצר 50 יחידות Y, אז גידול במספר הפועלים יוכל להביא לגידול בייצור מוצר Y.
- כאשר המשק מייצר 100 יחידות ממוצר X, ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X היא 3 יחידות Y.
- כאשר המשק מייצר 50 יחידות ממוצר X, ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X היא חיובית.
- אם המשק מייצר 50 יחידות Y, אז גידול במספר הפעילות יוכל להביא לגידול בייצור מוצר Y.

47) משק מייצר שני מוצרים X ו-Y בעזרת 100 עובדים ו-200 עובדות.

כל עובד יכול לייצר 10 יחידות ממוצר X בלבד.

כל עובדת יכולה לייצר 5 יחידות ממוצר Y בלבד.

המשק מייצר תמיד ביעילות.

א. המשק מייצר בהכרח 1000 יחידות מכל מוצר.

ב. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור מוצר X הוא 2 יחידות Y.

ג. ייתכן שחלק מהעובדות מובטלות.

ד. ייתכן שחלק מן העובדים מובטלים.

48) משק בעל עקבות תמורה ליניארית מייצר בנזודה שבה הוצאה האלטרנטיבית

השולית שווה אחת. בנזודה זו המשק צריך כמויות חיוביות משנה המוצרים,

אשר מקסימות את תועלתו. בעת המשק נפתח מסחר בינלאומי. ידוע שמחיר

מוצר X בעולם הוא 2 ש. מכאן :

א. אם מחיר מוצר Y הוא 4 ש, המשק יגדיל את הכמות המיוצרת ממוצר Y

ויקטין את הכמות המיוצרת ממוצר X, יצא את מוצר Y וייבא את מוצר X.

ב. אם מחיר מוצר Y הוא 2 ש, המשק יגדיל את הכמות המיוצרת ממוצר Y,
י יצא את מוצר X וייבא את מוצר Y.

ג. אם מחיר מוצר Y הוא 4 ש, המשק יפסיק לייצר את מוצר X וייצר את
מוצר Y בלבד, כי מוצר Y שווה כפלים.

ד. בכל מקרה, עקבות אפשרויות הרכבה של המשק תגדל כתוצאה
מהמסחר הבינלאומי.

49) נתונים שני משקים א' ו-ב', אשר אינם סוחרים ביניהם והעלות האלטרנטיבית

השולית לייצור מוצר X קבועה ושונה בשניהם. משק א' מייצר 100 יחידות

מ מוצר X ו-50 יחידות ממוצר Y. משק ב' מייצר 200 יחידות ממוצר X ו-40

יחידות ממוצר Y.

א. הוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X במשק א' היא $\frac{1}{2}$ Y ובמשק ב'
היא חמישית Y.

ב. אם המשקים יתאחדו, אזי הנזודה שבה מייצרים 300 יחידות X ו-90
יחידות Y אינה נמצאת על עקבות התמורה.

ג. למשק ב' יש יתרון יחסי בייצור מוצר X.

ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

- (50) בمشק א' יש 100 פועלים זהים שיכולים לייצר 2 פעמים או 2 עפרונות.
בمشק ב' יש 200 פועלים שיכולים לייצר 1 עט או 4 עפרונות.
שני המשקים מקיימים מסחר ביניהם תוך התמחות מלאה של שני המשקים.
ידוע שمشק א' צריך 50 פעמים. אם ידוע שהמסחר בין המשקים הוא בערך של
עת אחד עבור שני עפרונות, אז משק ב' יכול לצורך לכל היותר:
 א. 250 עפרונות.
 ב. 500 עפרונות.
 ג. 300 עפרונות.
 ד. 325 עפרונות.

(51) נתונים שני משקים א' ו-ב', אשר אינם סוחרים ביניהם והעלות האלטרנטיבית
השולית לייצור מוצר X קבועה בשניהם. משק א' מייצר 100 יחידות ממוצר X
ו-50 יחידות ממוצר Y. משק ב' מייצר 200 יחידות ממוצר X ו-40 יחידות
ממוצר Y. כעת המשקים החלו לophobic ביניהם וידוע שהמשקים עברו להתמחות
מלאה, כאשר משק א' מייצר 150 יחידות X בלבד, ומשק ב' מייצר 440 יחידות
Y בלבד. כמו כן נתון שלאחר המסחר, משק א' צריך אותה כמות ממוצר X
כמו קודם, אך חל גידול של 25 יחידות ממוצר Y לעומת מצב המוצא.
מבחן ש:

- א. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X במשק א' היא 1 יחידת Y.
- ב. ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור X במשק ב' היא 1 יחידת Y.
- ג. המחיר שבו סוחרים שני המשקים הוא 1 יחידת X לכל 1 יחידת Y.
- ד. לאחר המסחר, משק ב' צריך 450 יחידות ממוצר Y ו-50 יחידות ממוצר X.

- (52) במשק א' יש 200 פועלים זהים שיכולים לייצר 3 יחידות מזון או 6 לבושים.
בمشק ב' יש 100 פועלים שיכולים לייצר 10 יחידות מזון או 2 יחידות לבוש.
שני המשקים מקיימים מסחר ביניהם תוך התמחות מלאה של שני המשקים.
ידוע שככל משק צריך 400 יחידות מזון בשביל להתקיים ואת יתרת
הכנסתו הוא מוציא על יחידות לבוש. אם ידוע שהמסחר בין המשקים הוא
בערך של 1 יחידות מזון עבור 1 יחידת מזון, אז:
 א. משק א' צריך 800 יחידות לבוש ומשק ב' צריך 440 יחידות לבוש.
 ב. משק א' צריך 400 יחידות לבוש ומשק ב' צריך 400 יחידות לבוש.
 ג. משק א' צריך 400 יחידות לבוש ומשק ב' צריך 440 יחידות לבוש.
 ד. לא ניתן לומר בוודאות כמה יחידות לבוש נדרש כל משק.

53) להלן טבלת המתארת את מצבם של שני משקים לפני ואחרי סחר ביניהם.
בשני המשקים עוקמת התמורה ליניארית.

	לפני הסחר		משק א
	חולצות	נעליים	
משק ב	30	220	40
	70	20	80
	10		120

ידעו של משק א' יש יתרון יחסית בייצור נעליים, ולאחר תחילת המסחר כל משק מייצר את המוצר שבו הוא מתמחה.

להלן מספר טענות:

- ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור חולצות במשק א' היא 1.5 זוגות נעליים.
- ההוצאה האלטרנטיבית השולית לייצור חולצות במשק ב' היא 3 זוגות נעליים.
- משק ב' קונה חולצות ומשק א' קונה נעליים.
- המסחר בין המשקים הוא במחיר של 1.5 נעליים לכל חולצה.

54) למשק יש 100 מכונות. כל מכונה יכולה לעבוד 20 שעות בשנה.
במשך מוציארים מוצר השקעה (מכונות) X ומוציארי צרכיה Y.
לייצור מוצר צרכיה נדרשות 2 שעות מכונה.
לייצור מוצר השקעה (מכונה) נדרשות 50 שעות מכונה.
הmarkt זוקק לפחות ל-400 מוצרים צרכיה לקיום בסיסי אולם צורך כיום 600 מוצרים צרכיה. למשך יש בלאי (פחות) של 10 מכונות בשנה.
מבחן ש:

- הmarkt מייצר השנה 20 מכונות חדשות.
- מלאי ההון של המשק יצמץ השנה ב-16 מכונות חדשות ועקבותת התמורה תגדל בשנה הבאה.
- אם המשק יגדיל את צרכית מוצר הצרכיה ל-750 יחידות, תחול במשק נסיגת כלכלית ועקבותת התמורה תקטן בשנה הבאה.
- אם למשך היה בלאי (פחות) של 24 מכונות בשנה, המשק לא יוכל היה לצמוח.

55) משק מייצר מוצרי השקעה (מכונות) ומוצרי צריכה. המשק זוקק ל-1000 מוצרי צריכה לפחות. ידוע שלמשק יש בלאי של 50 מכונות בשנה. הנה טבלה המתארת את אפשרותיו הייצור השנה בנקודות שונות על עיקומת התמורה:

נקודה	כמות מכונות	כמות מוצרי צריכה
A	100	0
B	90	1000
C	70	1500
D	40	2100
E	0	2400

להלן מספר טענות:

- א. אם המשק מייצג בנקודה C, תחול נסיגה במשק.
- ב. אם המשק מייצר בנקודה B, הוא יוכל לצרוך בשנה הבאה יותר מ-2400 מוצרי צריכה.
- ג. כדאי למשק לייצר כמה שיותר מוצרים על מנת להעלות את איכות חייו משנה לשנה.
- ד. אם המשק יצרוך 2100 יחידות של מוצרי צריכה, המשק יוכל לצמוח בשנה הבאה.

תשובות סופיות:

(1) ג'	(2) א'	(3) א'	(4) ב'	(5) ג'
(6) ג'	(7) ד'	(8) ג'	(9) ב'	(10) א'
(11) ב'	(12) א'	(13) ג'	(14) א'	(15) ג'
(16) ב'	(17) ב'	(18) ג'	(19) ד'	(20) ב'
(21) ד'	(22) ד'	(23) ב'	(24) ד'	(25) א'
(26) ג'	(27) ג'	(28) ג'	(29) ג'	(30) ג'
(31) ג'	(32) ג'	(33) ד'	(34) ג'	(35) ד'
(36) א'	(37) ג'	(38) ב'	(39) ב'	(40) ג'
(41) ג'	(42) ג'	(43) א'	(44) ג'	(45) ב'
(46) ה	(47) א'	(48) ג'	(49) ב'	(50) ב'
(51) א'	(52) א'	(53) ד'	(54) ד'	(55) ב'

מבוא לכלכלה להנדסת תעשייה וניהול

פרק 2 - פונקציות ייצור בטבלה

תוכן העניינים

1. כללי

19

פונקציות ייצור בטבלה:

שאלות:

- 1)** להלן מספר טענות לגבי הקצאה יעה (הניחו שחוק התפקיד השולית)
הפחותת מתקיים(ים) :
- כדי להעסיק פועל כל עוד תפוקתו השולית חיובית.
 - כדי להעסיק פועל עד שתפקותו השולית שווה אפס.
 - כדי להעסיק פועל כל עוד תפוקתו השולית אינה פחותת.
 - כדי להעסיק פועל כל עוד תפוקתו השולית גבוהה או שווה לשכר שלו.
- 2)** להלן מספר טענות לגבי הקצאה יעה (הניחו שחוק התפקיד השולית)
הפחותת מתקיים(ים) :
- גידול במספר גורמי הייצור קבועים (שדות) בלבד מקטין את התפקיד השולית שלהם ומגדיל את התפקיד השולית של גורם הייצור המשתנה (פועלים).
 - גידול במספר גורמי הייצור קבועים (שדות) בלבד מגדיל את התפקיד השולית שלהם ומקטין את התפקיד השולית של גורם הייצור המשתנה (פועלים).
 - תפקותו השולית של גורם הייצור קבוע (שדה או מכונה) שווה לתפקותו השולית של גורם הייצור המשתנה (פועלים).
 - כל הטענות אינן נכונות.
- 3)** משק מייצר באמצעות גורמי הייצור קבועים (שדות או מכונות) ובאמצעות גורמי הייצור משתנים (פועלים) בתנאי תפקיד השוליתפחותת.
להלן מספר טענות :
- gidol_bmasper_hafuleim_iktin_at_tefuka_hocollet.
 - gidol_bmasper_hamconot_iktin_at_tefuka_hocollet.
 - gidol_bmasper_hamconot_v_hafuleim_bo_zmanit_iktin_at_tefuka_hosholit_shel_shinim.
 - כל הטענות האחרות אינן נכונות.

4) להלן פונקציית הייצור של שדה חיטה המצויה בעלותו של בעל שדה יחיד :

מספר פועלים	תפקה כוללת בק"ג ביום עבודה
80	1
150	2
210	3
260	4
300	5
290	6

בעל השדה יכול להעסיק פועלים בשכר של 200 נ"ח ליום.

ק"ג חיטה נמכר בשוק החופשי בסך של 5 נ"ח לק"ג.

מבחן ש :

- א. כדאי לבעל השדה להעסיק 4 פועלים.
- ב. רווחי בעל השדה יהיו 600 נ"ח ליום עבודה.
- ג. התפקה השולית של הפועלים עולה ואחר כך פוחתת.
- ד. ההוצאה השולית לייצור ק"ג חיטה עולה עם גידול בתפקה.

5) בקיובץ חרמש יש 10 שדות מסווג א' ו-10 שדות מסווג ב'. בכל שדה ניתן לגדל חיטה בלבד. להלן יכולת הייצור של כל שדה בשנה חקלאית.
בקייבוץ יש 50 חברים המסוגלים לעבוד בשדות.

שדה ב' – תפקה כוללת בטון	שדה א' – תפקה כוללת בטון	מספר פועלים
65	80	1
110	150	2
150	210	3
180	260	4
200	300	5
210	290	6

- א. התפקה הכוללת של המשק היא 3,050 טון חיטה.
- ב. התפקה השולית של הפועלים היא 60 טון חיטה.
- ג. אם מחיר טון חיטה שווה 50 נ"ח, איזושכר הפועלים הוא 50 נ"ח.
- ד. התפקה השולית של שדה ב' הוא 20 טון חיטה.

- 6) קיבוץ חרמש, מהשאלה הקודמת, הקשר את שדות ב' לגידול של כותנה.
 ידוע שמחיר טון חיטה הוא 500 ₪ ומחיר טון כותנה הוא 1,000 ₪.
- ערך התפוקה הכלולת של המשק הוא 200,000 ₪.
 - ערך התפוקה השולית של הפועלים הוא 40,000 ₪.
 - כל החברים יעסקו בגידול כותנה.
 - שכרו של כל חבר הוא 35,000 ₪.
- 7) קיבוץ חרמש, שאינו יורץ מהcotורות, מקבל הצעה מהקיבוץ השכן לקבל שדה נוסף, שבו ניתן לגדל כותנה (בנוסף לשדות בי' שהוכשרו לעניין בשאלה 2).
 בתמורה מבקש הקיבוץ השכן לקבל חבר אחד מקיבוץ חרמש, שיעבוד אצלו וכן סכום כסף נוסף.
- העסקה, בכל מקרה, אינה כדאית לקיבוץ חרמש.
 - העסקה, בכל מקרה, כדאית לקיבוץ חרמש.
 - העסקה רוחנית לקיבוץ חרמש, רק אם סכום הכספי יהיה נמוך מ-10,000 ₪.
 - העסקה רוחנית לקיבוץ חרמש, רק אם סכום הכספי יהיה נמוך מ-20,000 ₪.
- 8) לייצרן מכונות לעיבוד לוחות עץ, מכונות בעלות יכולת ייצור שונה המוצגת להלן.
 שכר כל פועל במשכ-100 ₪ ליום עבודה והתשולם המתקבל בגין עיבוד לוח הוא 20 ₪.

מכונה ג' – מספר לוחות ביום	מכונה ב' – מספר לוחות ביום	מכונה א' – מספר לוחות ביום	תשומת עובדת
8	15	12	1
15	25	20	2
21	30	27	3
24	31	32	4
26	31	33	5

אייזו מהטענות אינה נכונה :

- היצרן יעסיק 10 עובדים.
- היצרן יהיה מוכן להחכיר את כל המכונות תמורת 650 ₪.
- היצרן יהיה מוכן להחכיר את מכונה א' תמורת 240 ₪ לפחות.
- התפוקה השולית של הפועלים פוחתת בכל המכונות.

9) יצרן המייצר את מוצר X, בעל 2 מכונות עם יכולת ייצור שונה המוצגת להלן :

תשומת עבודה	מכונה א'	מכונה ב'
1	24	26
2	36	48
3	44	66
4	50	80

נתון שמחיר מוצר X בשוק הוא 10 ₪ ושכר הפעלים הוא 200 ₪.

- א. הייצרן יעסיק 4 פועלים.
- ב. הייצרן יהיה מוכן להחליף את מכונה ב' תמורה למכונה א' נוספת ו-50 ₪.
- ג. הייצרן יהיה מוכן להחליף את מכונה א' תמורה ל-30 ₪ לפחות.
- ד. החלפת מכונה א' במכונה מסוימת ב' כבדה, רק אם עלות החלפה נמוכה מ-50 ₪.

10) בהמשך לנוטני השאלה הקודמת הממשלה החלטה לבסס את השכר לבעלי מקצועים ב-25%. מכאן :

- א. הייצרן יעסיק 3 פועלים.
- ב. רוחשי הייצרן יגדלו ב-150%.
- ג. הייצרן יהיה מוכן להחליף את מכונה א' תמורה 100 ₪ לפחות.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

11) מפעל מייצר בתנאי תפוקה שלילית פוחתת מהתחלתה עם גידול בתפוקה. להלן מספר טענות :

- א. התפוקה המומוצעת פוחתת עם גידול בתפוקה ובגובה מהתפוקה השלילית מעבר לעובד הראשון.
- ב. התפוקה המומוצעת קבועה.
- ג. הגדלת מספר העובדים פי 2 תגדיל את התפוקה פי 2.
- ד. הקטנת מספר העובדים ב-50% תקטין את התפוקה הכוללת ביותר מ-50%.

12) מפעל מייצר בתנאי תפוקה שלילית עולה בהתחלה עד לשולשה עובדים ולאחר מכן מכך פוחתת ככל שהתפוקה גדלה. להלן מספר טענות :

- א. התפוקה המומוצעת עולה גם כן עד לשולשה עובדים ופוחתת לאחר מכן.
- ב. התפוקה המומוצעת קבועה.
- ג. הגדלת מספר העובדים שלושה עובדים לשישה עובדים תגדיל את התפוקה בפחות מפי 2.
- ד. התפוקה השלילית של העובד הרביעי יכולה להיות גבוהה יותר מהתפוקה של העובד השני.

(13) בעיירה פולדטאון יש 10 קוווי ייצור פלדה מסווג א' ועוד 8 קוווי ייצור פלדה מסווג ב'. לכל קו ייצור יש בעליים משלו. בעיירה יש 38 פעולים המתחרים ביניהם על מקום העבודה. להלן פונקציית הייצור של כל קו ולאחר מכן מספר טענות:

תשומת עבודה לשנה	תפקיד בטונות קו ייצור ב'	תפקיד בטונות קו ייצור א'
1	12	11
2	22	18
3	30	24
4	32	29
5	31	32

- א. התפקיד השולית של הפעלים היא 10 טון פלדה.
- ב. רוחчи בעלי קו מסווג א' הם 5 טון פלדה.
- ג. רוחchi בעלי קו מסווג ב' הם 6 טון פלדה.
- ד. התפקיד השולית של קו ייצור מסווג ב' היא 9 טון פלדה.

(14) בעיר סוטוש יש 100 קוווי ייצור שעוניים מסווג א' ועוד 50 קוווי ייצור שעוניים מסווג ב'. לכל קו ייצור יש בעליים משלו. בעיירה יש 280 פעולים המתחרים ביניהם על מקום העבודה. כל שעון נמכר בשוק במחיר של \$100. להלן פונקציית הייצור של כל קו ולאחר מכן מספר טענות:

תשומת עבודה לשנה	תפקיד ביחידות קו ייצור ב'	תפקיד ביחידות קו ייצור א'
1	120	110
2	220	180
3	250	240
4	270	250
5	280	260

- א. התפקיד השולית של הפעלים היא 120 שעוניים.
- ב. רוחчи בעלי קו מסווג א' הם \$4000.
- ג. רוחchi בעלי קו מסווג ב' הם \$1500.
- ד. התפקיד השולית של קו ייצור מסווג ב' היא 70 שעוניים.

(15) בהמשך לנתוני השאלה הקודמת, ידוע שכתוכאה משריפה נהרסו 15 קוווי ייצור מסווג ב'. כתוצאה לכך:

- א. התפקיד השולית של הפעלים תגדל.
- ב. רוחчи בעלי קו מסווג א' לא ישתנו.
- ג. רוחchi בעלי קו מסווג ב' לא ישתנו.
- ד. התפקיד השולית של קו ייצור מסווג ב' תגדל.

16) לרשות המשק יש 3 מכונות לייצור בובות עץ. המכונות בעלות יכולת ייצור שונה המוצגת להלן. במשק יש 6 פועלים.

מכונה ג' – מספר בובות ביום	מכונה ב' – מספר בובות ביום	מכונה א' – מספר בובות ביום	תשומת עבודה
8	15	12	1
14	25	20	2
19	30	27	3
23	31	32	4
26	31	33	5

בהתנן שהשוק מקצה באופן ייעיל את הפועלים:

- א. היצרנו יעסיק 2 פועלים בכל אחת מהמכונות.
- ב. היצרנו יהיה מוכן להחליף מכונה מסווג א' במכונה מסווג ב'.
- ג. היצרנו יהיה מוכן להחליף מכונה מסווג ג' במכונה מסווג ב' ולשלם בנוסף 12 בובות עץ.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכוןות.

17) בפעול טקסטיל קיימים שלושה סוגיים של מכונות לייצור חולצות. לרשות המפעל 10 מכונות מכל סוג. שכר הפועלים הוא 450 נק' ליום עבודה. מחיר חולצה בשוק הוא 120 נק'. עלות הבדיקה לייצור כל חולצה היא 45 נק'.

מכונה ג' – מספר חולצות ביום	מכונה ב' – מספר חולצות ביום	מכונה א' – מספר חולצות ביום	תשומת עבודה
8	15	12	1
15	25	20	2
21	30	27	3
24	31	32	4
26	31	33	5

בהתנן שהשוק מקצה באופן ייעיל את הפועלים:

- א. במפעל יעסקו 100 פועלים.
- ב. הרוחש של המפעל יהיה 18,750 נק'.
- ג. התפוקה של המפעל היא 670 חולצות.
- ד. טענות א' ו-ג' נכוןות.

(18) בפעול טקסטיל קיימים שלושה סוגים של מכונות :
 מכונה מסווג א' מייצרת חולצות, מכונה מסווג ב' מייצרת מכנסיים ומכונה
 מסווג ג' מייצרת חצאיות. לרשות המפעל 10 מכונות מכל סוג. ידוע שעומדים
 לרשות המפעל 45 פועלים. מחיר חולצה בשוק הוא 120 ₪. מחיר מכנסיים
 בשוק הוא 100 ₪. מחיר חצאית בשוק הוא 150 ₪.

מכונה ג' – מספר חצאיות ביום	מכונה ב' – מספר מכנסיים ביום	מכונה א' – מספר חולצות ביום	תשומת עובדת
8	15	12	1
15	25	20	2
21	30	27	3
24	31	32	4
26	31	33	5

בהתנן שהמפעל מנקה באופן יעיל את הפועלים, איזו מהטענות הבאות אינה נכונה :
 א. המפעל ייצור 120 חולצות, 200 מכנסיים ו-150 חצאיות.
 ב. שכר הפועלים יהיה 1,000 ₪.
 ג. הפקדוון הכלול של המפעל יהיה 56,900 ₪.
 ד. הרווח הכלול של המפעל יהיה 10,000 ₪.

(19) התיחס לנתונים בשאלת הקודמת.

בהתנן שהמפעל מנקה באופן יועל את הפועלים, איזו מהטענות הבאות אינה נכונה :
 א. המפעל ירוויח יותר אם יעדכו לרשותו עוד 5 פועלים.
 ב. אילו כל מכונה הייתה בבעלות נפרדת אזי בעלי מכונה מסווג א' היו
 מרוויחים 440 ₪.
 ג. אילו כל מכונה הייתה בבעלות נפרדת אזי בעלי מכונה מסווג ב' היו
 מרוויחים 500 ₪.
 ד. אילו כל מכונה הייתה בבעלות נפרדת אזי בעלי מכונה מסווג ג' היו
 מרוויחים 250 ₪.

(20) התיחס לנתונים בשאלת 18.

בהתנן שהמפעל מנקה באופן יועל את הפועלים, איזו מהטענות הבאות אינה נכונה :
 א. אם הממשלה תיתן סובסידיה של 10 ₪ לכל זוג מכנסיים, אזי תשתנה
 ההקצתה במפעול.
 ב. אם הממשלה תיתן סובסידיה של 10 ₪ לכל חולצה, אזי תשתנה
 ההקצתה במפעול.
 ג. אם יחול שיפור טכנולוגי, המגדיל את התפקיד השולית של הפועלים,
 העובדים על מכונה ב' בשיעור של 10%, אזי תשתנה ההקצתה במפעול.
 ד. אם יחול שיפור טכנולוגי, המגדיל את התפקיד השולית של הפועלים בכל
 המכונות ב' בשיעור של 10%, אזי לא תשתנה ההקצתה במפעול.

21) במשק הפעול בתנאי תחרות משוכלת, שבו השכר משולם ביחידות תפוקה,

כדי להעסיק פועלים כל עוד :

א. תפוקתם השולית עולה.

ב. תפוקתם השולית חיובית.

ג. תפוקתם השולית גבואה או שווה לשכר שלהם.

ד. תפוקתם השולית גבואה או שווה לעלות השולית לייצור המוצר.

22) משק מייצר באמצעות גורמי ייצור קבועים (שdots או מכונות) ובאמצעות גורמי ייצור משתנים (פועלים) בתנאי תפוקה שולית פוחתת. להלן מספר טענות :

א. גידול במספר גורמי הייצור הקבועים ללא שינוי במספר גורמי הייצור המשתנים, יגדיל את התפוקה השולית של שני גורמי הייצור (הקבועים והמשתנים).

ב. גידול במספר גורמי הייצור המשתנים ללא שינוי במספר גורמי הייצור הקבועים, יגדיל את התפוקה השולית של שני גורמי הייצור (הקבועים והמשתנים).

ג. גידול במספר גורמי הייצור הקבועים ללא שינוי במספר גורמי הייצור המשתנים, יגדיל את התפוקה השולית של גורמי הייצור המשתנים ויקטין את התפוקה השולית של גורמי הייצור הקבועים.

ד. גידול במספר גורמי הייצור הקבועים ללא שינוי במספר גורמי הייצור המשתנים, יגדיל את הרווחים של בעלי ההון (בעליים של גורמי הייצור הקבועים).

23) להלן פונקציית הייצור של מכונה לייצור נעלים כפונקציה של מספר הפועלים המועסקים בה בחודש עבודה :

מספר פועלים	תפוקה כוללת של זוגות נעלים
80	1
190	2
290	3
350	4
400	5
420	6

שכר פועל במשק הוא 7000 ₪ לחודש. מחיר נעלים בשוק הוא 100 ₪ לזוג. בעל המפעל שילם מראש בתחלת השנה שכר דירה חודשי בסך 2,000 ₪ לחודש. מכאן ש :

א. התפוקה הכוללת תהיה 420 זוגות נעלים בחודש.

ב. המפעל יעסיק 5 פועלים.

ג. ההוצאה השולית לייצור זוג נעלים עולה כל הזמן.

ד. רווחי בעל המפעל יהיו 6,000 ₪ לחודש.

תשובות סופיות:

(5) ד'	(4) ד'	(3) ד'	(2) א'	(1) ד'
(10) ב'	(9) ב'	(8) ב'	(7) ג'	(6) ד'
(15) ד'	(14) ב'	(13) ד'	(12) ד'	(11) א'
(20) ד'	(19) א'	(18) ד'	(17) ב'	(16) ב'
		(23) ד'	(22) ג'	(21) ג'

מבוא לכלכלה להנדסת תעשייה וניהול

פרק 3 - הוצאות הייצור ועקבותיו הכלכליים

תוכן העניינים

- 28 1. כללי

הוצאות יצרן:

שאלות:

1) להלן מספר טענות:

- א. אם יצרן הפעיל בתנאי תחרות משוכלתת מייצר כמות, שבה עלות המשנה הממוצעת (AVC) שווה למחיר המוצר בשוק אזי לא יהיה לו רווחים.
- ב. אם יצרן הפעיל בתנאי תחרות משוכלתת מייצר כמות, שבה עלות המשנה הממוצעת (AVC) נמוכה ממחיר המוצר בשוק אזי יהיה לו רווחים.
- ג. אם מחיר המוצר בשוק עולה, הרוחז לכל יחידה גדול ולכך גידול בכמות המיוצרת, שמעלה את העלות השולית (MC) איינו כדאי.
- ד. אם הפדיון מכסה את ההוצאות הקבועות, אזי כדאי לייצר בטווח הקצר.

2) להלן מספר טענות:

- נתון יצרן בעל הוצאות קבועות (FC) והוצאות משתנות (VC) בייצור.
- א. היצרן הכפיל את התפוקה, וכותזאה מכל הוכפלו ההוצאות המשתנות של היצרן. מכאן שההוצאה הכלולת הממוצעת (ATC) במפעל לא השתנתה.
- ב. היצרן הכפיל את התפוקה וכותזאה מכל הוכפלו ההוצאות המשתנות של היצרן. מכאן שההוצאה הקבועה הממוצעת (AFC) במפעל לא השתנתה.
- ג. עוקמתה הייעודית של היצרן היא כל החלק העולה של עוקמתה ההוצאות השוליות (MC).
- ד. היצרן הכפיל את התפוקה וכותזאה מכל הוכפלו ההוצאות המשתנות של היצרן. מכאן שההוצאה הכלולת הממוצעת (ATC) במפעל קטנה.

3) נתונה פונקציית ההוצאה המשתנה הממוצעת של פירמה תחרותית.
לפירמה יש הוצאות קבועות. הנחה: ייצור יחידות שלמות בלבד.

7	6	5	4	3	2	1	תפוקה - Q
							עלות משתנה - AVC
30	24	21	18	18	19	21	

- א. אם מחיר השוק הוא 21 ₪, הפירמה תמכור בטווח הקצר ותציג 4 יחידות וייתכן גם בטווח הארוך.
- ב. אם מחיר השוק הוא 19 ₪, הפירמה תמכור בטווח הארוך ותציג 3 או 4 יחידות.
- ג. אם ידוע שההוצאות הקבועות הן בסך 10 ₪ ומחיר השוק הוא 18 ₪, הפירמה תמכור בטווח הארוך ותציג 4 יחידות.
- ד. אם מחיר השוק הוא 21 ₪, הפירמה תמכור בטווח הארוך ותציג 1 או 5 יחידות.

4) להלן מספר טענות :

- אם ההוצאה השולית (MC) עולה, אזי ההוצאה המשתנה הממוצעת עולה או יורדת. (AVC)
- אם ההוצאה המשתנה הממוצעת (AVC) עולה, אזי ההוצאה הכוללת הממוצעת (ATC) עולה אף היא.
- אם ההוצאה הכוללת הממוצעת (ATC) עולה, אזי ההוצאה השולית (MC) עולה או יורדת.
- אם ההוצאה המשתנה הממוצעת (AVC) קבועה, אזי ההוצאה השולית (MC) יכולה לעלות, לרדת או להיות קבועה.

5) להלן מספר טענות :

- אם הפדיון גדול ממהוצאות הכוללות, אזי מחיר השוק גבוהה מההוצאה הכוללת הממוצעת.
- אם הפדיון גדול ממהוצאות המשתנות, אזי מחיר השוק גבוהה מההוצאה המשתנה הממוצעת ומההוצאה הכוללת הממוצעת.
- אם ההוצאה השולית (MC) גבוהה מההוצאות המשתנה הממוצעת (AVC), אזי ההוצאה המשתנה הממוצעת יכולה לעלות או לרדת.
- אם ההוצאה השולית (MC) נמוכה מההוצאות הכוללת הממוצעת (ATC), אזי ההוצאה הכוללת הממוצעת יכולה לעלות או לרדת.

6) נתון שהתפוקה השולית עולה בתחילת ואחר כך פוחתת.

- אם התפוקה השולית (MP) פוחתת, אזי ההוצאה השולית (MC) יורדת.
- אם התפוקה השולית (MP) עולה, אזי ההוצאה השולית (MC) עולה.
- אם התפוקה הממוצעת (AP) עולה, אזי ההוצאה המשתנה הממוצעת (AVC) יורדת.
- אם התפוקה השולית (MP) פוחתת, אזי התפוקה הממוצעת (AP) עולה.

7) נתון שהתפוקה השולית עולה בתחילת ואחר כך פוחתת.

- אם התפוקה השולית (MP) עולה, אזי התפוקה הממוצעת (AP) עולה אף היא.
- אם התפוקה הממוצעת (AP) עולה, אזי התפוקה השולית (MP) עולה אף היא.
- אם היিיצר מייצר בנקודה בה התפוקה הממוצעת (AP) מקסימלית, אזי לייצר יש רווחים.
- אם היিיצר נמצא בנקודה בה התפוקה השולית (MP) מקסימלית, אזי כדאי לייצר כי יש לו מקסimum רווחים.

8) נתון שכל פעול שעסק היצור מספק לו שתי יחידות A. שכר הפעלים קבוע ונקבע בשוק. מכאן :

- אם ליצור כל יחידת X יורדת עם גידול בתפוקה.
- ההווצאה השולית (MC) קבועה ושווה להווצאה המשטנה הממוצעת (AVC).
- אם ליצר יש הווצאות קבועות, עקומה ההווצאה הכוללת (TC) הינה קו ישר אופקי המתחילה מראשית הצירים.
- אם ליצר יש הווצאות קבועות, ההווצאה הכוללת הממוצעת (ATC) ליצור כל יחידת X יורדת עם גידול בתפוקה.

9) מביקת יצור עולה שהווצאה המשטנה הממוצעת (AVC) ליצור 29 יחידות היא 10 ₪. כמו כן, ההווצאה הכוללת הממוצעת (ATC) ליצור 30 יחידות היא 12 ₪. ידוע שעקבות ההווצאה השולית במוגמת עלייה בתחום הנתנו בשאלת.

- הווצאה הקבועה הממוצעת ביצור 30 יחידות היא 2.333 ₪.
- אם ההווצאה הקבועה היא 58 ₪, אזי ההווצאה השולית ליצור היחידה ה-30 היא 14 ₪.
- אם ההווצאה הקבועה היא 58 ₪, אזי ההווצאה הכוללת הממוצעת (ATC) המינימלית היא 12 ₪.
- כל שאר התשובות אינן נכונות.

10) נתון שהווצאה הכוללת הממוצעת המינימלית שווה ל-12 ₪ ומתקבלת ב-14 יחידות תוצר. כמו כן נתון שהווצאה המשטנה הממוצעת ליצור אותן 14 יחידות היא 10 ₪, ומהירות השוק הוא 11 ₪.

- הווצאה הקבועה היא בסך 30 ₪.
- הווצאה השולית ליצור היחידה ה-14 היא 28 ₪.
- היצר לא ייצר בטוח הארץ, אך לא ניתן לדעת מה יעשה בטוחה הקצר.
- אם נתון שהווצאה המשטנה הממוצעת ליצור 13 יחידות היא 8 ₪, אזי ההווצאה השולית ליצור היחידה ה-14 היא 36 ₪.

11) במפעל ליצור חולצות, התפוקה השולית עולה ואחר כך פוחתת. ידוע שהווצאה השולית ליצור חולצה שווה 60 ₪ בכמות של 1,000 יחידות ובכמות של 2,000 יחידות. ההווצאה המשטנה הממוצעת המינימלית שווה 50 ₪ ומתקבלת ביצור של 1,400 יחידות. מכאן :

- כדי ליצר 1,000 יחידות בטוחה הקצר ולא ניתן לדעת לגבי הטוחה הארץ.
- כדי ליצר 2,000 יחידות בטוחה הקצר ולא ניתן לדעת לגבי הטוחה הארץ.
- כדי ליצר 1,400 יחידות בטוחה הקצר בלבד.
- אם למפעל אין הווצאות קבועות, הרוחש שלו יהיה נמוך מ-14,000 ₪.

(12) בעל גליידריה נהנה מהכנסות חודשיות של 20,000 ₪. הוצאות השכר לעובדים הן בסך 12,000 ₪ והוצאות חומר הגלם הן בסך 2,000 ₪ לחודש. שכר הדירה החודשי הוא בסך 7,000 ₪ והחווה נחתם לשנתיים וכל התשלומיםשולם מראש ללא אפשרות להחזיר. להלן מספר טענות:

א. בעל גליידריה יחליט ליטר ב佗וח הקצר וב佗וח הארוך.

ב. בעל גליידריה יסגור אותה מיד.

ג. התיקרות של שכר העובדים יכולה לגרום לסגירת גליידריה מיד.

ד. אין מספיק תנאים כדי לקבוע.

(13) להלן מספר טענות לגבי יצור תפוקה שבה רווחיו מקסימליים:

א. היצרנו ממקסם את רווחיו בנקודת העלות השולית שווה למחיר.

ב. היצרנו ממקסם את רווחיו בנקודת העלות הממוצעת שווה לעלות השולית.

ג. היצרנו ממקסם את רווחיו בנקודת העלות הממוצעת שווה למחיר.

ד. אם יעלה המחיר בשוק, יגדלו רווחי היצרנו ותקטן העלות השולית.

(14) להלן מספר טענות:

א. אם העלות השולית גבוהה ממחיר השוק, כדאי ליצרנו להגדיל את התפוקה המיוצרת על מנת למקסם רווחיו.

ב. אם היצרנו מייצר כמות שבת העלות השולית (MC) בתחום עלייה והעלות המשתנה הממוצעת (AVC) שווה למחיר בשוק, אז הקטנת הכמות המיוצרת תגדיל את רווחי היצרנו.

ג. עקומה ההיעצ'ה היא עקומה העלות השולית לכל אורכה.

ד. ייתכן שיצרנו יבחר ליטר ב佗וח הארוך, אך לא ייצור ב佗וח הקצר.

(15) להלן מספר טענות:

א. השטח מתחת לעקומה העלות השולית (MC) מראה את גודל ההוצאות הכוללות של הפירמה (TC).

ב. השטח שבין עקומות העלות השולית (MC) לבין מחיר השוק מראה את גודל רווחי הפירמה ב佗וח הארוך.

ג. השטח שבין עקומות העלות השולית (MC) לבין מחיר השוק זהה בגודלו לשטח שבין העלות המשתנה הממוצעת (AVC) בנקודת הייצור בין מחיר השוק.

ד. כל נקודה על עקומה העלות השולית (MC) מראה את עלות היחידה האחoustonה המוצגת על ציר ה-X ואת עלות כל אחת מן היחידות עד לתפוקה זו.

ה. כל נקודה על עקומה העלות הכוללת הממוצעת (ATC) מראה את הגידול בעלות הכוללת (TC) כתוצאה מייצור היחידה האחoustonה, המוצגת על ציר ה-X.

16) נתונה פונקציית הוצאות הכלולת של פירמה תחרותית. הניחו שמייצרים יחידות שלמות.

7	6	5	4	3	2	1	0	תפוקה - Q
סה"כ עלויות - TC								
210	178	153	131	110	91	71	46	

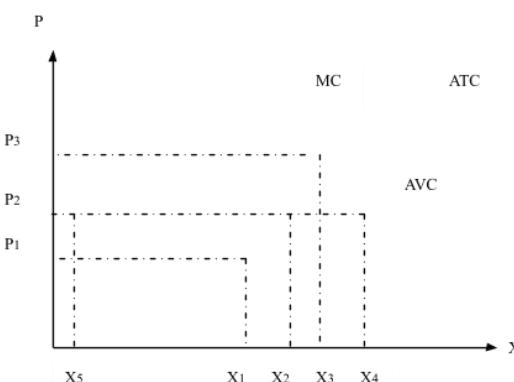
- מחיר השוק הוא 25 נס. מכאן :
- הפירמה לא תייצר כלל.
 - הפירמה תייצר 6 יחידות בטוחה הקצר.
 - הפירמה תייצר 7 יחידות בטוחה הארוך והקצר.
 - הפירמה שואפת שהרווח השולי יהיה מקסימלי ולכנן היא תייצר 2 יחידות.
 - הפירמה תהיה אדישה בין ייצור יחידה אחת לייצור 6 יחידות, מפני שההוצאות השולית זהה ושווה למחיר השוק בשני המקרים.

17) בשוק המוצר קיימים מכב של תחרות משוכלلت. חברת חתומה על חוזה לשכירת המפעל במשך שנה. דמי השכירות הם 150,000 נס לחודש.
להלן הוצאות החודשיות של הפירמה :

5	4	3	2	1	כמות
244,000	144,000	72,000	36,000	12,000	סך המשנות הוצאות

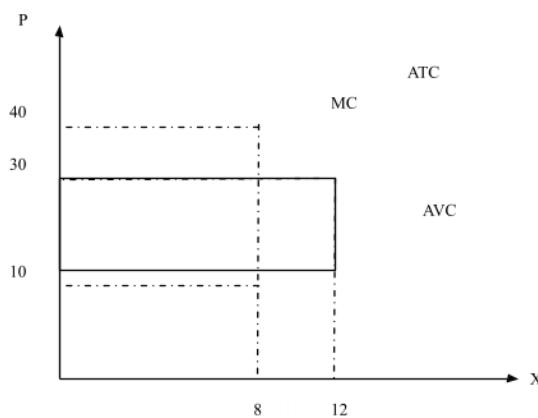
- מחיר השוק עלה ל-72,000 שקלים ליחידה. כתוצאה מכך :
- הפירמה תייצר 3 יחידות ותשווה בין מחיר השוק לסך הוצאות המשתנות.
 - הרוווח של הפירמה בטוחה הקצר (הרוווח התפעולי) יהיה 96,000 נס.
 - הרוווח הכלול של הפירמה הוא מינוס 6,000 נס (כלומר הפסד), ולכנן הפירמה תייצר בטוחה הקצר, אך תצא מהענף בטוחה הארוך.
 - הפירמה תייצר בטוחה הארוך.

18) יצרן מייצר את מוצר X באמצעות פועלים בלבד. כמו כן, יש לו הוצאות קבועות.להלן גרפ המתאר את הקשר בין היקומות המיצרת עלויות ליחידות :

- א. אם מחיר השוק הוא P_2 אдиיש בין ייצור הכמות X_2 או את הכמות X_5 .
- ב. המרחק האנכי בין עקומות ATC ו- AVC מייצג את העלות הקבועה הממוצעת (AFC) והוא קבוע גם כן.
- ג. במחיר גבוה ממחיר P_3 הייצור יימצא ברווח וימשיך לייצר בטוחה הארוז.
- ד. עקבות ההיצוא של הייצור היא עקבות העלות השולית החל מכמות X_5 .

19) יצורן מייצר את מוצר X באמצעות פועלים בלבד. כמו כן, יש לו הוצאות קבועות. להלן גרפ המתאר את הקשר בין הכמות המיוצרת לעלותו ליחידה:

- א. במחיר שוק 10, העלות השולית שווה לעלות הכוללת הממוצעת.
- ב. אם הייצור ממוקם רוחיו בתפוקה, שבה העלות המשתנה הממוצעת מינימלית, אז ההפסד הכללי שלו יהיה 240.
- ג. במחיר שוק 30, נמצא ברווח כולל חיובי.
- ד. המלבן המנווקד מייצג את ההוצאות המשתנות של הייצור.

20) יצורן בתחרות משוכנת בעל פונקציית ייצור המקיימת תפקוד שולית קבועה. השכר המשולם לכל הפועלים זהה. ליצורן יש הוצאות קבועות בייצור המוצר. مكان:

- א. העלות השולית MC גם קבועה בהכרח.
- ב. העלות המשתנה הממוצעת AVC גם קבועה ושווה לעלות השולית.
- ג. העלות הכוללת הממוצעת ATC גם קבועה.
- ד. רק טענות א' ו-ב' נכונות.

21) יצורן בתחרות משוכנת בעל פונקציית הוצאות: $TC = 100 + 5Q$ (עקומה ליניארית היוצאת מעלה ראשית הצירים). مكانו ש:

- א. ליצורן יש הוצאות קבועות בסך 5 ₪.
- ב. ליצורן יש עלות שולית MC פוחתת.
- ג. ליצורן יש עלות משתנה ממוצעת AVC פוחתת.
- ד. ליצורן יש עלות כוללת ממוצעת ATC פוחתת.

(22) לכל היוצרים הנמצאים בתחום משוכלلت יש פונקציית הוצאות : $TC = 100 + 5Q$.

מבחן ש :

1. המחיר בשוויי משקל יהיה 5 ₪.
 2. כל היוצרים נמצאים ברוח ווישארו בענף בטוח ארוך.
 3. הרוח התפעולי (רוח טוח קצר שאינו כולל את הקבועות) שווה לאפס.
- A. רק טענה 1 נכונה.
 - B. רק טענות 2 ו-3 נכונות.
 - C. רק טענות 1 ו-3 נכונות.
 - D. רק טענה 2 נכונה.
 - E. רק טענה 3 נכונה.

(23) יצרן בתחום משוכלلت בעל פונקציית הוצאות TC אופקית היוצאה מהערך 100

על ציר העלות (יוצאת מנוקודה 100 על ציר Z ובעל שיפוע 0). מבחן ש :

- A. העלות השולית MC עולה.
- B. העלות המשתנה המומוצעת AVC עולה גם כן ונמוכה מהעלות השולית.
- C. העלות הכוללת המומוצעת ATC שווה לעלות הקבועה המומוצעת AFC ויורדת עם גידול בתפוקה.
- D. רק אם מחיר השוק גבוהה לפחות מ-100, ייצורו ייצור ליטוח קצר.

(24) לייצרן פונקציית עלות שולית אשר פוחתת בהתחלה ולאחר כך עולה. בתחום הعلاה הפונקציה היא : $MC = 4 + 3Q$. כמו נתון שהעלות המשתנה המומוצעת AVC לייצור 10 יחידות היא 34 ₪. לייצרן אין עלויות קבועות.

מבחן ש :

- A. במחיר של 31 ₪, כדאי לייצר 9 יחידות בטוח קצר.
- B. במחיר של 37 ₪ כדאי לייצר 11 יחידות בטוח ארוך.
- C. לייצרן יש עלות קבועה FC של 4 ₪.
- D. כל הטענות האחרות אינם נכונות.

(25) להלן נתונים לגבי הוצאות יצרן בתחום משוכלلت. ההוצאה המשתנה ATC המומוצעת AVC לייצור 6 יחידות היא 8 ₪. ההוצאה הכוללת המומוצעת ATC לייצור 7 יחידות היא 9 ₪. ההוצאה הקבועה FC היא 5 ₪. מבחן ש :

- A. הוצאה השולית לייצור היחידה השביעית היא 10 ₪.
- B. במחיר שוק של 9 ₪ כדאי לייצר לפחות 7 יחידות.
- C. ההוצאה הקבועה המומוצעת AFC לייצור 8 יחידות היא 0.6 ₪.
- D. רק טענות A' וG' נכונות.

(26) להלן נתונים לגבי הוצאות ייצור בתחרות משוכלתת. ידוע שהתפוקה השולית פוחתת ואחר כך עולה. ההוצאה המשטנה הממוצעת AVC ליצור 10 יחידות היא 10 ש. ההוצאה הכלולת TC ליצור 11 יחידות היא 232 ש.

ההוצאה השולית לייצור היחיד ה-11 היא 32 ש. מכאן ש :

א. הOUTPUT הקבועה FC היא 120 ש.

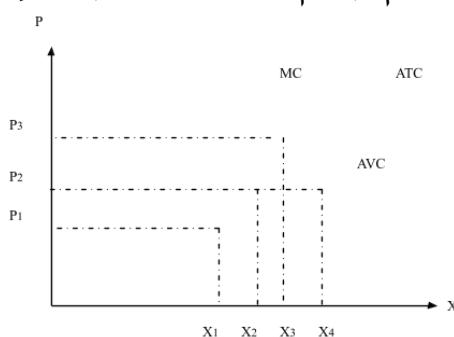
ב. הOUTPUT המשטנה הממוצעת AVC נמצאת בMarginal Yield בין 10 ל-11 יחידות.

ג. הOUTPUT הכלולת הממוצעת ATC נמצאת בMarginal Yield בין 10 ל-11 יחידות.

ד. אם מחיר השוק הוא שווה להוצאה המשטנה הממוצעת AVC ביצור 11 יחידות, אז ניתן כדי לייצר 11 יחידות.

(27) ייצר מוצר X באמצעות פועלים בלבד. כמו כן, יש לו הוצאות קבועות.

להלן גраф המתאר את הקשר בין היקומות המיצרת לעליות ליחידה :

א. אם מחיר השוק הוא P_2 כדי לייצר את היקומות X_2 או את היקומות X_4 .

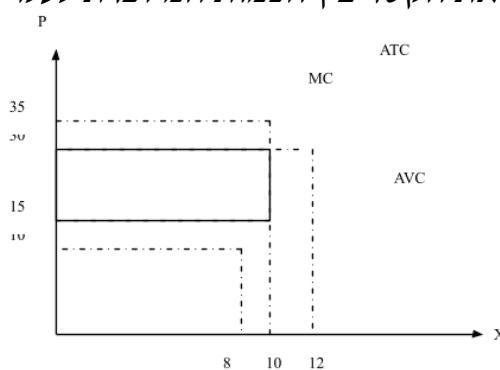
ב. אם מחיר השוק הוא P_2 כדי לייצר בטווח הארוך.

ג. במחיר P_3 ניתן יימצא ברוח וימשיך לייצר בטווח הארוך.

ד. במחיר P_1 ניתן יימצא בהפסד בגובה הוצאות קבועות שלו וימשיך לייצר בטווח הקצר.

(28) ייצר מוצר X באמצעות פועלים בלבד. כמו כן, יש לו הוצאות קבועות.

להלן גраф המתאר את הקשר בין היקומות המיצרת לעליות ליחידה :

א. במחיר שוק 15, היצר מפסיד 200, אך ממשיך לייצר בטווח הקצר.

ב. במחיר שוק 15, היצר מפסיד 150 וmpsik לייצר בטווח הארוך.

ג. במחיר שוק 30, היצר מרווח פי 2 מאשר במחיר שוק 15.

ד. המלבן המנווקד מייצג את הפסד היצר במחיר שוק 15.

תשובות סופיות:

(5) א'	(4) א'	(3) א'	(2) ד'	(1) א'
(10) ד'	(9) ג'	(8) ד'	(7) א'	(6) ג'
(15) ג'	(14) ב'	(13) א'	(12) ג'	(11) ב'
(20) ד'	(19) ב'	(18) ג'	(17) ג'	(16) ב'
(25) א'	(24) ד'	(23) ג'	(22) ג'	(21) ד'
		(28) א'	(27) ד'	(26) ג'

מבוא לכלכלה להנדסת תעשייה וניהול

פרק 4 - שוויון משקל בתחום משוכלلت

תוכן העניינים

- 37 1. כללי

שיעור משקל בתחרות משוכלلت:

שאלות:

1) איזה מהגורמים הבאים משפיע על עקומת הביקוש?

- א. שיפור טכנולוגי.
- ב. עלייה במחיר חומר הגלם.
- ג. עלייה במחיר מוצר תחלפי.
- ד. גידול במספר היכרנים.

2) איזה מהגורמים הבאים משפיע על עקומת ההיצע של יצרן בודד?

- א. גידול בתפוקה השולית של הפעלים.
- ב. התיקרות של הוצאות הקבועות.
- ג. ירידת מחיר מוצר משלים.
- ד. עלייה במחיר מוצר תחלפי.
- ה. גידול במספר היכרנים.

3) להלן מספר טענות על עקומת הביקוש. איזו מהן נכונה :

- א. אם הביקוש גמיש לחלוtin, אזי היכרנים מוכנים לשלם מחיר קבוע עבור כל כמות.
- ב. אם הביקוש קשי לחלוtin, אזי היכרנים מוכנים לשלם מחיר קבוע עבור כל כמות.
- ג. אם הביקוש גמיש לחלוtin, אזי היכרנים מוכנים לשלם סכום קבוע עבור כל כמות.
- ד. אם הביקוש בעל גמישות יחידתית, אזי היכרנים מוכנים לקנות כמות קבועה בכל מחיר.

4) להלן מספר טענות על עקומת ההיצע. איזו מהן אינה נכונה :

- א. אם ההיצע גמיש לחלוtin, התפוקה השולית קבועה.
- ב. אם ההיצע גמיש לחלוtin, אזי היכרנים מוכנים להציג כמות מסוימת בכל מחיר.
- ג. אם ההיצע עולה ממשאל לימיין, אזי התפוקה השולית פוחתת.
- ד. אם ההיצע בעל גמישות יחידתית, איזי עקומת ההיצע ליניארית וווצאת מראשית היצרים.

5) להלן מספר טענות על שינוי משקל תחרותי ועוקמות הביקוש וההיצע. איזו מהן נכונה :

- א. גידול בהיצע מגדיל את הביקוש.
- ב. שיפור טכנולוגי מגדיל את ההיצע ואת הביקוש.
- ג. עלייה בשכר העבודה תגרום לתזוזה של ההיצע ולתנוועה על הביקוש.
- ד. גידול בהכנסת היכרנים עבורם המוצר נורמלי במקביל לשיפור טכנולוגי יכולים לגרום לירידת הכמות בשינוי משקל.

- 6) שינוי בענף X גרם לכך שהמחיר ירד והכמות לא השתנתה.
מה יכול להיות הסבר אפשרי לכך:
 א. עקומות הביקוש והגיון רגילות.
 ב. עקומות הביקוש רגילה ועקומת היצוא קשיחה לחלווטין.
 ג. עקומות הביקוש רגילה ועקומת היצוא גמישה לחלווטין.
 ד. עקומת הביקוש גמישה לחלווטין ועקומת היצוא רגילה.
- 7) בענף X חלו שינויים שהביאו להתייקרות המוצר ולירידה בכמות הנמכרת.
אלו מהמקרים הבאים יכול להסביר את השינוי:
 1. אם שכר הפועלים מתיקר, ומהירות מוצר משלים מתיקר.
 2. אם שכר הפועלים מתיקר, ומהירות מוצר משלים מוזל.
 3. אם שכר הפועלים מוזל, ומהירות מוצר משלים מתיקר.
 א. רק מקרה 1 יכול להסביר את השינוי.
 ב. רק מקרה 2 יכול להסביר את השינוי.
 ג. רק מקרים 1, 2 יכולים להסביר את השינוי.
 ד. כל המקרים יכולים להסביר את השינוי.
- 8) משק מייצר שני מוצרים (X ו-Y). במצב הנוכחי תפוקתם השולית של העובדים בענף Y היא 500 יחידות, ובענף X היא 400 יחידות. מחירו של מוצר Y הוא 6 ₪ ושל מוצר X הוא 5 ₪.
 א. המשק מצוי בשווי משקל תחרותי.
 ב. לקבלת שווי משקל תחרותי יעברו העובדים מענף X לענף Y.
 ג. אם מחירו של מוצר Y ירד ל-3.5 ₪, יעברו העובדים מענף X לענף Y.
 ד. אם מחירו של מוצר X יעלה ל-7.5 ₪, יעברו העובדים מענף X לענף Y.
- 9) מוצר X נסחר בתחרות משוכלلت. עקומות היצוא והביקוש רגילות.
בזכות עלייה ברמת הכנסתיהם החליטו הצרכנים להוציא סכום כפול על רכישת מוצר X.
 א. מחיר המוצר בשווי משקל יוכפל.
 ב. הכמות בשווי משקל תוכפל.
 ג. אם עקומת היצוא הייתה קשיחה לחלווטין, מחיר המוצר בשווי משקל היה מוכפל.
 ד. אם עקומת היצוא הייתה ליניארית ויוצאת מראשית הצירים, רוחוי היכרנו היו גדים פי 4.

10) מוצר X נמכר בתחרות משוכלلت. עיקומות ההייצוע והביקורת רגילות. בזכות עליה ברמת הכנסותיהם החליטו הרכנים להגדיל את רכישת מוצר X ב-50% ייחדות בכל רמת מחיר. במקרים נוספים למשך יצרנים נוספים שהגדילו את הכמות המוצעת ב-400 יחידות בכל רמת מחיר.

- מחיר המוצר בשוויי משקל יעללה.
- הכמות בשוויי משקל תגדל ב-500 יחידות.
- הכמות בשוויי משקל תגדל ב-400 יחידות.
- מחיר המוצר בשוויי משקל ירד.

11) מוצר X נמכר בתחרות משוכלلت. עיקומות ההייצוע והביקורת רגילות. הממשלה מוכנה לרכוש מהיצרנים 300 יחידות מוצר X, במחair שלא עולה על המחיר הנוכחי בשוויי המשקל המקורי, לפני כניסה הממשלה. במקרים חל שיפור טכנולוגי, המאפשר לייצרנים להגדיל את הכמות המוצעת ב-150 יחידות בכל רמת מחיר.

- מחיר המוצר בשוויי משקל יעללה.
- הכמות בשוויי משקל תגדל ב-300 יחידות.
- הכמות בשוויי משקל תגדל ב-150 יחידות.
- מחיר המוצר בשוויי משקל ירד.

12) מוצר X נמכר בתחרות משוכלلت. עיקומות ההייצוע והביקורת רגילות. כעת נוספים חרכים נוספים המעורננים לרכוש 100 יחידות במחair שלא עולה על המחיר הנוכחי בשוויי המשקל המקורי. במקרים נוספים לייצרנים נוספים שהגדילו את הכמות המוצעת ב-150 יחידות בכל רמת מחיר.

- מחיר המוצר בשוויי משקל יעללה.
- הכמות בשוויי משקל תגדל ב-100 יחידות.
- הכמות בשוויי משקל תגדל ב-150 יחידות.
- מחיר המוצר בשוויי משקל ירד.

13) יצורן מוצר X פועל בתחרות משוכלلت. ידוע שהיצור מציע 1,000 יחידות. כעת חלה עלייה של 8 ₪ במחair המוצר.

- רווחי היצורן גדלו ב-8,000 ₪.
- רווחי היצורן גדלו ביותר מ-8,000 ₪.
- אם ידוע שבשוויי משקל החדש, היצורן מוכר 1,200 יחידות, הרי שרווחיו יגדלו ב-9,600 ₪.
- אם היצורן היה בהפסד במצב המוצא, הרי שכעת הוא עבר לרווח.

14) מחיר מוצר X ירד ומהירות מוצר Y עלה.

מה מהמקרים הבאים יכול להסביר את השינויים :

- המוצרים תחליפיים, וחל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X.
- המוצרים תחליפיים, וחליה עלייה בהכנסת הצרכנים.
- המוצרים תחליפיים, וחליה התיקירות במחיר חומר הגלם של מוצר X.
- המוצרים משלימים, וחל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X.

15) ירידה במחירים ביטוח הרכב השפיעה על שווי המשקל בשוק המכוניות הפרטיות ועל שווי המשקל בשוק הנסיעות במוניות (מוצר תחלIFIי לרכב פרטי).

מה תהיה ההשפעה?

- מחירים הרכבים הפרטיים ומחירי הנסיעה במוניות יעלו.
- מספר הרכבים הפרטיים ומספר הנסיעות במוניות יעלו.
- מחירים הרכבים הפרטיים יעלו ומחירי הנסעה במוניות ירדו.
- לא ניתן לדעת בוודאות מה יקרה בשוק הנסיעות במוניות.

16) יצורן בודד בתחרות משוכלلت מצא שיטה המכילה את הכמות שהוא מייצר בכל כמות נתונה של גורמי ייצור. פונקציית הייצור של היצרן מקיימת תפקה שלילית פוחתת. מכאן :

- היצרן יגדיל את תפוקתו פי 2 בשוויי משקל.
- היצרן יכפיל את כמות גורמי הייצור המועסקת בשוויי משקל.
- היצרן יגדיל את רוחחו פי 2 בשוויי משקל.
- כל התשובות האחרות אינן נכונות.

17) יצורן בודד בתחרות משוכלلت מצא שיטה המגדילה את הכמות שהוא מייצר בשיעור של 50% בכל כמות נתונה של גורמי ייצור. פונקציית הייצור של היצרן מקיימת תפקה שלילית פוחתת, וליצרן הוצאות קבועות. כמו כן, השכר של העובדים בענף עלה אף הוא -50%. מכאן :

- היצרן יגדיל את תפוקתו ב-50% בשוויי משקל.
- היצרן יגדיל את כמות גורמי הייצור המועסקת ב-50% בשוויי משקל.
- היצרן יגדיל את רוחחו ב-50% בשוויי משקל.
- כל התשובות האחרות אינן נכונות.

18) יצורן מוצר A פועל בתחרות משוכלلت. ידוע שהיצרן נמצא ברוח ומציע 300 יחידות. כתה חלה ירידה של 10% במחיר המוצר. במקביל חלה ירידה בשכר הפעלים באותו שיעור כמו ירידת מחיר המוצר. ליצרן אין הוצאות קבועות.

- רווחי היצרן יקטנו ב-10% בבדיקה.
- רווחי היצרן יקטנו ביותר מ-10%.
- הכמות בשוויי משקל תקטן ב-10%.
- אם היה נתון שליצרן יש הוצאות קבועות, רווחי היצרן היו קטנים ב-10% בבדיקה.

19) יצורן בודד מצוי בתחום משכלהת. בעת הוא מצא שיטה שמאפשרת לו להגדיל את התפקיד השולית של הפעלים פי 2. ליצרן אין הוצאות קבועות. בנוסף ידוע שהמחיר של המוצר בשוק ירד פי 2. מכאן שבמצב החדש :

- מספר הפעלים יקטן.
- התפקיד השולית של לא תשתנה.
- התפקיד הכלולת תגדל פי 2 ורוחוי הייצור לא ישתנו.
- אם היו ליצרן הוצאות קבועות, רוחחו היו גדלים פי 2.

20) יצורן בודד מצוי בתחום משכלהת. ליצרן אין הוצאות קבועות. בנוסף ידוע שהמחיר של המוצר בשוק עלה ב-10% וגם שכר הפעלים עלה ב-10%. מכאן שבמצב החדש :

- מספר הפעלים יקטן.
- התפקיד השולית תעלה.
- רוחוי הייצור לא ישתנו.
- רוחוי הייצור יעלו ב-10%.
- התפקיד הכלולת תגדל ב-10%.

21) להלן מספר טענות לגבי גמישות עקומות הביקוש :

- לאורך עקומה ביקוש של קו ישר, גמישות הביקוש הולכת וקטנה בערכה המוחלט.
 - אם גמישות הביקוש גדולה מיחידית, אזי ירידת המחיר תוביל לירידה בהוצאות הצרניים.
 - אם גמישות הביקוש יחידית, אזי ירידת המחיר אינה מובילה לירידה בהוצאות הצרניים.
- רק טענה 1 נכונה.
 - רק טענה 2 נכונה.
 - רק טענה 3 נכונה.
 - יש לפחות שתי טענות נכונות.

22) להלן מספר טענות לגבי גמישות עקומות הביקוש וההיצע :

- עקומת ביקוש גישה לחלוון פירושה צריכה של כמות קבועה מן המוצר.
 - עקומת ביקוש קשיה לחלוון פירושה צריכה של כמות קבועה מן המוצר.
 - אם עקומה ההיצע ליניארית ויוצאת מראשית הצירים, אזי גמישות ההיצע יחידית וההוצאות המשנות של הייצור שוות למחצית הפדיון שלו.
- רק טענה 1 נכונה.
 - רק טענה 2 נכונה.
 - רק טענה 3 נכונה.
 - יש לפחות שתי טענות נכונות.

(23) בשוק מוצר X חלו השינויים הבאים :

- הכנסת הרכנים ירדה ומהוצר נחות עבורם.
- שכר העבודה של הפועלים בייצור X עלה.

איזה מהשינויים הבאים אינו אפשרי :

- א. מחיר מוצר X עלה.
- ב. מחיר מוצר X ירד.
- ג. הכמות הנמכרת ממוצר X גדלה.
- ד. הכמות הנמכרת ממוצר X קטנה.

(24) בשוק מוצר X חלו השינויים הבאים :

- הכנסת הרכנים עלתה ומהוצר נורמלי עבורם.
- שכר העבודה של הפועלים בייצור X ירד.

איזה מהשינויים הבאים אינו אפשרי :

- א. מחיר מוצר X עלה.
- ב. מחיר מוצר X ירד.
- ג. הכמות הנמכרת ממוצר X גדלה.
- ד. הכמות הנמכרת ממוצר X קטנה.

(25) בשוק מוצר X חלו השינויים הבאים :

- מוצר תחליפי למוצר X הוזל בזכותו עלייה בהיצע שלו.
- חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X.

איזה מהשינויים הבאים אינו אפשרי :

- א. מחיר מוצר X עלה.
- ב. מחיר מוצר X ירד.
- ג. הכמות הנמכרת ממוצר X גדלה.
- ד. הכמות הנמכרת ממוצר X קטנה.

(26) בשוק הגלידה חלו השינויים הבאים :

- פירות משומרים שהם מוצר משלים לגלידה התיקרו עקב ירידה בהיצע שלהם.
- חלה התיקרות בעלות החלב (חומר הגלם בייצור גלידה).

איזה מהשינויים הבאים אינו אפשרי :

- א. מחיר מוצר X עלה.
- ב. מחיר מוצר X ירד.
- ג. הכמות הנמכרת ממוצר X גדלה.
- ד. הכמות הנמכרת ממוצר X קטנה.

27) בשוק הנעלים יש עקומות הייצוא וביקוש רגילים.

בשוק הנעלים חלו השינויים הבאים :

- הכנסת הצרכנים עלתה.

- עלה מחיר סוליות הנעלים.

ידוע שכתוכאה משינויים אלו ירד מחיר הנעלים. מכאן :

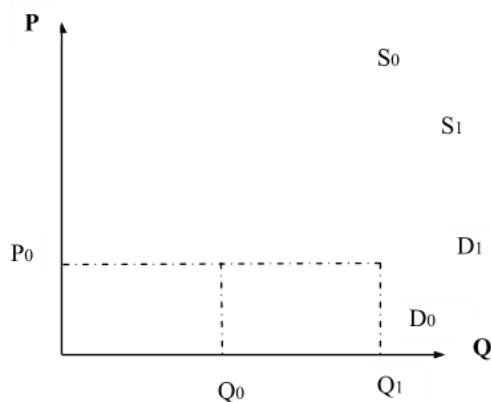
א. נעלים הם מוצר נורמלי עבור הצרכנים.

ב. נעלים הם מוצר ניטרלי עבור הצרכנים.

ג. נעלים הם מוצר נחות עבור הצרכנים.

ד. לא ניתן לדעת אם הנעלים הם מוצר נורמלי, ניטרלי או נחות, ללא מידע על הנסיבות.

28) נתון התרשים הבא :

עקבות הייצוא והביקוש הראשוניים הן : D_0 , S_0 . ואילו לאחר השינוי, עקבות

ה הייצוא והביקוש הן : D_1 , S_1 .

מהו ההסבר האפשרי לשינויים המוצגים בתרשימים :

א. חל שיפור טכנולוגי בייצור המוצר.

ב. חל שיפור טכנולוגי בייצור המוצר ובמקביל חלה עלייה במחיר מוצר תחלפי.

ג. חלה עלייה בהכנסת הצרכנים ובמקביל חלה עלייה בעלות חומר הגלם.

ד. חלה ירידת מחיר מוצר משלים ובמקביל חלה עלייה בשכר העובדים

בענף זה.

(29) בענף בו מתקיימת תחרות משוכלلت יש במצב המוצא 100 צרכנים ו-200 יצרנים.

פונקציית הביקוש של כל צרכן היא: $q = 1000 - P$ ופונקציית היצע של כל יצרן היא: $P = 20q$.

cut the competitor joined 100 units additional buyers demand in the bid: $P = 1000 - 20q$ below is the number of buyers:

1. בשווי המשקל המקורי, המחיר היה 500 ₪.
2. בשווי המשקל החדש, המחיר עלה ב-20%.
3. רווחי יצרן בודד במצב החדש שווים 9,000 ₪.

A. רק טענות א' וב' נכונות.

B. רק טענות א' וג' נכונות.

C. רק טענות ב' וג' נכונות.

D. כל הטענות נכונות.

(30) בענף בו מתקיימת תחרות משוכלلت יש במצב המוצא 100 צרכנים ו-200 יצרנים.

פונקציית הביקוש של כל צרכן היא: $q = 1200 - P$ ופונקציית היצע של כל יצרן היא: $P = 20q$. cut the competitor joined 100 units additional buyers demand in the bid is here to calculate the price of the new demand of the original manufacturers is reduced by 20%. The number of buyers is:

- A. 400.
- B. 300.
- C. 500.
- D. 600.

(31) בمشק קיימים שני צרכנים, הצורכים את מוצר X. המחיר בשווי משקל הוא 10 ₪ ובסמץ זה צרכן א' רוכש 100 יחידות ממוצר X וצרכן ב' רוכש 200 יחידות ממוצר X. cut ירד מחיר מוצר X ל-9 ₪ ושני הצרכנים הגדילו את הכמות המבוקשת על ידם ב-10 יחידות. מכאן ש:

- A. גמישות הביקוש של צרכן א' גובהה מזו של צרכן ב'.
- B. גמישות הביקוש של צרכן ב' גובהה מזו של צרכן ג'.
- C. אין מספיק נתונים לגבי גמישויות הביקוש.
- D. גמישות הביקוש של שני הצרכנים זהה.

(32) בمشק קיימים שני צרכנים, הצורכים את מוצר X. במצב המוצא, המחיר בשווי משקל הוא 10 ₪ ובסמץ זה צרכן א' רוכש 1000 יחידות ממוצר X וצרכן ב' רוכש 200 יחידות ממוצר X. cut עלה מחיר מוצר X ל-12 ₪. כותזהה מכך, צרכן א' רוכש 800 יחידות וצרכן ב' רוכש 160 יחידות.

- A. גמישות הביקוש של צרכן א' גובהה מזו של צרכן ב'.
- B. גמישות הביקוש של צרכן ב' גובהה מזו של צרכן ג'.
- C. אין מספיק נתונים לגבי גמישויות הביקוש.
- D. גמישות הביקוש של שני הצרכנים זהה.

(33) משק מייצר שני מוצרים (X ו-Y). במצב הנוכחי תפוקת השולית של העובדים בענף X היא 350 יחידות, ובענף Y היא שווה: $L=10-500=MPL$. ידוע כי כל פירמה בענף Y מעסיקה 10 עובדים. מחיר מוצר X הוא 8 ₪, ומהירות מוצר Y הוא 7 ₪.

- א. המשק אינו מצוי בשוויי משקל תחרותי.
- ב. כדי שישורר שוויי משקל תחרותי במשק, יש להוריד גם את מחיר X ל-7 ₪.
- ג. אם מחירו של מוצר X יעלה ל-10 ₪, יעברו עובדים מענף Y לענף X.
- ד. אם מחירו של מוצר Y ירד ל-6 ₪, יעברו עובדים מענף X לענף Y.

(34) חולצות ומכנסיים מיוצרים ע"י גורם ייצור יחיד: תופרות. שוק העבודה ושוקי החולצות והמכנסיים מצויים בתחרות משוכלلت. נתון שמחיר חולצה הוא 200 ₪ ומחיר זוג מכנסיים הוא 100 ₪. מכאן ש:

- א. התפוקה השולית של תופרת בייצור חולצה כפולה מהתפוקה השולית שלה ביצור מכנסיים.
- ב. התפוקה השולית של תופרת בייצור חולצה היא מחצית מהתפוקה השולית שלה ביצור מכנסיים.
- ג. התפוקה השולית של תופרת בייצור חולצה שווה לתפוקה השולית שלה ביצור מכנסיים.
- ד. חסרים נתונים על מנת לקבוע את היחס בין התפוקות השוליות.

(35) חולצות ומכנסיים מיוצרים ע"י גורם ייצור יחיד: תופרות. שוק העבודה ושוקי החולצות והמכנסיים מצויים בתחרות משוכלلت. נתון שמחיר חולצה הוא 200 ₪ ומחיר זוג מכנסיים הוא 100 ₪. כמו כן, נתון שמספר ייצור חולצות נמצאים מחוץ לעיר והensiעה אליהן כרוכה בעלות של 50 ₪ ליום עבודה, ואילו מספר ייצור המכנסיים מצויים בעיר עצמה ולכך לא כרוכים בעליות נשיעת. מכאן ש:

- א. השכר ישוללים לתופרות יהיה זהה בשני הענפים (חולצות ומכנסיים).
- ב. אם ידוע שההתפוקה השולית ביום עבודה של התופרות בייצור חולצות היא 10, אז תפוקתן השולית בייצור מכנסיים היא 20.
- ג. כל הטענות האחרות אינן נכונות.
- ד. אם ידוע שההתפוקה השולית ביום עבודה של התופרות בייצור מכנסיים היא 10, אז תפוקתן השולית בייצור מכנסיים היא 5.

(36) בשוק מוצר X חל שיפור טכנולוגי שהגדיל את הכמות המיוצרת בשוויי משקל ב-10% והוריד את המחיר ב-20%. בעקבות שינויים נוספים, מחיר המוצר חזר לרמתו הקודמת והכמות גדלה רק ב-5% לעומת המחיר המקורי (טרם השיפור הטכנולוגי). איזה מהשינויים הבאים יכול היה לגרום למצב החדש:

- א. הכנסת הצרכנים עלתה והמוצר נורמלי עבורם וכן התיקיר שכר העבודה בענף.
- ב. הכנסת הצרכנים עלתה והמוצר נחות עבורם וכן התיקיר חומר הגלם לייצור מוצר X.
- ג. התיקיר מחיר מוצר משלים למוצר X והוזל שכר העבודה בענף X.
- ד. הוזל מחיר מוצר משלים למוצר X והוזל שכר העבודה בענף X.

- (37) בשוק הנופשים באילת יש שני סוגי צרכנים: עשירים ועניים. ידוע שນופש באילת הוא מוצר נורמלי עבור העניים ומוצר ניטרלי עבור העשירים. בזכות צמיחה במשק גדלה הכנסה של כל הפרטים במשק. ידוע שעקבות הביקוש וההיצע רגילות. מכאן ש:
- ממחיר נופש באילת עולה גם העשירים וגם העניים ירכשו יותר נופשים באילת.
 - העניים ירכשו יותר נופשים באילת והעשירים ירכשו פחות נופשים, כך שששה"כ הנופשים באילת לא ישתנה.
 - סך ההוצאות של העניים והעשירים על חופשות באילת יגדלו.
 - סך הכנסות בתיה המלון באילת יגדלו, אך לא ניתן לדעת מה קרה להוצאות העשירים ללא מידע על גמישות הביקוש שלהם.

- (38) בשוק המכוניות יש שני סוגי צרכנים: מבוגרים וצעירים. ידוע שעקבות הביקוש וההיצע רגילות, וכן שגמישות הביקוש של המבוגרים קטנה מ-1 וgemishot_bikosh_hazirim_gadol_m_1. עקב משבר ביטחוני שגרם לגיוס נרחב של צעירים, ירדה הכנסת הצעירים בלבד וידוע שמכוניות הם מוצר נורמלי עבורם. מכאן ש:
- הכמות הכוללת הנרכשת של מכוניות תרד, אך לא ניתן לדעת מה קרה להכנסות יבואני הרכב.
 - הצעירים ירכשו פחות מכוניות, המבוגרים ירכשו יותר מכוניות והוצאות המבוגרים על מכוניות יקטנו.
 - הוצאות הצעירים לרכישת מכוניות יגדלו, על אף שהכמות שירכשו תקטן.
 - אם עקומת ההיצע הייתה קשה לחלוtin, הרי שהכמות הנרכשת ע"י הצעירים הייתה קיימת ביחס לכמות הנרכשת ע"י המבוגרים.

- (39) בשוק היין יש שני סוגי יצרנים: יצרנים מהצפון ויצרנים מהשפלה. ידוע שעקבות הביקוש וההיצע רגילות. בזכות מגז אויר אופטימלי, גדל היבול של ענבים בצפון בלבד. כתוצאה לכך:
- הכנסות יצרני היין בצפון יגדלו, הוצאות הצרכנים יקטנו והכנסות יצרני השפלה יקטנו.
 - המחיר בשוק ירד, הוצאות הצרכנים יקטנו, אם גמישות הביקוש שלהם גדולה מ-1.
 - הכמות המיוצרת בצפון ובשפלה תגדל והכמות הנרכשת ע"י הצרכנים תגדל.
 - אם עקומת הביקוש הייתה קשה לחלוtin, אז הכמות המיוצרת ע"י יצרני השפלה תקטן באותה מידת השכמתה המיוצרת ע"י יצרני הצפון תגדל.

(40) צרכן מוציא את מלאה הכנסתו על שלושה מוצרים: Z, Y, X.
להלן מספר טענות:

- גמישות הביקוש ביחס לממחיר היא יחידתית עבור כל המוצרים.
- ייתכן ש מוצר X הוא ניטרלי ושני המוצרים האחרים נחותים.
- גמישות הביקוש ביחס להכנסה היא חיובית עבור מוצר אחד לפחות.
- אם גמישות הביקוש ביחס להכנסה היא גדולה מיחידתית עבור מוצר אחד, אז היא בהכרח שלילית עבור מוצר אחר.

41) עיקומת הביקוש של מيري לשוקולד היא ליניארית. מכאן נובע :

- ירידה במחיר השוקולד יגרום למيري לקנות יותר וgemäßישות הביקוש הנקודתית שלה עליה.
- אם מيري החלטה לקנות יותר שוקולד (ללא שינוי בעיקומת הביקוש שלו), הרי שgemäßישות הביקוש הנקודתית שלה עליה.
- אם המחיר בשוק שווה למחצית המחיר המקורי שMRI מוכנה לשלם על שוקולד, הרי שgemäßישות הביקוש הנקודתית שלה שווה 1 בערכה המוחלט.
- כל הטענות האחרות אינן נכונות.

42) להלן מספר טענות על גميدישות הביקוש ביחס למחיר :

- אם גميدישות הביקוש גדולה מאותה, אז אם מחיר המוצר עלה, תגדל הוצאה הדרושה על המוצר.
- אם גميدישות הביקוש קטנה מאותה, אז אם מחיר המוצר ירד, תגדל הוצאה הדרושה על המוצר.
- אם גميدישות הביקוש יחידתית, אז אם מחיר המוצר עלה, תגדל הוצאה הדרושה על המוצר.
- אם גميدישות הביקוש שווה לאפס, אז אם מחיר המוצר עלה, תגדל הוצאה הדרושה על המוצר.

43) צרכן מוציא את כל הכנסתו על רכישת המוצרים X, Y. להלן מספר טענות :

- אם תגדל הכנסת הצרכן, תגדל הכמות שהוא רוכש משנה המוצרים.
- אם מחירו של מוצר X עלה אז תקטן הכמות שהצרכן רוכש משנה המוצרים.
- אם הצרכן מוציא אחוז קבוע על מוצר X, אז גميدישות הביקוש ביחס למחיר של מוצר X היא יחידתית.
- אם הצרכן מוציא אחוז קבוע על מוצר X, שני המוצרים הם משלימים.

44) צרכן מוציא את כל הכנסתו על רכישת המוצרים X, Y. נתון שgemäßישות הביקוש ביחס להכנסה של מוצר X היא יחידתית. להלן מספר טענות :

- אם תגדל הכנסת הצרכן, תגדל הכמות שהוא רוכש משנה המוצרים.
- שני המוצרים הם משלימים.
- אם מחירו של מוצר X עלה אז תקטן הכמות שהצרכן רוכש משנה המוצרים.
- אם גميدישות הביקוש ביחס להכנסה של מוצר X היא יחידתית, אז לא בהכרח שגם גميدישות הביקוש ביחס למחיר של מוצר Y היא יחידתית.

45) צרכן מוציא את כל הכנסתו על רכישת המוצרים Y, X. נתון שהוא צריך תמיד כמויות שוות משנה המוצרים. להלן מספר טענות :

- gemäßישות הביקוש של שני המוצרים ביחס למחיר היא יחידתית.
- שני המוצרים הם בלתי תלויים.
- אם מחירו של מוצר X עלה אז תקטן הכמות שהצרכן רוכש משנה המוצרים.
- אם מחירו של מוצר Y ירד אז תגדל הכמות שהצרכן רוכש ממוצר Y ותקטן הכמות שהצרכן רוכש ממוצר X.

- (4) צרכן מוציא את כל הכנסתו על רכישת שלושת המוצריים : Z , Y , X .
 נתון שהוא צריך תמיד מוצר X כמות כפולה מזו שהוא צריך מוצר Y וכמות הגדולה פי 3 מזו שהוא צריך מוצר Z . להלן מספר טענות :
- גמישות הביקוש של שלושת המוצריים ביחס למחיר היא יחידתית .
 - שלושת המוצריים הם מוצרים משלימים .
 - אם מחירו של מוצר X עלה אז תגדל הכמות שהצרכן רוכש משלושת המוצריים .
 - אם עליה הכנסת הצרכן פי 2 , אז תגדל ההוצאה של הצרכן על מוצר X פי 2 , ועל מוצר Z תגדל ההוצאה פי 3 .

- (7) צרכן מוציא את כל הכנסתו על רכישת מזון ולבוש . נתון שהוא צריך תמיד סכום קבוע על מזון ואת היתרתו הוא מוציא על לבוש . הכנסתו מספיקה תמיד לרכישת שני המוצריים . להלן מספר טענות :
- גמישות הביקוש של שני המוצריים ביחס להכנסה היא יחידתית .
 - שני המוצריים הם מוצרים משלימים .
 - אם מחירו של המזון עלה אז תקטן הכמות שהצרכן רוכש משני המוצריים .
 - אם מחירו של הלבוש ירד או תגדל הכמות שהצרכן רוכש מהלבוש ולא תשתנה הכמות שהצרכן רוכש מהמזון .

- (8) צרכן מוציא את כל הכנסתו על רכישת מזון ולבוש . נתון שהוא צריך תמיד כמות קבועה על מזון ואת היתרתו הוא מוציא על לבוש . הכנסתו מספיקה תמיד לרכישת שני המוצריים . להלן מספר טענות :
- גמישות הביקוש של שני המוצריים ביחס להכנסה היא יחידתית .
 - אם מחירו של המזון ירד או תגדל הכמות שהצרכן רוכש מהלבוש .
 - שני המוצריים הם מוצרים משלימים .
 - אם מחירו של המזון עלה אז תקטן הכמות שהצרכן רוכש משני המוצריים .

- (9) צרכן מוציא את כל הכנסתו על רכישת המוצריים X , Y . נתון שמחיר מוצר Y התייקר . להלן מספר טענות :
- אם הכמות הנרכשת ממוצר X גדלה , הרי שגמישות הביקוש של מוצר Y ביחס למחיר קטנה מיחידתית .
 - אם הכמות הנרכשת ממוצר X קטנה , הרי שגמישות הביקוש של מוצר Y ביחס למחיר קטנה מיחידתית .
 - אם סכום ההוצאה על מוצר X לא השתנה , הרי שגמישות הביקוש של מוצר Y ביחס למחיר קטנה מיחידתית .
 - אם הכמות הנרכשת ממוצר X קטנה , המוצריים הם תחליפיים .

- 50) נתונים שני צרכנים הרוכשים את מוצר X. מחיר המוצר התייקר מ-100 ל-110 ל. להלן מספר טענות:
- אם שני הצרכנים הקטינו את הכמות הנרכשת על ידם ב-20 יחידות, הרי שגמישות הביקוש ביחס למחיר זהה עברו שניהם.
 - אם שני הצרכנים הקטינו את הכמות הנרכשת על ידם ב-20%, הרי שגמישות הביקוש ביחס למחיר זהה עברו שניהם ושווה ל-2 בערך מוחלט.
 - אם שני הצרכנים לא שינו את הכמות הנרכשת על ידם, הרי שהכמות הנרכשת על ידם זהה.
 - אם גמישות הביקוש ביחס למחיר של שני הצרכנים שווה אפס, הם יפסיקו לרכוש את המוצר.

- 51) נתונים שני צרכנים הרוכשים את מוצר X. בזכות שיפורים טכנולוגיים בענף הוזל מחיר המוצר. להלן מספר טענות:
- אם הצרכן הראשון הגדיל את הכמות הנרכשת ממוצר X מ-100 יחידות ל-150 יחידות ואילו הצרכן השני הגדיל את הכמות הנרכשת ממוצר X מ-50 יחידות ל-100 יחידות, הרי שגמישות הביקוש של הצרכן הראשון גדולה יותר.
 - אם ידוע שהצרכן הראשון רוכש תמיד כמות כפולה מהצרכן השני, הרי שגמישות הביקוש ביחס למחיר זהה עברו שניהם.
 - אם שני הצרכנים לא שינו את הכמות הנרכשת על ידם, הרי שההוצאה שלהם על המוצר זהה.
 - אם ידוע שהצרכן הראשון רוכש תמיד כמות גדולה ב-10 יחידות מאשר הצרכן השני וכן שהצרכן הראשון הגדיל את צרכתו ב-100%, הרי שגמישות הביקוש ביחס למחיר גדול יותר עברו הצרכן הראשון.

- 52) דני ויוסי מוצאים את כל הכנסתם על מזון ובילויים. דני תמיד מוציא 200 לbijoliim בשבוע ואת יתרת הכנסתו על מזון. יוסי תמיד מוציא 20% מהכנסתו על בילויים ואת היתר על מזון. מכאן ש:
- גמישות הביקוש ביחס להכנסה של שניהם יחידתיות.
 - גמישות הביקוש ביחס למחיר של יוסי גדול יותר.
 - עלייה במחיר הבילויים תגרום לשניהם לבליות פחות.
 - מעבר יוסי ודני, בילויים הם מוצר ניטראלי.

- 53) רון מוציאה את כל דמי הכיס שלו לביליי בתיאטרון ובקולנוע. מתוך סכום זה הוא מוציא תמיד 100 ל. על סרטים בקולנוע ואת היתר על ביליי בתיאטרון. מכאן ש:
- אם יعلו דמי הכיס של יוסי ב-10% תגדל הוצאה על תיאטרון ביותר מ-10%.
 - סרטים ותיאטרון הם מוצרים תחליפיים עבור רון.
 - סרטים ותיאטרון הם מוצרים משלימים עבור רון.
 - כל הטענות האחרות אינן נכונות.

54) פונקציית הביקוש של צרכן Ai ל מוצר X היא: $P = \frac{500}{Q}$

- ואילו צרכן Bi מוציא 800 ש"ל ל מוצר X בכל מחיר ומחיר. מכאן ש:
- גמישות הביקוש ביחס למינר גדולה יותר אצל צרכן Bi.
 - גמישות הביקוש של צרכן Bi בטוחה המהירים 800-500=300 ש"ל הוא 3.
 - גמישות הביקוש ביחס למינר היא ייחידתית עבור שני הצרכנים.
 - כל הטענות האחרות אינן נכונות.

55) פונקציית הביקוש של צרכן Ai ל מוצר X היא: $P = 500 - 2Q$. מכאן ש:

- גמישות הביקוש היא בעל ערך חיובי.
- גמישות הביקוש הנקודתית במחיר 300 ש"ל היא 1.5.
- צרכן מוציא סכום קבוע על המוצר.
- גמישות הביקוש הנקודתית במחיר 250 ש"ל היא גדולה מיחידתית.
- גמישות הביקוש הנקודתית במחיר 500 ש"ל היא אפס.

56) צרכן בעל הכנסה של 1000 ש"ל קונה 20 יחידות ממוצר Z ואת יתרת הכנסתו על

מוצר X. כעת עלתה הכנסתו ל-1500 ש"ל והוא רוכש 16 יחידות ממוצר Z.
מכאן ש:

- גמישות הביקוש ל מוצר Z ביחס להכנסה בתחום הכנסות הניל היא +0.4.
- מוצר Z נורמלי עבור הצרכן.
- לא ניתן שהצרכן יקטין את הכמות המבוקשת אם הכנסתו גדלה.
- מוצר X הוא מוצר נורמלי עבור הצרכן וגמישות הביקוש ביחס להכנסה היא גדולה מיחידתית.

תשובות סופיות:

(5)	ג'	(4)	א'	(3)	א'	(2)	ג'	(1)	ג'
(10)	אי	(9)	ג'	(8)	ב'	(7)	ג'	(6)	ב'
(15)	ג'	(14)	ד'	(13)	ב'	(12)	ד'	(11)	ג'
(20)	ד'	(19)	ג'	(18)	אי	(17)	אי	(16)	ד'
(25)	אי	(24)	ד'	(23)	ב'	(22)	ד'	(21)	ג'
(30)	ב'	(29)	ד'	(28)	ב'	(27)	ג'	(26)	ב'
(35)	ג'	(34)	ב'	(33)	ג'	(32)	ד'	(31)	אי
(40)	אי	(39)	ד'	(38)	ב'	(37)	ד'	(36)	אי
(45)	ג'	(44)	ג'	(43)	ג'	(42)	ד'	(41)	ג'
(50)	ב'	(49)	ב'	(48)	ב'	(47)	ד'	(46)	ב'
(55)	ב'	(54)	ג'	(53)	אי	(52)	ג'	(51)	ב'
									(56) ד'

מבוא לכלכלה להנדסת תעשייה וניהול

פרק 5 - התערבות ממשלה בשוק סגור

תוכן העניינים

51	1. כללי

התערבות ממשלה:

שאלות:

1) בשוק X שוררת תחרות משוכלلت. הניחו שעקבות היצוא וה ביקוש לרוגילות (עקבות הביקוש יורדת משמאל לימין ועקבות היצוא עולה משמאל לימין). הכמות הנמכרת במצב המוצא היא 1000 יחידות. הממשלה נתנת ליצרנים סובסידיה לכל יחידה מיוצרת של 10 ₪. מכאן ש:

- א. רק היצרנים ייהנו מהסובסידיה.
- ב. המחיר לצרכן יירד.
- ג. הוצאות הממשלה על הסובסידיה תהינה גבוהות מ-10,000 ₪.
- ד. המחיר לצרכן יירד ב-10 ₪ בבדיקה.

2) בשוק X שוררת תחרות משוכלلت. הניחו שעקבות היצוא וה ביקוש לרוגילות (עקבות הביקוש יורדת משמאל לימין ועקבות היצוא עולה משמאל לימין). הממשלה נתנת ליצרנים סובסידיה בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת. מכאן ש:

- א. ככל שעקבות הביקוש גמישה יותר, הירידה במחיר לצרכן תהיה נדולה יותר.
- ב. ככל שעקבות הביקוש קשיחה יותר, העלייה במחיר לצרכן תהיה נדולה יותר.
- ג. ככל שעקבות היצוא גמישה יותר, הירידה במחיר לצרכן תהיה קטנה יותר.
- ד. ככל שעקבות היצוא קשיחה יותר, העלייה במחיר לצרכן תהיה נדולה יותר.
- ה. השינויים במחירים אינם תלויים בנסיבות היצוא וה ביקוש.

3) בשוק X שוררת תחרות משוכלلت. הניחו שעקבות היצוא וה ביקוש לרוגילות (עקבות הביקוש יורדת משמאל לימין ועקבות היצוא עולה משמאל לימין). הממשלה נתנת ליצרנים סובסידיה בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת. מכאן ש:

- א. אם הממשלה תיתן את הסובסידיה לצרכנים יתרווני משקל שונה.
- ב. אם עקבות היצוא גמישה לחלוtin, המחיר לצרכן לא ישתנה.
- ג. אם עקבות הביקוש גמisha לחלוtin, המחיר לצרכן לא ישתנה.
- ד. אם עקבות היצוא קשיחה לחלוtin, המחיר לצרכן לא ישתנה.
- ה. אם עקבות הביקוש קשיחה לחלוtin, המחיר לצרכן לא ישתנה.

4) נתון שבשוויי משקל נמכרת כמות של 100 יחידות ממוצר X במחיר של 50 ₪. הממשלה מעוניינת להוריד את המחיר לצרכן ב-10 ₪.

- א. אם עקבות הביקוש וההיצוא רוגילות, על הממשלה לתת סובסידיה ליצרן גבוהה מ-10 ₪. במקרה זה, העלות הכלולות של הסובסידיה תהיה 1,000 ₪.
- ב. אם עקבות הביקוש קשיחה לחלוtin, על הממשלה לתת סובסידיה ליצרן של 10 ₪ בבדיקה, והעלות הכלולות של הסובסידיה תהיה 1,000 ₪.
- ג. אם עקבות הביקוש גמisha לחלוtin, על הממשלה לתת סובסידיה ליצרן של 10 ₪ בבדיקה, והעלות הכלולות של הסובסידיה תהיה 1,000 ₪.
- ד. הממשלה יכולה לקבוע מחיר מקסימום של 40 ₪'ח ולתת ליצרן סובסידיה של 10 ₪'ח ליחידה.

- 5) בשוק X שוררת תחרות משוכלת. עקומת הביקוש היא : $P=250-5Q$.
 עקומת ההיצע ליניארית וווצאת מראשית הצירים. במצב המוצא, מחיר שיווי משקל הוא 125 ₪. הממשלה נתנה לייצנים סובסידיה שהורידה את מחיר המוצר לצרכן ב-20%. מכאן :
- המחיר לייצן (לאחר הסובסידיה) יעלה ב-25%.
 - הכמות המיוצרת בשוויי המשקל החדש תגדל ב-20%.
 - הוצאות הממשלה על הסובסידיה יהיו בגובה 1,250 ₪.
 - אם הממשלה הייתה קובעת מחיר מקסימום של 75 ₪, הייתה נדרשת סובסידיה של 75 ₪.
- 6) היצנים מוכנים להוציא סכום קבוע לצפיה ברטוי קולנוע ישראליים.
 ידוע שהיצע הסרטים עולה משמאליימין. המחיר בשוויי משקל הוא 33 ₪ והכמות הנרכשת היא 10,000 כרטיסים בחודש. המועצה לעידוד הקולנוע הישראלי החליטה לתת סובסידיה לבתי הקולנוע, כך שהמחיר לצרכן בשוויי משקל ירד ל-30 ₪. תקציב הסובסידיה הדרוש הוא :
- 33,000 ₪ בחודש.
 - יותר מ-33,000 ₪ בחודש.
 - לא ניתן לומר בוודאות.
 - פחות מ-33,000 ₪ בחודש.
- 7) בשוק X קיימים שני סוגי יצנים : מוסדות ציבוריים ויצנים פרטיים. הממשלה החלטה לסייע את רכישת המוצר ע"י המוסדות הציבוריים. כתוצאה לכך :
- הכמות הכוללת הנרכשת בשוק תגדל בפחות מאשר הכמות הנרכשת ע"י המוסדות הציבוריים.
 - המחיר ליצנים פרטיים יעל, והוצאותיהם על המוצר יקטנו.
 - המחיר למוסדות הציבוריים ירד, והוצאותיהם על המוצר יקטנו.
 - הקייטון בכמות הנרכשת ע"י היצנים פרטיים גדול יותר (בערך מוחלט) מאשר הגידול בכמות הנרכשת ע"י המוסדות הציבוריים.
- 8) בשוק X, עקומות ביקוש והיצע רגילים. הממשלה מחייבת לקבוע מחיר מינימום. לשם כך היא בוחנת שתי דרכי לתמוך בשמירה על מחיר המינימום :
- סובסידיה לייצן על כל יחידה מיוצרת.
 - קניית עופרים.
- א. היצנים מעדיפים את השיטה הראשונה, ואילו הייצנים אדישים בין השתיים.
 ב. הוצאות הממשלה שות בשתי הדרכים.
 ג. היצנים והיצנים אדישים בין שתי הדרכים.
 ד. הייצנים אדישים בין שתי הדרכים המוצעות ובין דרך שלישי של מכסת ייצור.

9) בשוק החלב, עקומות ביקוש והיצע רגילות. המחיר בשוויי משקל הוא 5 ₪ והממשלה מחייבת לקבוע מחיר מקסימום של 3 ₪. לשם כך היא שוקלת לתת ליצרנים סובסידיה של 2 ₪ או למכור לצרכנים את עודפי הביקוש. צעד כזה יוביל ל :

- סובסידיה של 2 ₪ ליצרן תשיג את המטרה.
- סובסידיה של 2 ₪ ליצרן תגרום לעודף ביקוש בשוק החלב.
- היצרנים אדישים בין שתי הדרכים המוצעות.
- הצרכנים מעדיפים שהממשלה תיתן סובסידיה.

10) בשוק מוצר X נתונה עקומה הביקוש : $P=800-8Q$. עקומה ההיצע שווה : $P=2Q$. הממשלה הטילה מס על הייצור בסך 50 ₪ על כל יחידה מיוצרת. כתוצאה מהטלת המס :

- המחיר לצרכן יעלה ב-25 ₪ והכנסות הממשלה ממש יהיה בגובה 3,750 ₪.
- המס יתחלק בין הייצור לצרכן באופן שווה.
- אם עקומה ההיצע הייתה גמישה לחלוtin, המחיר לייצור היה קטן ב-50 ₪ בדיק.
- המחיר לצרכן יעלה ב-25% והכנסות הממשלה ממש יהיה בגובה 3,750 ₪.

11) בשוק החלב (חלב פרות) ניתנת סובסידיה בסך 1 ₪ לכל ליטר חלב נמכר בשוק. באלו מהמצבים הבאים תקון הוצאה הממשלה על הסובסידיה לשנה הבאה :

- מחלה פגעה בעדרי העיזים ותנובת חלב העיזים (מוצר תחליפי) צפוייה לרדת בשנה הבאה.
- הממשלה מחייבת להקטין בהינה את הסובסידיה על שמנת, המיוצרת מחלב.
- שכר העבודה בענף ייצור החלב צפוי לרדת בשנה הבאה.
- הממשלה מתכוונת להטיל מס על כל קופסת קפה הנמכרת בשוק (מוצר משלים לחלב). ידוע שהביקוש لكפה קשה לחלוtin.

12) בשוק X שורר שוויי משקל של תחרות משוכלת והmarkt בשוק הוא 40 ₪. עקומות ההיצע והביקוש רגילות. הממשלה שוקלת שתי שיטות לתת סובסידיה ליצרנים על כל יחידה מיוצרת :

- שיטה א' : סובסידיה בסך 20 ₪ ליחידה.
 שיטה ב' : סובסידיה בגובה 50% מהמחיר לייצור.

- הצרכנים יעדיפו את שיטה א' ואילו היצרנים יעדיפו את שיטה ב'.
- הצרכנים יעדיפו את שיטה ב' ואילו היצרנים יעדיפו את שיטה א'.
- הצרכנים והיצרנים יעדיפו את שיטה א'.
- הצרכנים והיצרנים יעדיפו את שיטה ב'.

13) בשוק X ובשוק Y, עקומות ביקוש והיצע רגילות. שני השוקים מוטל מס על היוצרים על כל יחידה מיוצרת. הממשלה מחייבת להגדיל את המס בשוק X.
א. אם Y הוא מוצר משלים למוצר X, תקינה הוצאות של הרכנים על מוצר Y.

- ב. אם Y הוא מוצר תחלפי למוצר X, הכנסות הממשלה ממיסים תגדלנה בשני השוקים.
ג. הוצאות הרכנים על מוצר X תקטנה.
ד. אם Y הוא מוצר תחלפי למוצר X, ירד מחירו של מוצר Y.

14) בשוק מוצר X שורר שיווי משקל של תחרות משוכלת ומהירות בשוק הוא 20 ש".
עקומות ההיצע והביקוש רגילות. ידוע שהמשק סגור למסחר בינלאומי ומהירות העולמי של מוצר X הוא 30 ש". הממשלה שוקלת שלוש שיטות לעודד את הייצור המקומי:

- שיטת א': פיתוח המשק למסחר בינלאומי;
שיטת ב': סובסידיה בסך 10 ש' לכל יחידה מיוצרת;
שיטת ג': קביעת מחיר מינימום של 30 ש' וקניית העודפים.
להלן מספר טענות על השפעת השיטות השונות:
א. המחיר לייצור ולצרוך יהיה 30 ש' בכל השיטות.
ב. הוצאות הממשלה תהינה זהות בכל השיטות.
ג. היוצרים אדישים בין הפעלת שיטות א' ו' ו' וمعدיפים אותן על פני שיטה ב'.
ד. הרכנים אדישים בין הפעלת שיטות א' ו' ו' וمعدיפים אותן על פני שיטה ב'.

- 15)** X ו-Y הם מוצריים משלימים הנמכרים בתנאי תחרות משוכלת. עקומות ההיצע והביקוש רגילות. ידוע שבמצב ההתחלתי על שני המוצריים ניתנת סובסידיה לייצור לכל יחידה מיוצרת. הعلاות גודל הסובסידיה על כל יחידה בענף X תגרום לאחד מהשינויים הבאים:
א. תגדיל בהכרח את הוצאות הממשלה על הסובסידיה בענף Y, אך לא ידוע אם תגדיל את רווחי יצרני מוצר Y.
ב. תגדיל בהכרח את רווחי יצרני מוצר X, אך לא ידוע אם תגדיל את רווחי יצרני מוצר Y.
ג. תגדיל בהכרח את הוצאות יצרני מוצר Y, אך לא ידוע אם תגדיל את הוצאות יצרני מוצר X.
ד. אם עקומת ההיצע של מוצר Y קשיחה לחלוין, תגדלנה הוצאות הממשלה על הסובסידיה בענף Y.

- 16)** X ו-Y הם מוצריים תחליפיים הנמכרים בתנאי תחרות משוכלلت. עיקומות היעוץ והביקוש רגילות. במצב המוצא מוטל מס על כל יחידה מיוצרת בשוק מוצר X. הממשלה מחייבת לקבוע מחיר מסוימים בשוק מוצר Y ולספק את עודפי הביקוש. פוליה זו תגרום לאחד מהשינויים הבאים:
- תקטין בהכרח את הכנסות הממשלה ממיס בשוק X.
 - תגדיל בהכרח את רווחי יצרני מוצר X, אך לא ידוע אם תגדיל את רווחי יצרני מוצר Y.
 - תגדיל בהכרח את הוצאות צרכני מוצר Y, אך לא ידוע אם תגדיל את הוצאות צרכני מוצר X.
 - אילו הממשלה הייתה נותנת סובסידיה לייצרנים בשוק Y כדי להוריד את המחיר לצרכנים במקום קביעת מחיר מסוימים, מצב הצרכנים והיצרנים היה משתפר בשני השוואקים.

- 17)** בשוק מוצר X שורר שיווי משקל של תחרות משוכלلت. עיקומות היעוץ והיעוץ רגילות. הממשלה מעוניינת להגדיל את הכמות המיוצרת בענף ושוקלת שתי אפשרויות:
- לחת לייצרנים סובסידיה בסכום קבוע לכל יחידה מיוצרת.
 - לחת לצרכנים סובסידיה בסכום קבוע לכל יחידה נרכשת.

להלן מספר טענות:

- היצרנים מעודיפים את האפשרות הראשונה והצרכנים מעודיפים את האפשרות השנייה.
- היצרנים והצרכנים מעודיפים את האפשרות הראשונה.
- היצרנים והצרכנים מעודיפים את האפשרות השנייה.
- היצרנים והצרכנים אדישים בין שתי האפשרויות.

- 18)** בשוק מוצר X שורר שיווי משקל של תחרות משוכלلت. הממשלה מטילה על הייצרנים מס של 6 ₪ לכל יחידה מיוצרת. ידוע שגמישות עיקומת הביקוש היא 2 בערך מוחלט וגמישות עיקומת היעוץ היא 1 בערך מוחלט. מכאן:
- המחיר לייצן ירד ב-4 ₪.
 - המחיר לצרכן ירד ב-4 ₪.
 - המחיר לצרכן עלה ב-4 ₪.
 - חסרים נתונים כדי לקבוע מה יקרה למחיר לצרכן וליצורן.

- 19)** בשוק מוצר X שורר שיווי משקל של תחרות משוכלلت. שכר הפועלים התייקר ב-100 ₪ וידוע התפקיד השולית בשוויי משקל הייתה 50 יחידות. הממשלה מעוניינת שהכמות המיוצרת לא תשתנה ונוטה לייצרנים סובסידיה לכל יחידה מיוצרת. גובה הסובסידיה הדרושים הוא:
- 1 ₪.
 - 2 ₪.
 - 3 ₪.
 - 100 ₪.

20) בשוק מוצר X שורר שיווי משקל של תחרות משוכלلت. הממשלה מטילה על הייצרנים מס לכל יחידה מיוצרת. כעת הממשלה מעוניינת להגדיל את גובה המס לכל יחידה מיוצרת.

א. הכנסות הממשלה מהמס יגדלו.

ב. הכנסות הממשלה מהמס יגדלו אם גמישות הביקוש קטנה או שווה לאחת.

ג. הכנסות הממשלה מהמס יגדלו רק אם גמישות הביקוש קטנה או שווה לאחת.

ד. כל הטענות האחרות אינן נכוןות.

21) בשוק מוצר X שורר שיווי משקל של תחרות משוכלلت. הממשלה מטילה על הייצרנים מס לכל יחידה מיוצרת. הממשלה מקטינה את גובה המס לכל יחידה מיוצרת. ידוע שגמישות הביקוש שווה לאחת.

א. הכנסות הממשלה מהמס יגדלו.

ב. הכנסות הממשלה מהמס יקטנו.

ג. הכנסות הממשלה מהמס לא ישתנו מפני שהצרכנים מוציאים סכום קבוע על המוצר.

ד. כל הטענות האחרות אינן נכוןות.

22) בשוק מוצר X שורר שיווי משקל של תחרות משוכלلت. הממשלה מטילה על הייצרנים מס לכל יחידה מיוצרת. לאחרונה גדלו הכנסות הממשלה מהמס, מבלי שחל שינוי בגובה המס ליחידה. מה יכול להיות הסבר אפשרי לתופעה זו :

א. הכנסות הצרכנים גדלו וה מוצר ניטראלי עבורם.

ב. חלה עלייה בשכר העובדים בענף X.

ג. חל שיפור טכנולוגי בענף X.

ד. עלה מחיר של מוצר משלים למוצר X.

23) בשוק מוצר X שורר שיווי משקל של תחרות משוכלلت. עקומות הביקוש וההיצע רגילות. עקומת הביקוש נתונה והוא : $P=120-2Q$ ועקומת ההיצע נתונה והוא : $Q=P$. הממשלה קבעה מחיר מינימום בסך 50 ₪. כעת הממשלה שוקלת שלוש שיטות להבטיח את מחיר המינימום, על מנת לתמוך בייצרנים :

1. סובסידיה לכל יחידה מיוצרת.

2. קניית עודפים (עודפי היצע).

3. קביעת מכסות ייצור.

אייזו מן הטענות הבאות אינה נכוןה :

א. שיווי המשקל התחרותי הוא במחיר של 40 ₪.

ב. הוצאות הממשלה בשיטה 1 הן בסך 1,500 ₪.

ג. הוצאות הממשלה בשיטה 2 הן בסך 750 ₪.

ד. מכסות הייצור הדרושים הן 30 יחידות.

(24) בשוק מוצר X שורר שוויי משקל של תחרות משוכלلت. עיקומות הביקוש וההיצע רגילים. הממשלה קבעה מחיר מינימום. כעת הממשלה שוקלת שלוש שיטות להבטיח את מחיר המינימום, על מנת לתמוך ביצרנים:

1. סובסידיה לכל יחידה מיוצרת.
2. קניית עודפים (עודפי היצע).
3. קביעת מכסות ייצור.

להלן מספר טענות:

- א. המחיר לצרכן יעלה בשלוש השיטות.
- ב. הגידול ברוחчи היצרנים זהה בשלוש השיטות.
- ג. הוצאות הממשלה זהות בשלוש השיטות.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

(25) בשוק מוצר X שורר שוויי משקל של תחרות משוכלلت. עיקומות הביקוש וההיצע רגילים. עיקומת הביקוש נתונה והוא: $P=120-Q$ ועיקומת ההיצע נתונה והוא: $P=2Q$. הממשלה קבעה מחיר מקסימום של 50 ₪. כעת הממשלה שוקלת שלוש שיטות להבטיח את מחיר המקסימום, על מנת לתמוך ביצרנים:

1. סובסידיה לכל יחידה מיוצרת.
2. אספקת עודפים (עודפי ביקוש). ידוע שהממשלה רוכשת את המוצר בחו"ל במחיר של 70 ₪ לכל יחידה.
3. קביעת קיצוב (ע"י תלושים).

איזה מן הטענות הבאות אינה נכונה:

- א. שוויי המשקל התחרותי הוא במחיר של 80 ₪.
- ב. הוצאות הממשלה בשיטה 1 הן בסך 6,300 ₪.
- ג. הוצאות הממשלה (לאחר ניכוי הכנסות מכירת המוצר) בשיטה 2 הן בסך 800 ₪.
- ד. סך הקיצוב הדרוש הוא 25 יחידות.

(26) בשוק מוצר X שורר שוויי משקל של תחרות משוכלلت. עיקומות הביקוש וההיצע רגילים. הממשלה שוקלת שתי שיטות להבטיח מחיר המינימום, על מנת לתמוך ביצרנים:

1. סובסידיה לכל יחידה מיוצרת.
2. קניית עודפים (עודפי היצע).

להלן מספר טענות:

- א. אם גמישות הביקוש קטנה מיחידתית, אז הוצאות הממשלה בשיטה השנייה (קניית עודפים) תהינה גדולות יותר.
- ב. אם גמישות הביקוש גדולה מיחידתית, אז הוצאות הממשלה בשיטה הראשונה (סובסידיה לכל יחידה מיוצרת) תהינה גדולות יותר.
- ג. לא ניתן ללא מידע נוסף על גמישות ההיצע.
- ד. אם גמישות הביקוש יחידתית, אז הוצאות הממשלה זהות בשתי השיטות.

(27) בשוק מוצר X שורר שוויי משקל של תחרות משוכלلت. עיקומות הביקוש וההיצע רגילות. הממשלה מבטיחה מחיר המינימום, על מנת לתמוך ביצרנים

ושומרת על מחיר המינימום עיי' קנית עופדי ההיצע. ידוע שמחיר שוויי המשקל במצב המוצא היה 200 ₪ וכמות שוויי המשקל הייתה 1000. מחיר המינימום נקבע על 220 ₪. כמו כן, גמישות ההיצע היא יחידתית וגמישות הביקוש היא 2-. מכאן ש :

- הממשלה תקנה 200 יחידות.
- הוצאות הממשלה תהינה 66,000 ₪.
- אם הממשלה הייתה בוחרת לתת סובסידיה לכל יחידה מיוצרת במקום לקנות את עופדי ההיצע, היא הייתה צריכה לתת 20 ₪ ליחידה.
- כל הטענות האחרות אינן נכונות.

(28) במצב המוצא, המחיר בשוויי משקל הוא 10 ₪ והוצאות הצרכנים הן 1000 ₪.

הממשלה מעוניינת שהמחיר ליוצרים יעלה ב-2 ₪ ולכן היא נותנת להם סובסידיה לכל יחידה מיוצרת. ידוע שעיקומות ההיצע והביקוש בעלות גמישות יחידתית. מכאן ש :

- רווחי היוצרים יעלו ב-220 ₪.
- גובה הסובסידיה יהיה 6 ₪ ליחידה.
- הוצאות הממשלה על הסובסידיה יהיו 240 ₪.
- הוצאות הצרכנים יקטנו ב-1,000.

(29) במצב המוצא, הממשלה נותנת ליוצרים סובסידיה של 5 ₪ על כל יחידה מיוצרת. ידוע שהמחיר ליוצרים במצב המוצא היה 20 ₪ וכמות שוויי המשקל הייתה 1000. כעת הממשלה ביטהה את הסובסידיה ולכן המחיר לייצן ירד ל-18 ₪. אם ידוע שגמישות ההיצע בתחום הרלוונטי היא יחידתית. אזי גמישות הביקוש (בערך מוחלט) שווה :

- . $\frac{1}{2}$
- . 1.
- . 2.
- . 3.

(30) בשוק מוצר X שורר שוויי משקל של תחרות משוכלلت. עיקומות הביקוש וההיצע רגילות. הממשלה קבעה מחיר מינימום של 50 ₪, הגובה מהמחיר השורר בתנאי תחרות משוכלلت. ידוע שבמחיר זה היוצרים מציעים 1,000 יחידות והצרכנים קונים 200 יחידות. עוד נתון שהצרכנים מוכנים לשלם 10 ₪ ליחידה במידה והם רוכשים 1,000 יחידות. הממשלה שוקלת שלוש שיטות להבטיח את מחיר המינימום :

1. סובסידיה לכל יחידה מיוצרת.
2. קנית עופדים (עופדי היצע).
3. קביעת מכסות ייצור.

להלן מספר טענות:

- א. הוצאות הממשלה בשיטה הראשונה תהינה גבוהות מהוצאותיה בשיטה השנייה.
- ב. גמישות הביקוש הקשטיית בין בתחום המחרים 50-10 היא ייחודית.
- ג. הוצאות הזרים בשיטה הראשונה תהינה גבוהות מהוצאותיהם בשיטה השנייה.
- ד. על הממשלה לקבוע מכסות ייצור בכמות של 1,000 יחידות.

(31) בשוק מוצר X שורר שווי משקל של תחרות משוכלת. עיקומות הביקוש וההיצע רגילות. הממשלה שוקלת שתי שיטות להבטיח מחיר המינימום, על מנת לתמוך ביצרנים:

1. סובסידיה לכל יחידה מיוצרת.
2. קניית עודפים (עודפי הייצ'ע).

א. בשיטה 1, הוצאות הממשלה תהינה נמוכות יותר ככל שעיקומות הביקוש וההיצע תהינה גמישות יותר.

ב. בשיטה 2, הוצאות הממשלה תהינה גבוהות יותר ככל שעיקומות הביקוש וההיצע תהינה גמישות יותר.

ג. בשיטה 1, הוצאות הממשלה תהינה נמוכות יותר ככל שעיקומות הביקוש וההיצע תהינה קשיחות יותר.

ד. בשיטה 2, הוצאות הממשלה תהינה נמוכות יותר ככל שעיקומות הביקוש יותר גמישה ועקבות ההיצע יותר קשייה.

(32) בשוק מוצר X שורר שווי משקל של תחרות משוכלת. עיקומות הביקוש וההיצע רגילות. הממשלה שוקלת שתי שיטות להבטיח מחיר מקסימום בשוק הלחים, על מנת לתמוך ביצרנים:

1. סובסידיה לכל יחידה מיוצרת.
2. אספקת עודפי הביקוש (הניחו שהממשלה קונה את המוצר בחו"ל במחיר גבוה מממחיר המקסימום).

א. בשיטה 1, הוצאות הממשלה תהינה נמוכות יותר ככל שעיקומות הביקוש והה千方百ה תהינה גמישות יותר.

ב. בשיטה 2, הוצאות הממשלה תהינה גבוההות יותר ככל שעיקומות הביקוש והה千方百ה תהינה גמישות יותר.

ג. בשיטה 1, הוצאות הממשלה תהינה נמוכות יותר ככל שעיקומות הביקוש יותר גמישה ועקבות ההיצע יותר קשייה.

ד. בשיטה 2, הוצאות הממשלה תהינה נמוכות יותר ככל שעיקומות הביקוש והה千方百ה תהינה קשיחות יותר.

(33) שוק מוצר X מצוי בשינוי משקל תחרותי. הממשלה קבעה מחיר מינימום למוצר X ושותרת עליו בעזרת מתן סובסידיה לכל יחידה מיוצרת. בעת חל הממשלה מחלוקת להטיל מס קנייה בענף Y. מוצר Y הוא תחליף למוצר X. מכאן ש :

- א. הוצאות הממשלה על הסובסידיה בענף X יגדלו.
- ב. הוצאות הממשלה על הסובסידיה בענף X לא ישתנו.
- ג. הוצאות הממשלה על הסובסידיה בענף X יקטנו.
- ד. לא ניתן לדעת מה יקרה להוצאות הממשלה על הסובסידיה בענף X.

(34) שוק מוצר X מצוי בשינוי משקל תחרותי. הממשלה קבעה מחיר מקסימום למוצר X ושותרת עליו בעזרת מתן סובסידיה לכל יחידה מיוצרת. בעת חל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X, ולאחריו עדין נדרשת התערבות הממשלה. מכאן ש :

- א. הוצאות הממשלה על הסובסידיה בענף X יגדלו.
- ב. הוצאות הממשלה על הסובסידיה בענף X לא ישתנו.
- ג. הוצאות הצרכנים יגדלו.
- ד. רוחבי הייצרנים בענף Y (תחליף ל-X) לא ישתנו.

(35) במשק יש שני צרכנים, הצורכים את מוצר X. עברו צרכן א' מוצר X נורמלי ועברו צרכן ב' הוא נחות. מכאן ש :

- א. אם הכנסת שני הצרכנים עלה, יגדל הביקוש למוצר X.
- ב. אם הכנסת שני הצרכנים תרד, יגדל הביקוש למוצר X.
- ג. אם הכנסת צרכן א' עלה והכנסת צרכן ב' תרד, יעלה הביקוש למוצר X.
- ד. אם הכנסת צרכן ב' עלה והכנסת צרכן א' תרד, יעלה הביקוש למוצר X.

(36) בארץ עוז יש יצרני כובעים בצפון ובדרום. הממשלה החליטה להטיל מס על כל כובע שמיוצר בדרום. ידוע שעקבות ההיצע והביקוש רגילות ושוק הcovuds שוררת תחרות משוכלلت. כתוצאה לכך :

- א. מחיר הcovuds בשוק יעלה והכמות הנמכרת תגדל.
- ב. רוחבי יצרני הcovuds בצפון יעלו.
- ג. הוצאות הצרכנים על כובעים ירדו.
- ד. המחיר שמקבלים יצרני הצפון והדרום עלה.

(37) בשוק X קיימים שני סוגי צרכנים : צעירים ומבוגרים. הממשלה החליטה לבטל סובסידיה שניתנה לצעירים לרכיבים לרכישת המוצר. כתוצאה לכך :

- א. המחיר למבוגרים יעלה, והוצאותיהם על המוצר יקטנו.
- ב. הוצאות הצעירים על מוצר X יגדלו והוצאות המבוגרים על מוצר X יקטנו.
- ג. המחיר לצעירים יעלה והכנסות הייצרנים יקטנו.
- ד. הכמות הכוללת הנרכשת השוק תקטן ביותר מאשר הכמות הנרכשת ע"י הצעירים.

(38) לחם וחמאה הם מוצרים משלימים. עקרונות ההיצע והביקוש וריגילות בשני הענפים. הממשלה מחליטה לקבוע מחיר מקסימום בענף הלחים ולשמור עליו ע"י נתינת סובסידיה לכל יחידה מיוצרת. ידוע שהממשלה הממשלה על הסובסידיה ללחם יהיו בסך 1 מיליון ₪. מכאן :

- אם בענף החמאה קיימים מחיר מינימום שנשמר ע"י קניית ועדפים, אז רוחכי יצרני החמאה לא ישתנו. הניחו שהממשלה ממשיכה לנקוט ועדדים גם לאחר השינוי.
- روحichi יצרני הלחים יגדלו ורוחichi יצרני החמאה יקטנו.
- הוצאות הרכנים על לחם וחמאה יגדלו (על כל מוצר בנפרד ובסך הכל).
- אם מוטל מס על כל חמאה שנרכשת, אז הוצאות הממשלה בפועל משני הענפים תהינה גבוהות מ-1 מיליון ₪.

(39) בשוק X קיימים שני סוגי צרכנים : מוסדות ציבוריים וצרכנים פרטיים. הממשלה החליטה להטיל מס קנייה רק על הצרכנים הפרטיים. כתוצאה לכך :

- הכמות הכוללת הנרכשת בשוק תקטן, והכמות הנרכשת ע"י המוסדות הציבוריים תקטן.
- מחיר לצרכנים פרטיים יעלה, והוצאותיהם על המוצר יקטנו.
- מחיר למוסדות הציבוריים ירד, והוצאותיהם על המוצר יקטנו.
- הקייטון בכמות הנרכשת ע"י הצרכנים פרטיים גדול יותר (בערך מוחלט) מאשר הגידול בכמות הנרכשת ע"י המוסדות הציבוריים.

(40) בשוק מוצר X נתונה עקומת הביקוש : $P=100-2Q$.

עקומת ההיצע שווה : $P=20+2Q$.

מכאן :

- רוחכי היוצרים שווים 300.
- עוזף הרצן שווה 300.
- עוזף היוצר שווה לעוזף הרצן.
- הוצאות הרכנים שווים 800.

(41) שוק מוצר מזון לתינוקות מצוי בתחום מסוילת. עקרונות הביקוש וההיצע ריגילות. שר הרווחה הציע לתת סובסידיה לכל יחידה מיוצרת, על מנת להגדיל את הרווחה במשק. מכאן :

- עוזף הייצור, עוזף הרצן והרווחה במשק יגדלו.
- עוזף הייצור ועוזף הרצן יגדלו והרווחה במשק תקטן.
- עוזף הייצור, עוזף הרצן והרווחה במשק יקטנו.
- לא ניתן לומר בוודאות מה יקרה לעוזפי הייצור והרצן.

42) שוק מוצר X מצוי בתחום מסוכלה. עיקומות הביקוש וההיצע רגילות. בעת הממשלה מחליטה להטיל מס על כל יחידה מיוצרת. מכאן ש:

א. עודף הייצור, עודף הצרכן והרווחה במשק גדלו.

ב. עודף הייצור ועודף הצרכן יקטנו והרווחה במשק תגדל בגלל הכנסות הממשלה מהמס.

ג. עודף הייצור, עודף הצרכן והרווחה במשק יקטנו.

ד. לא ניתן לומר בוודאות מה יקרה לעודפי הייצור והצרכן.

43) שוק מוצר X מצוי בתחום מסוכלה. עיקומות הביקוש וההיצע רגילות. בעת הממשלה מחליטה לקבוע מחיר מינימום ולשמור עליו ע"י סובסידיה. מכאן ש:

א. הסכום הכלול של עודף הייצור + עודף הצרכן (בשני הענפים) יגדל והרווחה במשק תגדל.

ב. הסכום הכלול של עודף הייצור + עודף הצרכן (בשני הענפים) יקטן והרווחה במשק תגדל.

ג. הסכום הכלול של עודף הייצור + עודף הצרכן (בשני הענפים) יקטן והרווחה במשק תקטן.

ד. הסכום הכלול של עודף הייצור + עודף הצרכן (בשני הענפים) יגדל והרווחה במשק תקטן.

44) בשוק מוצר X מוטל מס לכל יחידה ובשוק מוצר Y נוותנת הממשלה סובסידיה ליצרנים עבור עכל יחידה מיוצרת. ידוע שהממשלה ממנת את הוצאה על הסובסידיה בענף Y באופן מלא ע"י הכנסות מהמס בענף X. מכאן ש:

א. הסכום הכלול של עודף הייצור + עודף הצרכן (בשני הענפים) יגדל והרווחה במשק תגדל.

ב. הסכום הכלול של עודף הייצור + עודף הצרכן (בשני הענפים) יקטן והרווחה במשק תגדל.

ג. הסכום הכלול של עודף הייצור + עודף הצרכן (בשני הענפים) יקטן והרווחה במשק תקטן.

ד. הסכום הכלול של עודף הייצור + עודף הצרכן (בשני הענפים) יגדל והרווחה במשק תקטן.

45) בשוק המכוניות קיימים שני סוגי צרכנים:ותיקים ויעלים חדשים. הממשלה רוצה לעודד עלייה ולכן נוותנת סובסידיה לכל מכונית הנרכשת ע"י היעלים החדשניים. ידוע שגמישות הביקוש של היעלים החדשניים היא גדולה מיחידתית וגמישות הביקוש של הותיקים היא קטנה מיחידתית. כתוצאה לכך:

א. המחיר לותיקים עלה, והוצאותיהם על המוצר יקטנו.

ב. הוצאות היעלים החדשניים על מכוניות יגדלו גם הוצאות הותיקים יגדלו.

ג. מחיר המכוניות לעולים החדשניים ירד גם המחיר לותיקים ירד.

ד. הכמות הכוללת הנרכשת בשוק תגדל בדיזוק כמו הכמות הנרכשת ע"י היעלים החדשניים.

תשובות סופיות:

(5) ב'	(4) ב'	(3) ג'	(2) ד'	(1) ג'
(10) ד'	(9) ב'	(8) א'	(7) א'	(6) ב'
(15) ג'	(14) ג'	(13) א'	(12) ד'	(11) ב'
(20) ב'	(19) ב'	(18) א'	(17) ד'	(16) א'
(25) ג'	(24) ד'	(23) ג'	(22) ג'	(21) ב'
(30) ב'	(29) א'	(28) א'	(27) ב'	(26) ד'
(35) ג'	(34) ד'	(33) ג'	(32) ב'	(31) ב'
(40) ג'	(39) ד'	(38) א'	(37) ג'	(36) ב'
(45) ב'	(44) ג'	(43) ד'	(42) ג'	(41) ב'

מבוא לכלכלה להנדסת תעשייה וניהול

פרק 6 - משק פתוח (יצוא וייבוא)

תוכן העניינים

64 1. כללי

משך פתוח:

שאלות:

- 1)** ענף X במשך הישראלי פועל בתנאי תחרות משוכלلت. עיקומות הביקוש וההיצע רגילות. כעת המשק נפתח למסחר בינלאומי. מכאן ש :
- במשך יתפתח ייבוא, במידה והמחיר העולמי גבוה מהמחיר שהוא בשוויי משקל.
 - במשך יתפתח יצוא במידה והמחיר העולמי נמוך מהמחיר שהוא בשוויי משקל.
 - המשך ישאר בשוויי המשקל המקורי ולא יתפתח יצוא או ייבוא, במידה והמחיר העולמי שווה למחיר השורר בארץ.
 - המשך ישאר בשוויי המשקל המקורי ולא יתפתח יצוא או ייבוא, בכל מקרה.
- 2)** ענף הספגטי במשך הישראלי פועל בתנאי תחרות משוכלلت. עיקומות הביקוש וההיצע רגילות. כעת המשק נפתח למסחר בינלאומי. ידוע שהמחיר העולמי שווה למחיר השורר בארץ. מכאן ש :
- במשך יתפתח ייבוא.
 - במשך יתפתח יצוא במידה ובמקביל יחול שיפור טכנולוגי בייצור ספגטי בארץ.
 - במשך יתפתח יצוא במידה ובמקביל תחול עלייה בשכר העבודה בייצור ספגטי בארץ.
 - במשך יתפתח יצוא במידה ובמקביל תחול ירידה במחיר רותב לספגטי (ሞוצר משלים).
- 3)** שוק X פועל בתנאי תחרות משוכלلت. ידוע שהביקוש למוצר X הוא : $P = 200 + 2Q$. היצוא המווצר הוא : $P = 1000 - 2Q$. המשק נפתח כעת למסחר בינלאומי. המחיר העולמי של מוצר X הוא 700 ש"ח. מכאן ש :
- במשך יתפתח יצוא של 100 יחידות והמחיר המקומי יהיה 700 ש"ח.
 - במשך יתפתח ייבוא של 100 יחידות והמחיר המקומי יהיה 700 ש"ח.
 - המשך ישאר בשוויי המשקל המקורי ולא יתפתח יצוא או ייבוא.
 - חסרים נתונים נוספים כדי לקבוע מה יקרה בשוויי משקל.

- 4) שוק X פועל בתנאי תחרות משוכלلت. ידוע שהביקוש למוצר X הוא : $P = 1000 - 2Q$. המשק נפתח כעת למסחר בינלאומי. המחיר העולמי של מוצר X הוא 500 ₪. ידוע שבמחיר זה, הצרכנים במשק מייבאים ממחצית המכמאות שהם צורכים. כמו כן, נתון שעקבות ההיצע ליניארית ויוצאת מראשית הצירים. מכאן נובע ששיעור עוקמת ההיצע היא :
- $P = Q$
 - $P = 2Q$
 - $P = 3Q$
 - $P = 4Q$
- 5) שוק X פועל בתנאי תחרות משוכלلت. ידוע שהביקוש למוצר X הוא : $P = 1000 - 5Q$. המחיר המוצר הוא : $P = 5Q$. המשק נפתח כעת למסחר בינלאומי. המחיר העולמי של מוצר X הוא 400 ₪. מכאן ש :
- בשוק יתפתח ייבוא והכמאות הנכרת ע"י הצרכנים המקומיים תגדל ב-20%.
 - בשוק יתפתח ייצוא והכמאות המיוצרת ע"י היצרנים המקומיים תגדל ב-20 יחידות.
 - אם המחיר העולמי היה 550 ₪, לא תהיה מתפתח כל מסחר.
 - טענות א' וב' נכונות.
- 6) שוק X פועל בתנאי תחרות משוכלلت. ידוע שהצרכנים מוציאים סכום קבוע בסך 500 ₪ על המוצר. עוקמת ההיצע ליניארית ויוצאת מראשית הצירים. המשק נפתח כעת למסחר בינלאומי. המחיר העולמי של מוצר X הוא 25 ₪. כמו כן נתון ש-75% מהכמאות הנכרת מיוובת בחו"ל. מכאן ש :
- אילו השוק היה נסגר למסחר בינלאומי, המחיר בשוויו משקל היה 60 ₪.
 - אם הצרכנים יחליטו להגדיל את הסכום שהם מוכנים להוציא על המוצר פי 2, הייבוא יגדל ב-15 יחידות.
 - שיפור טכנולוגי אצל היצרנים המקומיים יקטין את הייבוא, אך אינו יכול לגרום למצב של ייצוא.
 - אם הממשלה רוצה להפסיק את הייבוא, עליה להטיל מסך של 25 ₪.
- 7) מוצר נמכר בארץ ומוצע לחו"ל. הממשלה שוקלת שלוש שיטות לעידוד הייצוא :
1. סובסידיה לייצן.
 2. מס קנייה על היצן.
 3. פרמייה לכל יחידה מיוצאת (סובסידיה לכל יחידה מיוצאת).
- הצרכנים יעדיפו את שיטות 1 ו-2 על פני שיטה 3.
 - היצרנים יעדיפו את שיטות 1 ו-2 על פני שיטה 3.
 - היצרנים אדישים בין שיטות 1 ו-3, וمعدיפים אותן על פני שיטה 2.
 - הממשלה יכולה לשקל שיטה לרבעית של נתינת סובסידיה לכל יחידה הנרכשת על ידי הצרכנים, כדי לעודד ייצוא.

- 8) נתונים שני משקים זוהים בהם מתקיים ייובא. במשק א' הוטל מס על הצרכו, ובמשק ב' הוטל מס באותו גודל. מכאן ש :
- הכמות המוצרת בשני המשקים זהה.
 - הייבוא יקטן באותה מידת בשני המשקים.
 - אילו במשק ב' הייתה ניתנת סובסידיה לייצור באותו גודל, אזי היבוא היה קטן באותה מידת בשני המשקים.
 - היבוא במשק ב' יקטן יותר, והצרכניים בשני המשקים ירכשו אותה כמות.
- 9) נתונים שני משקים זוהים בהם מתקיים ייצוא. ידוע שבמשק א', הממשלה נתנה X שט סובסידיה לכל יחידה מיוצאת, ובמשק ב' הממשלה נתנה Y שט סובסידיה לכל יחידה מיוצאת. בסופה של דבר גודל הייצוא בשני המשקים באותה מידת. מכאן ש :
- $X < Y$.
 - $Y = X$.
 - $X > Y$.
 - לא ניתן לדעת.
- 10) בשוק הפעול בתחרות משוכלת קיימ ייצוא. הממשלה מחייבת לבטל פרימה (סובסידיה) שניתנה לכל יחידה מיוצאת. כתוצאה מהחלטה זו :
- הכמות הנרכשת על ידי הצרכניים המקומיים תנגדו יותר מהירידה בייצוא.
 - היבוא יקטן יותר מהירידה בכמות המיוצאת.
 - הייצוא יקטן, אך לא תהיה השפעה על הצרכניים המקומיים.
 - אם במקום ביטול הפרימה לכל יחידה מיוצאת, הממשלה הייתה מחייבת מחליפה אותה בסובסידיה לכל יחידה מיוצאת באותו גודל, הוצאותיה על הסובסידיה היו קטנות.
- 11) מוצר X נמכר בעולם במחיר של \$10. שע"ח במשק הוא 5 שט לדולר. המשק פתוח למסחר בינלאומי, אך ידוע שכשר המשק סגור, המחיר בשווי משקל הארץ הוא 60 שט. אין הוצאות הובלה למשק או מחוצה לו.
- במשק מתקיים ייבוא אשר יפסיק אם יוכל פיחות של 10% בשע"ח.
 - אם הממשלה תבצע פיחות של 5% בשע"ח, עלה המחיר לייצורים המקומיים ותקטן הכמות המיובאת.
 - אם קיימות הוצאות הובלה בסך 20 שט, לא כדאי יהיה למשק לסחר עם העולם במוצר X, גם אם מחירו עלה ל-\$13 או ירד ל-\$7.
 - פיחות של 20% עלה את מחיר המוצר בארץ ובחו"ל.

12) בענף הנעליים והסנדלים (מוצריים תחליפיים) שוררת תחרות משוכללה.

ידוע שבענף הנעליים מתקיים יבוא ובענף הסנדלים מתקיים ייצוא.

cutet חל שיפור טכנולוגי בייצור סנדלים. כתוצאה לכך :

- ייבוא הנעליים קטן, אך לא יתכן שהכנסות יצרני הנעליים יקטנו.
- מחיר הסנדלים ירד, והייצוא יגדל.
- ייבוא הנעליים לא ישנה.
- ייצוא הסנדלים יגדל, וייבוא הנעליים יקטן.

13) בענף X נתונות עיקומות היצוא : $P = 3Q - 2Q = Q$ והביקוש :

במצב המוצא, ידוע שהמשק פתוח לייצוא במחיר של 66 ₪. כתוצאה מעלייה בהכנסת הרכנים גדל הביקוש שלהם למוצר, והם מוכנים לשלם 10 ₪ יותר עבור כל כמות.

- אם הממשלה מעוניינת לשמר על הייצוא באותה רמה כמו לפני השינוי בביטחון, עליה לתת ליצרנים סובסידיה של 12 ₪.
- אם הממשלה מעוניינת לשמר על הייצוא באותה רמה כמו קודם, עליה לתת פרמייה (סובסידיה) לייצוא בסך 6 ₪.
- הטלת מס על כל יחידה מיוצרת, לאחר השינוי בביטחון, אינה יכולה להביא למצב של ייבוא.
- אם בנוספ' חלה עלייה בשכר העובדים בענף X, לא יתכן שהמשק יגיע למצב של ייבוא.

14) בענף Y מתקיים ייצוא ומכירה לשוק המקומי. ידוע שהביטחון המקומי קשיח לחלווטין. הממשלה מעוניינת להגדיל את הייצוא והוא שוקלת שתי שיטות :

1. סובסידיה לכל יחידה מיוצרת.
2. סובסידיה לכל יחידה מיוצאת.

- היצוא יגדל באותה מידת בשתי השיטות.
- היצוא יגדל יותר בשיטה 2.
- הרכנים אdziשים בין שתי השיטות.
- הוצאות הממשלה תהיה זהות בשתי השיטות.

15) במשק "האקדמיה" כל העיקומות רגילים. בענף X מתקיים יבוא והממשלה מטילה מס על ייבוא המוצר. cutet הממשלה שוקלת את הגדרת המכס על כל יחידה (הייבוא ישם גם לאחר מכן).

A. הכנסות הממשלה מהמכס יגדלו.

B. הכנסות הממשלה מהמכס יקטנו.

C. הכנסות הממשלה מהמיס המוטל על מוצר Y (מוצר תחליף ל-X) לא ישנו.

D. הפגיעה ברווחה בענף תתגבר.

16) במשק הישראלי מייצרים ומפיצים תפוזים. עלויות ההובלה לחו"ל חלות על יצואני המשק הישראלי. כתוצאה מירידת מחירי הדלק העולמי חלקה ירידת במחירים ההובלה בין הארץ לחו"ל. כתוצאה לכך :

- המחיר לצרכן הישראלי עלה והמחיר לצרכן בחו"ל גם עלה.
- המחיר של רכזו תפוזים (מוצר שבו תפוזים הם חומר גלם) בארץ לא יושפע (הנחה : עיקומות רגילים בענף זה).
- גם אם הממשלה תיתן סובסידיה לצרכן בגובה השינוי בהוצאות ההובלה, עדין יהיה גידול בכמות המיצואת.
- אם הוצאות ההובלה היו מתיקרות מאוד, יתכן והיה מתפתח ייבוא.

17) במשק הישראלי נהגים לצפות בטלנובלות ובשעشوועוני טלוייזיה. הטלנובלות מצולמות בארץ ואת השעשוועונים רוכשים מחברות הפקה בחו"ל. על מנת לשפר את מצב השחקנים בארץ הטילו מכס על רכישת שעשוועונים מהו"ל. התברר שכتوزאה מצד זה קתנה הצפיה בטלנובלות. מכאן ש :

- טלנובלות הן מוצר משלים לשעשוועונים.
- טלנובלות הן מוצר תחליפי לשעשוועונים.
- טלנובלות הן מוצר ניטראלי לשעשוועונים.
- לא ניתן לומר בוודאות מה הקשר בין השניים.

18) מוצר X מיוצר בארץ וגם מיובא מהו"ל במחיר של 10\$ ליחידה. מוצר Y מיוצר ונמכר בארץ בלבד. ידוע שני המוצרים משלימים.Cut חלה ירידת בשער החליפין של הדולר. מכאן ש :

- ייבוא מוצר X יגדל ורוחכי היצרנים בשני הענפים יגדלו.
- הכמות הנרכשת ע"י היצרנים בשני הענפים תגדל.
- מחיר המוצר בשני הענפים ירד.
- הביקוש המקומי יגדל בשני הענפים (עקומת הביקוש תזוז ימינה ולמעלה).

19) מוצר X מיוצר בארץ וגם מיובא מהו"ל. מוצר Y מיוצר בארץ ונמכר בארץ ובחו"ל. הניתו שהייבוא והייצוא של המוצרים יימשכו גם לאחר השינויים. ידוע שני המוצרים תחליפין. Cut חלה ירידת בביקוש העולמי למוצר Y. כתוצאה לכך :

- יצוא מוצר Y וייבוא מוצר X יקטנו.
- הכמות הנרכשת ע"י היצרנים בשני הענפים תגדל.
- מחיר המוצר בשני הענפים ירד.
- הביקוש המקומי יקטן בשני הענפים (עקומת הביקוש תזוז שמאלה ולמטה).

- (20) מוצר X מיוצר ונמכר בארץ לא יבוא או ייצוא מחו"ל. מוצר Y אינו מיוצר בארץ ומיו בא מחו"ל בלבד. במצב המוצר, מוטל על יבוא מוצר Y מכס. ידוע שני המוצרים משליים. כתה הממשלה נותנת סובסידיה בסך 5 ₪ ליצרני מוצר X. כתוצאה לכך :
- יבוא מוצר Y גדל, אך לא ניתן לדעת מה יקרה להכנסות הממשלה מהמכס.
 - הכמות הנרכשת ע"י הרכנים בשני הענפים תגדל.
 - מחיר המוצר בענף X יעלה בפחות מ-5 ₪ ובענף Y המחיר יעלה בגודל מסוים.
 - טענות ב' וג' נכונות.
 - כל הטענות האחרות אינן נכונות.

- (21) המחיר של ק"ג תפוזים בישראל ובספרד זהה. עיקומות הייצוא וה ביקוש בשתי המדינות רגילות וזהות. ידוע שהמשק הישראלי סגור ואילו המשק הספרדי פתוח לייבוא וייצוא, אך בשינוי המשקל הנוכחי אין בו כל מסחר עם מדינות אחרות. בשני המשקים החליטה הממשלה לתת ליצרנים סובסידיה של 5 ₪ לכל ק"ג תפוזים שהם מוכרים. להלן מספר טענות :
- הוצאות הממשלה על הסובסידיה תהינה גזלות יותר בספרד.
 - רווחי הרכנים יגדלו כתוצאה מהמידה בשתי המדינות.
 - מצב הרכנים ישפר בשתי המדינות.
 - בשוק הספרדי יתחלו לייצא תפוזים וימכרו פחות לצרכנים המקומיים.

- (22) מוצרים X ו-Y הם מוצרים תחליפיים. בשוק שוררת תחרות משוכלת. ידוע שבענף X אין מסחר בינלאומי ובענף Y מתקיים ייצוא, שעליו הממשלה נוטנת פרמיה לכל יחידה מיוצאת. כתה הממשלה קובעת מחיר מינימום בענף X ושומרת עליו ע"י קניית ועדפי הייצוא. כתוצאה לכך :
- רווחי הרכנים בשני הענפים יגדלו.
 - עוזף הרכנים בשני הענפים יקטנו.
 - ייצוא מוצר Y יגדל.
 - הוצאות הממשלה על הפרמיה ליצרני מוצר Y יקטנו.

- (23) המשק מייבא את מוצר X במחיר העולמי, שבו ניתן לקנות כל כמות מן המוצר. ידוע שהפער בין המחיר העולמי למחיר השורר בשוויי משקל כאשר המשק סגור הוא 10 ₪. הממשלה מעוניינת לבטל את הייבוא ושוקלת שתי דרכי :
- הטלת מס בסך 10 ₪ ליחידה מיובאת.
 - נתינת סובסידיה ליצרנים על כל יחידה מיוצרת בסך X ₪.

להלן מספר טענות :

- שיטת 1 תגרום לביטול הייבוא והוא מועדף ע"י הרכנים והרכנים.
- הסובסידיה בשיטה 2 צריכה להיות גבוהה מ-10 ₪ ורווחי הרכנים יהיו גבוהים יותר מאשר בשיטה 1.
- הכמות המיווצרת ע"י הרכנים תהיה זהה בשתי השיטות.
- הכמות הנוצרת ע"י הרכנים תהיה זהה בשתי השיטות.

- 24)** בשוק קיימים ייבוא של מוצר X. ההחלטה של היוצרים בחו"ל גמיש לחולוטין במחיר הבינלאומי. עיקומות ההחלטה המקומית עולה מושمال לימיין ועקבות הביקוש המקומיית יורדת מושMAL לימיין. הניחו שהייבוא נמשך גם לאחר השינויים שיתוארו בטענות. להלן מספר טענות:
- אם יחול שיפור טכנולוגי בייצור המקומי, יצטמצם הייבוא וירד המחיר המקומי.
 - אם הממשלה תטיל מס קנייה על הזרים המקומיים, יצטמצם הייבוא, המחייב לצרכנים וליצרנים עליה בגובה המס.
 - אם הממשלה תטיל מס על כל יחידה מיוצרת, יצטמצם הייבוא, המחייב ליצרנים ירד בגובה המס.
 - אם הממשלה תיתן סובסידיה לכל יחידה נוצרת, יגדל הייבוא והמחיר לצרכנים המקומיים יירד בגובה הסובסידיה.
- 25)** בשוק הפעול בתחרות משוכלת קיים ייצור. הממשלה מחליטה לבטל פרמייה שנייתה לכל יחידה מיוצאת ולהחליף אותה בסובסידיה לייצרן בגודל הפרמייה. כתוצאה מהחלטה זו:
- הכמות הנרכשת על ידי הזרים המקומיים תנDSL ביותר מהירידה בייצור.
 - הייצור יקטן, והכמות המיוצרת ע"י הזרים תנDSL.
 - הייצור יקטן, אך לא תהיה השפעה על הזרים המקומיים.
 - אם במקום סובסידיה לייצרן, הממשלה הייתה מחליפה את הפרמייה במס קנייה, המוטל על הזרים, אז מצב הזרים לא היה משתנה.

- 26)** המשק מייבא את מוצר X במחיר העולמי. ידוע שהפער בין המחיר העולמי למחיר השורר בשוויי משקל כאשר המשק סגור הוא 100 ש". הממשלה רוצה לצמצם את הייבוא ושוקלת שתי דרכי:
- הטלת מס בסך 120 ש' לכל יחידה מיובאת.
 - הטלת מס קנייה בסך 120 ש' לכל יחידה נוצרת.
- להלן מספר טענות:
- בדרך הראשונה, המחיר בארץ יעלה למחיר שוויי משקל המקומי והייבוא יתבטל.
 - בדרך השנייה, המחיר לצרכן יעלה ב-120 ש', והייבוא יתבטל.
 - בדרך השנייה, המחיר לצרכן יעלה לשוויי משקל המקורי, והייבוא יתבטל.
 - טענות אי וב' נכונות.

- 27) נתונים שני משלקים זהים בהם מתקיים ייצוא. במשק א' הממשלה הטילה מס קנייה בסך 5 ₪ על הזכרן, ובמשק ב' נתנה הממשלה סובסידיה בסך 5 ₪ על כל יחידה מיוצרת. ידוע שגמישות הביקוש וგמישות ההיצע יחידתיות. מכאן ש:
- הייצוא יגדל באומה במידה בשני המשלקים.
 - הייצוא יגדל יותר במשק א'.
 - אילו היה ייבוא בשני המשלקים, אז הייבוא היה קטן באומה במידה בשניהם לאחר פעולות הממשלה.
 - הצרכנים והיצרנים מושפעים באותה במידה משני הפעולות.

- 28) בענף החולצות יש עקומות היצע וביקוש רגילות. בענף סגור לייבוא וויצוא והמחיר בשוויו משקל הוא 20 ₪. הממשלה רוצה לסייע לייצרנים להגדיל את רווחיהם ולכן שוקלת שלוש דרכי:
- קביעת מחיר מינימום של 25 ₪ ושמירה עליו ע"י סובסידיה מתאימה.
 - פתחת המשק לייבוא וויצוא. ידוע שהמחיר העולמי הוא 25 ₪.
 - נתינת סובסידיה של 5 ₪ לכל יחידה מיוצרת.

להלן מספר טענות:

- היצרנים יעדיפו את שתי הדרכים הראשונות.
- מצב היצרנים ישתפר באותה במידה בכל הדרכים.
- מצב הצרכנים ישתפר בכל הדרכים.
- הצרכנים יעדפו את שתי הדרכים הראשונות.

- 29) במשק קיים ייבוא של מוצר A. ההיצע של היצרנים בחו"ל גמיש לחלווטין במחיר בינלאומי של 200 ₪. עקומות היצע והביקוש המקומיות רגילות. הכמות המיובאת היא 600 יחידות. בשוויו משקל של משק סגור, המחיר המקומי הוא 300 ₪. כעת חל שינוי במשק והממשלה מאפשרת לבני רישיונות ייבוא בלבד לייבא את המוצר ומגבילה את הייבוא ל-400 יחידות. מכאן ש:
- כל הטענות האחרות אינן נכונות.
 - רווחי היצרנים המקומיים לא ישתנו.
 - רווחי היבואנים יהיו בסך 40,000 ₪.
 - מצב הצרכנים המקומיים השתperf.
 - המחיר המקומי לאחר השינוי 300 ₪.

(30) במשק קיימים ייבוא של מוצר X. ההיעזר של היצרנים בחו"ל גמיש לחלווטין במחיר בינלאומי של 2 ש"ח. ההיעזר המקומי נתון ע"י הפונקציה: $Q = P - 0.01$ והיצרנים המקומיים מוציאים תמיד סכום קבוע של 1,000 ש"ח לרכישת מוצר X. הממשלה מעוניינת לצמצם את הייבוא ב-50% ושותלת שתי שיטות:

1. הטלת מס על כל יחידה מיובאת.
2. נתינת סובסידיה לכל יחידה מיוצרת.

להלן מספר טענות:

- א. גובה המכס הדרושים הוא 0.5 ש"ח וגובה הסובסידיה הדרושה היא 1 ש"ח.
- ב. הכנסות הממשלה מהמכס היו 200 ש"ח.
- ג. הוצאות הממשלה על הסובסידיה תהיינה 525 ש"ח.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכוןות.

(31) דיו ומדפסות הם מוצרים מלאים. דיו מיוצר ונמכר בארץ בלבד. מדפסות מיוצרות בארץ וגם מיובאות מחו"ל. בשני הענפים, הביקוש המקומי יורץ משמאלי לימיין וההיעזר המקומי עולה משמאלי לימיין. ההיעזר העולמי של המדפסות גמיש לחלווטין. במצב המוצא מוטל מס על כל מדפסת שמיוובאת. כתת ידוע ששכਰ הפועלים בייצור מדפסות בעולם עולה. מכאן ש:

- א. הכנסות הממשלה מהמכס יגדלו.
- ב. רוחכי יצרני הדיו יגדלו.
- ג. רוחכי יצרני המדפסות המקומיים יגדלו.
- ד. טענות א' וג' נכוןות.

(32) להלן נתונים הביקוש וההיעזר המקומיים לנגן מוסיקה:

מחיר ב-ש"	כמות מבוקשת	כמות מוצעת
2500	1000	300
2200	1200	280
1900	1400	260
1600	1600	240
1300	1800	220
1000	2000	200
700	2200	180

השוק פתוח והמחיר העולמי הוא 200 ש"ח. איזו מן הטענות הבאות אינה נכוןה:

- א. במשק מתקיים ייבוא של 1000 יחידות.
- ב. אם הממשלה תטיל מס של 20 ש"ח ליחידה, אז הייבוא יצטמצם ב-50% והכנסותיה מהמכס יהיו 10,000 ש"ח.
- ג. אם הממשלה תטיל מס קנייה של 20 ש"ח ליחידה, אז הייבוא יצטמצם ב-20% והכנסותיה מהמס יהיו 36,000 ש"ח.
- ד. אם הממשלה תיתן סובסידיה בסך 40 ש"ח לכל יחידה מיוצרת, יפסיק הייבוא.

(33) משק טזמניה הוא משק סגור, המyiiצר מזון וביגוד בעצמו. כלכלן טזמני בכיר הציע לפתח את המשק לייבוא בגדים, מפני שהחירים העולמי נמוך יותר. הכלכלן טען שפתחת המשק לייבוא יגדיל את רווחת היצרנים ואת סך הרווחה במשק. שר האוצר טען שפתחת המשק לייבוא יפגע ברווחת היצרנים.

- הכלכלן הבכיר צודק.
- שר האוצר צודק.
- שניהם צודקים.
- שניהם טועים.

(34) חשמל משמש לחימום וקיורו בתים פרטיים וכן לייצור מוצרים אלקטרוני, הנמכרים בארץ ובחו"ל. לאחרונה שורר חום כבד בארץ. מכאן :

- היצוא של מוצרים אלקטרוני יצטמצם והכמות הנרכשת בארץ תקטן.
- היצוא של מוצרים אלקטרוני יצטמצם והכמות הנרכשת בארץ לא תשנה.
- ירד מחיר המוצרים המשלימים ל מוצרים אלקטרוני.
- ירדו רווחי יצרני אלקטרוני והמחיר בארץ עלה.

(35) במשק מגדלים פלפלים (מוצר X) וגבבות (מוצר Y) באמצעות גורם משתנה יחיד (עבדה). כמות העובדים המציעים את עצם לעובדה עולה עם עלייה בשכר. הפלפלים נמכרים בחו"ל בלבד ואילו הגבבות נמכרות בארץ וחילקו מיובא גם בחו"ל. להלן מספר טענות :

- אם הממשלה תיתן פרמיה לכל פלפל מיוצא, יגדל הייבוא של הגבבות.
- אם הממשלה תיתן סובסידיה לכל פלפל מיוצא, יגדל הייבוא של הגבבות.
- אם הממשלה תיתן סובסידיה לכל גבבה מיוצרת, יגדל הייצוא של הפלפלים.

- רק טענה א' נכונה.
- רק טענה ב' נכונה.
- רק טענה ג' נכונה.
- רק טענות א' וב' נכונות.
- רק טענות א' וג' נכונות.

(36) משק קירגיזיה הוא משק פתוח, אשר קיים בו ייבוא של ארוןות במקביל לייצור מקומי שלהם. כלכלן קירגזי בכיר הציע להטיל מס על ייבוא ארוןות. הכלכלן טען שהטלת מס על ייבוא יקטין את רווחת היצרנים, אך יגדיל את סך הרווחה במשק. שר התעשייה הביע דעתו וטען שהטלת מס על ייבוא יגדיל את רווחת היצרנים המקומיים.

- הכלכלן הבכיר צודק.
- שר התעשייה צודק.
- שניהם צודקים.
- שניהם טועים.

תשובות סופיות:

(5) א'	(4) ד'	(3) א'	(2) ב'	(1) ג'
(10) ב'	(9) א'	(8) ד'	(7) ג'	(6) ד'
(15) ד'	(14) א'	(13) ב'	(12) ב'	(11) ב'
(20) ב'	(19) א'	(18) ב'	(17) א'	(16) ג'
(25) ד'	(24) ד'	(23) ב'	(22) ד'	(21) א'
(30) ג'	(29) א'	(28) א'	(27) ב'	(26) א'
(35) ד'	(34) ב'	(33) ג'	(32) ד'	(31) ג'
				(36) ב'

מבוא לכלכלה להנדסת תעשייה וניהול

פרק 7 - מונופול

תוכן העניינים

1. כללי

(ללא ספר)

מבוא לכלכלה להנדסת תעשייה וניהול

פרק 8 - חשבונאות לאומית

תוכן העניינים

75	1. כללי
----------	---------------

חשבונאות לאומיות:

שאלות:

חלק א':

1) להלן נתונים החשבונאות לאומיות של משק לשנה מסוימת (במיליארדי ₪) :

1. הצריכה הפרטית – 60.
2. הצריכה הציבורית – 20.
3. ההשקעה הגלומית – 30.
4. הייצוא – 10.
5. הייבוא – 15.
6. פחת – 2.

מנתונים אלו ניתן להסיק, כי לשנה זו :

- א. התוצר הלאומי הגלומי היה 105 והתוצר הלאומי הנקי היה 100.
- ב. התוצר הלאומי הגלומי היה 105 וההשקעה הנキיה הייתה 20.
- ג. במשק קיימים עודף ייצוא של 5.
- ד. התוצר הלאומי הנקי היה 103 וההשקעה הנキיה הייתה 28.

2) מנתוני שאלה 1 ניתן להסיק, כי לשנה זו :

- א. החיסכון הציבורי היה 5.
- ב. השימושים גדולים מהמקורות במשק זה.
- ג. כל הטענות האחרות אינן נכונות.
- ד. החיסכון הלאומי הנקי היה 23.

3) להלן נתונים החשבונאות לאומיות של משק לשנת 2003 :

- מיסים עקיפים נטו – 300 מיליון ₪.
- מיסים ישירים נטו – 400 מיליון ₪.
- הכנסה לאומי – 1200 מיליון ₪.
- רווחים שלא חולקו – 100 מיליון ₪.
- פחת – 60 מיליון ₪.

מנתונים אלו ניתן להסיק, כי לשנת 2003 :

- א. התוצר הלאומי הנקי : 1,900 מיליון ₪ ; הכנסה הפנوية : 700 מיליון ₪.
- ב. התוצר הלאומי הנקי : 1,500 מיליון ₪ ; הכנסה הפנوية : 700 מיליון ₪.
- ג. התוצר הלאומי הגלומי : 1,560 מיליון ₪ ; הכנסה הפנوية : 500 מיליון ₪.
- ד. התוצר הלאומי הגלומי : 1,960 מיליון ₪ ; הכנסה הפנوية : 500 מיליון ₪.
- ה. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

(4) להלן נתונים על משק בשנת 2000 (במיליוני ₪) :

900	-	צריכה פרטית
30	-	פחית
500	-	צריכה ציבורית
350	-	מס הכנסה
80	-	مיסים עיקיפים נטו
250	-	תשולם העברה
150	-	השקעה נקייה
40	-	उודף יבוא
0	-	רווחים שלא חולקו

מכאן ניתן להסיק, כי בשנת 2000 היו :

- א. התוצר הלאומי הגולמי 1,510 ; ההכנסה הפנوية 1,430 ; החיסכון האישי 430.
- ב. התוצר הלאומי הנקי 1,510 ; ההכנסה הפנوية 1,330 ; החיסכון האישי 430.
- ג. התוצר הלאומי הגולמי 1,540 ; ההכנסה הפנوية 1,430 ; החיסכון האישי שלילי.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

(5) בהמשך לנתוני השאלה הקודמת, נתנו גם שההכנסות משכר במשק הן בסך 830, אז :

- א. החיסכון הציבורי : 320 ; החיסכון במשק : 110 ; ההכנסה הלאומית היא 1,430.
- ב. הגירעון הציבורי : 320 ; החיסכון במשק : 110 ; הרווחים במשק הם 600.
- ג. החיסכון הציבורי : 320 ; החיסכון במשק : 110 ; הרווחים במשק הם 600.
- ד. הגירעון הציבורי : 20 ; החיסכון במשק : 430 ; ההכנסה הלאומית היא 1,430.

(6) להלן נתונים על משק בשנת 2001 (במיליוני ₪) :

1,900	-	השקעה גולמית
50	-	פחית
1,500	-	צריכה ציבורית
500	-	מס הכנסה
250	-	קצבאות שונות ודמי אבטלה
1,500	-	הכנסות משכר
2,500	-	הכנסות מרוחחים
400	-	उודף יבוא
50	-	רווחים שלא חולקו

בנוספ', ידוע שלא מוטלים כל מיסים נוספים ולא משולמות כל קצבאות או סובסידיות נוספות.

مكان ניתן להסיק, כי בשנת 2000 היו :

- הتوزר הלאומי הולמי : 4,050 ; ההכנסה הפנויה 3,700 ; החיסכון הלאומי 1,450.
- הتوزר הלאומי הנקי : 4,050 ; ההכנסה הפנויה 4,000 ; החיסכון האישי 2,650.
- הتوزר הלאומי הולמי : 4,000 ; ההכנסה הפנויה 3,700 ; החיסכון הממשלה שילי.
- כל הטענות האחרות אינן נכונות.

7) בהמשך לנתוני השאלה הקודמת ניתן להסיק כי :

- הגירעון הציבורי : 1,500 ; החיסכון במשק : 1,350 ; הצריכה הפרטית : 1,050.
- הגירעון הציבורי : 0 ; החיסכון במשק : 2650 ; הצריכה הפרטית : 1050.
- הגירעון הציבורי : 1,250 ; החיסכון במשק : 2,650 ; הצריכה הפרטית : 1,000.
- הגירעון הציבורי : 1,250 ; החיסכון במשק : 1,450 ; הצריכה הפרטית : 1,050.

8) איזה מהסעיפים הבאים הוא נכון ביותר :

- יתכן מצב שבו השימושים גדולים ממקורות.
- יתכן מצב שבו אחד השימושים, או סכום של כמה מהם, גבוהה מהتوزר הלאומי הולמי.
- יתכן מצב שההשקעה הולמית תהיה שלילית.
- לא יתכן מצב שבו השקעה של המשק תהיה גבוהה מהחיסכון של המשק.

9) מנתוני החשבונאות הלאומית של שנה מסוימת, נובע כי סך הצריכה הפרטית וההשקעה הולמית היו גדולים מהתל"ג. مكان נסיק כי :

- יש טעות בנתונים.
- ההשקעה הולמית הייתה שלילית.
- קיים גירעון בתקציב הממשלה.
- השוק הוא בהכרח שוק פתוח והייבוא גבוה מהייצוא.
- כל הטענות האחרות שגויות.

10) מנתוני החשבונאות הלאומית של המשק בשנה הנוכחית, נובע כי :
הتوزר הלאומי גדול, עודף היוצאה קטן, הצריכה הפרטית, הצריכה הציבורית והMisfits - לא השתנו, ואילו תשלומי ההערכה גדלו.
מנתונים אלו ניתן להסיק, כי :

- החיסכון במשק קטן.
- ההשקעה קטנה והגירעון בתקציב הממשלה גדול.
- ההשקעה קטנה והגירעון בתקציב הממשלה קטן.
- כל הטענות האחרות אינן נכונות.

11) מנתוני החשבונאות הלאומית של המשק לשנה הנוכחית, נובע כי:
התוצר הלאומי קטן, החיסכון האישי גדול, ועדף הייבוא גדול, ההשקעה הנקייה,

החסכון העסקי והמוסים נטו - לא השתנו.
מנתונים אלו ניתן להסיק, כי:

א. הצורך הפרטית לא השתנה.

ב. הצורך הפרטית והגירעון בתקציב הממשלה גדול.

ג. הצורך הפרטית קטנה והגירעון בתקציב הממשלה קטן.

ד. הצורך הפרטית קטנה והגירעון בתקציב הממשלה גדול.

12) מנתוני החשבונאות הלאומית של המשק לשנה הנוכחית (באלפי ש), נובע כי:
הצריכה הפרטית: 15,000, הצריכה הציבורית: 7,000 והחסכון הנקי במשק: 8,000.
איזה טענה היא הנכונה ביותר:

א. התוצר הנקי במשק הוא 30,000.

ב. רק אם המשק סגור, התוצר הנקי במשק הוא 30,000.

ג. רק אם המשק פתוח, התוצר הנקי במשק הוא 30,000.

ד. לא ניתן לומר בוודאות מה גודל התוצר.

חלק ב' – תוצר ריאלי ונומינלי:

הערה: כל התשובות הן קירוב לתוצאה הנכונה.

1) ידועים הנתונים הבאים:

התוצר הלאומי הגולמי עלה מ-1,000 מיליארד ש' בשנת 2007 ל-1,050 מיליארדי ש' בשנת 2008, ומדד מחירי התוצר הלאומי עלה ב-3% בשנת 2008.
בכמה השתנה התוצר הריאלי בשנת 2008 לעומת שנת 2007?

א. ב-1.94%.

ב. ב-8%.

ג. ב-5%.

ד. ב-3%.

2) ידועים הנתונים הבאים:

התוצר הלאומי הגולמי עלה מ-1,000 מיליארד ש' בשנת 2000 ל-1,020 מיליארדי ש' בשנת 2001. מדד המחרירים בשנת 2000 היה 120 ובשנת 2001 היה 126.
בכמה השתנה התוצר הריאלי בשנת 2001, לעומת שנת 2000?

א. התוצר הריאלי קטן ב-2.857%.

ב. התוצר הריאלי קטן ב-3%.

ג. התוצר הריאלי גדול ב-3%.

ד. התוצר הריאלי גדול ב-2.857%.

(3) ידועים הנתונים הבאים :
בשנת 2001 עלה התוצר במחירים שוטפים ב-20%, ומדד המחירים עלה ב-12%.
בכמה השתנה התוצר הריאלי בשנת 2001?

- א. התוצר הריאלי קטן ב-7.1%.
- ב. התוצר הריאלי קטן ב-32%.
- ג. התוצר הריאלי גדל ב-32%.
- ד. התוצר הריאלי גדל ב-7.1%.

(4) ידועים הנתונים הבאים :
התוצר הלאומי הגלומי עלה מ-4,000 מיליארד ₪, בשנת 2008, ל-6,184.6 מיליארד ₪ בשנת 2010.
מדד המחירים עלה בשנת 2009 ב-3% ובשנת 2010 עלה המציג בעוד 4%.
בכמה השתנה התוצר הריאלי בשנת 2010 לעומת 2008, ומה היה הגידול הריאלי הממוצע בין השנים 2008-2010?

- א. התוצר הריאלי גדל לשנים אלה ב-21%, והגידול הממוצע היה 10%.
- ב. התוצר הריאלי גדל לשנים אלה ב-21%, והגידול הממוצע היה 10.5%.
- ג. התוצר הריאלי גדל לשנים אלה ב-24.6%, והגידול הממוצע היה 12.3%.
- ד. התוצר הריאלי גדל לשנים אלה ב-24.6%, והגידול הממוצע היה 11.6%.

(5) ידועים הנתונים הבאים :
התוצר הלאומי הגלומי עלה מ-2,200 מיליארד ₪ בשנת 2000 ל-2,420 מיליארד ₪ בשנת 2001. מדד מחירי התוצר הלאומי עלה ב-4% בשנת 2001.
האוכלוסייה גדלה בזמן זה ב-3%. מכאן ש:

- א. התוצר הריאלי לנפש קטן ב-3%.
- ב. התוצר הנומינלי לנפש גדל ב-6.8%.
- ג. התוצר הנומינלי לנפש גדל ב-3%.
- ד. התוצר הריאלי לנפש גדל ב-3%.

(6) ידועים הנתונים הבאים :
בשנת 2001 התוצר הנומינלי נדל ב-8%, מדד מחירי התוצר הלאומי עלה ב-2%,
והאוכלוסייה גדלה ב-4%. מכאן ש:

- א. התוצר הריאלי לנפש קטן ב-3%.
- ב. התוצר הנומינלי לנפש גדל ב-6.8%.
- ג. התוצר הנומינלי לנפש גדל ב-3%.
- ד. התוצר הריאלי לנפש גדל ב-1.8%.

7) ידועים הנתונים הבאים :

התוצר הלאומי הגולמי עלה מ-2,000 מיליארד ₪, בשנת 2006, ל-2,317.67 מיליארד ₪ בשנת 2008. מדד המחיירים היה 138 ב-2006 ובשנת 2008 היה 144.9. בין השנים 2006-2008, האוכלוסייה גדלה מ-6 מיליון ל-6.24 מיליון. בכמה השתנה התוצר הריאלי בשנת 2008 לעומת 2006, ומה היה הידול הריאלי המוצע בין השנים 2006-2008?

- ה.prod. הריאלי גדל בשנים אלה ב-6.1%, והידול המוצע היה 3%.
- ה.prod. הריאלי לנפש גדל בשנים אלה ב-6.1%, והידול המוצע היה 2%.
- ה.prod. הריאלי גדל בשנים אלה ב-10.3%, והידול המוצע היה 6.1%.
- ה.prod. הריאלי גדל בשנים אלה ב-10.3%, והידול המוצע היה 3%.

תשובות סופיות:**חלק א':**

(1) ד'	(2) א'	(3) ב'	(4) ב'	(5) ב'	(6) א'
(7) ד'	(8) ב'	(9) ד'	(10) ב'	(11) ד'	(12) א'

חלק ב':

(1) א'	(2) א'	(3) ד'	(4) א'	(5) ב'	(6) ד'
(7) ב'					

מבוא לכלכלה להנדסת תעשייה וניהול

פרק 9 - פונקציית הצריכה

תוכן העניינים

81	1. כללי

פונקציית הצריכה:

שאלות:

- 1) ליסי פונקציית צריכה :** $C = 2000 + 0.6Y_d$. כיום ההכנסה הפנויה שלו היה 5000. להלן מספר טענות:
- הנטייה הממוצעת לצרוך גדולה מאהת.
 - הנטייה השולית לחסוך שווה 0.
 - הנטiya הממוצעת לחסוך שווה 0.
 - היחס בין הפרט שווה 3,000.
- 2) לפרט מסוים יש פונקציית צריכה :** $C = 400 + 0.8Y_d$. כיום ההכנסה הפנויה שלו היה 1,500. בשנה הבאה תגדל ההכנסה הפנויה שלו ב-1,000. בהשוואה לשנה הנוכחית:
- הנטiya הממוצעת לצרוך (APC) תגדל בשנה הבאה.
 - הנטiya הממוצעת לצרוך (APC) תקטן בשנה הבאה.
 - הנטiya הממוצעת לחסוך (APS) תקטן בשנה הבאה.
 - הנטiya השולית לצרוך (MPC) תגדל בשנה הבאה.
- 3) ידוע כי לכל הפרטים במשק פונקציית צריכה זהה, עם נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת הכנסה. כמו כן, ידוע שכארר אין לפרטים כל הכנסה, עדין תהיה להם צריכה בגודל חיובי מסוים וגודול מ-1,000, לכל פרט. ניתן לומר כי:**
- הנטiya הממוצעת לצרוך (APC) גדלה עם גידול בהכנסת הפרטים.
 - הנטiya השולית לחסוך (MPS) גדלה עם גידול בהכנסת הפרטים.
 - הנטiya הממוצעת לחסוך (APS) שלילית בהכנסה של 1,000 לכל פרט.
 - כל הטענות האחרות אינן נכונות.
- 4) במשק יש פרטים מסווג A ופרטים מסווג B. ידוע כי לכל הפרטים מסווג A פונקציית צריכה זהה עם נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת הכנסה. לכל הפרטים מסווג B פונקציית צריכה זהה עם נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת הכנסה ושונה מזו של A. הנטiya הממוצעת לצרוך, של שנייהם, זהה בהכנסה בגובה 1,000. בהכנסה של 2,000, גובהה הנטiya הממוצעת לצרוך של פרטים מסווג B. להלן מספר טענות:**
- הנטiya השולית לצרוך, של פרטים מסווג B, גובהה מזו של פרטים מסווג A.
 - הגודל האוטונומי (הצריכה הפרטית, אשר לפרטים אין כל הכנסה) של פרטים מסווג B גובהה מזו של פרטים מסווג A.
 - בהכנסה של 2,000, שני הפרטים צריכים בסכום כפול מאשר בהכנסה של 1,000.
 - כל התשובות האחרות אינן נכונות.

5) במשק שתי משפחות, אלוני וחרמוני. לשתי המשפחות פונקציית צריכה פרטית עם נטייה שלילית לצריך קבועה בכל רמת הכנסה פנوية.

ידוע כי הנטיה השולית לצריך של משפחת אלוני גדולה מזו של משפחת חרמוני. בעקבות רפורמה במסים צפוייה לגדול הכנסה הפנوية של משפחת אלוני על חשבון ירידיה בהכנסה הפנوية של משפחת חרמוני (סך ההכנסה במשק לא תשתנה).
מבחן ש :

- א. הצריכה הפרטית במשק לא תשתנה.
- ב. הצריכה הפרטית במשק תקטן.
- ג. הצריכה הפרטית במשק תגדל.
- ד. הצריכה הפרטית במשק תגדל, רק אם למשפחה חרמוני הכנסה פנوية נמוכה יותר מאשר למשפחה אלוני.
- ה. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

6) לכל המשפחות במשק מסוים יש פונקציית צריכה זהה, המקיים נטייה שלילית לצריך פוחתת, עם גידול בהכנסה הפנوية. הממשלה שוקלת רפורמה במס, שתקטין את אי-השוויון בחלוקת ההכנסות (לא שינוי בסכום המס הכלול). הרפורמה תגרום ל :

- א. אי שינוי בסך הצריכה הפרטית במשק.
- ב. גידול בסך הצריכה הפרטית במשק.
- ג. מכיוון שלכל המשפחות פונקציית צריכה פרטית זהה, הצריכה הפרטית של כל משפחה ומשפחה במשק תגדל.
- ד. מאחר שהמשפחות העשירות מקטינות את צריכתן, תקטן הצריכה הכלולית במשק.
- ה. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

7) במשק שתי משפחות, אלוני וחרמוני. לשתי המשפחות פונקציית צריכה פרטית זהה עם נטייה שלילית לצריך פוחתת בכל רמת הכנסה פנوية. בעקבות רפורמה במסים, צפוייה לגדול הכנסה הפנوية של משפחת אלוני על חשבון ירידיה בהכנסה הפנوية של משפחת חרמוני (סך ההכנסה במשק לא תשתנה).
מבחן ש :

- א. הצריכה הפרטית במשק לא תשתנה.
- ב. הצריכה הפרטית במשק תקטן.
- ג. הצריכה הפרטית במשק תגדל.
- ד. הצריכה הפרטית במשק תגדל, רק אם למשפחה חרמוני הכנסה פנوية נמוכה יותר מאשר למשפחה אלוני.
- ה. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

- 8)** לכל הפרטים במשק מסוימים נטייה שלילית לצרוך קבוועה בכל רמת הכנסה, ושווה בין הפרטים. בתנאים אלו :
- א. חלוקת הכנסות שוויונית יותר תגרום לגידול בנטייה הממווצעת לצרוך של כל המשק.
 - ב. חלוקת הכנסות שוויונית יותר תגדיל את הצורך המצרפית.
 - ג. חלוקת הכנסות שוויונית יותר לא תנסה את הצורך המצרפית.
 - ד. חלוקת הכנסות לא תנסה את הצורך המצרפית, רק אם הנטייה השולית לצרוך של כל פרט גדולה מ-0.5.
- 9)** ידוע כי למשה יש פונקציית צריכה עם נטייה שלילית לצרוך קבוועה בכל רמת הכנסה. ברמת הכנסה הנוכחיית יש למשה נטייה ממווצעת לחסוך שלילית. מכאן ש :
- א. גם הנטייה השולית לחסוך שלילית.
 - ב. הנטייה הממווצעת לצרוך גדולה מאחת.
 - ג. הצורך של משה קטנה מהכנסתו.
 - ד. אם הכנסתו של משה תקטן, אז ייתכן שייחסוק יותר והנטייה הממווצעת לחסוך תגדל.
- 10)** לכל הפרטים במשק מסוימים נטייה שלילית לצרוך פוחתת עם גידול ברמת הכנסה. הממשלה מבצעת רפורמה במס המקטינה את אי-השוויון במשק. בתנאים אלו :
- א. חלוקת הכנסות שוויונית יותר תגרום לגידול בנטייה השולית לצרוך של כל המשק.
 - ב. חלוקת הכנסות שוויונית יותר תגדיל את הנטייה השולית לצרוך של העשירים ותקטין את הנטייה הממווצעת של העניים.
 - ג. חלוקת הכנסות שוויונית יותר תגדיל את הצורך של העשירים ותקטין את הצורך של העניים.
 - ד. חלוקת הכנסות שוויונית יותר אינה משפיעה על הנטייה השולית לצרוך של העשירים אך ייתכן שתגדיל את הנטייה השולית לצרוך של העניים.
- 11)** במשק שני סוגי משפחות A ו-B. לשני סוגי המשפחות פונקציית צריכה פרטית עם נטייה שלילית לצרוך קבוועה בכל רמת הכנסה פנויה. ידוע כי ברמת הכנסה הנוכחיית, הנטייה הממווצעת לצרוך (APC), של משפחות מסווג A, שווה לו של משפחות מסווג B, וגם ההכנסה הפנויה של כל המשפחות במשק זהה. בעקבות חוקי מס חדשים צפואה לנידול הכנסתו הפנויה של משפחות A על חשבון ירידה בהכנסתו של משפחות B (סעיף הכנסה במשק לא תשנה). מכאן ש :
- א. הצורך הפרטית במשק לא תשנה.
 - ב. הצורך הפרטית במשק תקטן.
 - ג. הצורך הפרטית במשק תגדל.
 - ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

12) ידוע כי לפרט מסוים יש פונקציית צריכה עם נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת הכנסה. בرمת הכנסה הנוכחית מוציא הפרט את כל הכנסתו על צריכה. مكان ש :

- ברמת הכנסה נמוכה יותר, הנטייה הממוצעת לחסוך (APS) תגדל.
- ברמת הכנסה נמוכה יותר, הנטייה הממוצעת לצרוך (APC) תגדל.
- ברמת הכנסה הנוכחית החיסכון של הפרט שווה לאפס, והוא יישאר כך גם אם הכנסתו הפרט תוכפל.
- אם הכנסתו של הפרט תקטן, אז היחסICON והנטייה השולית לחסוך (MPS) תהיינה שליליות.

13) להלן מספר טענות לגבי פונקציית הצריכה, בחרו בטענה הנכונה :

- אם הנטייה השולית לצרוך (MPC) קבועה, אז גם הנטייה הממוצעת לצרוך (APC) קבועה.

b. אם הנטייה הממוצעת לצרוך (APC) קבועה, אז גם הנטייה השולית לצרוך (MPC) קבועה.

ג. אם הנטייה השולית לצרוך (MPC) פוחתת עם גידול בהכנסה, ניתן שהנטייה הממוצעת לצרוך (APC) תישאר קבועה עם גידול בהכנסה.

ד. אם הנטייה השולית לצרוך (MPC) פוחתת עם גידול בהכנסה, אז גם הנטייה השולית לחסוך (MPS) פוחתת עם גידול בהכנסה.

14) איציק ושירלי מקבלים דמי כיס מהוריהם. דמי הcis של Shirly גבוהים מאלו של איציק. הוריהם החליטו לצמצם בדמי הcis של Shirly ולהעביר את הסכום שנוכח משירלי לדמי הcis של איציק.

באיזה מהנסיבות הבאים תגדל הצריכה הכוללת של שני האחים :

א. לשני האחים פונקציית צריכה זהה, בעלת נטייה שולית לצרוך קבועה.

ב. לשני האחים פונקציית צריכה בעלת נטייה שולית לצרוך קבועה ושוונה.

ג. לשני האחים פונקציית צריכה זהה, בעלת נטייה שולית לצרוך פוחתת עם הגידול בהכנסה.

ד. לשני האחים פונקציית צריכה בעלת נטייה שולית לצרוך פוחתת עם הגידול בהכנסה.

15) ידוע כי לצרכן מסוים יש פונקציית צריכה רגילה וליניארית מהצורה הבאה: $C = C_0 + MPC \cdot Y_d$, כאשר $0 < MPC < 1$ ו- $0 < C_0$.

$$\text{ידוע שהכנסת הצרכן קטנה מ-} \frac{C_0}{1-MPC}. \text{ מכאן ש:}$$

1. לצרכן יש חיסכון שלילי.
2. גידול בהכנסת הצרכן תגדיל את הצורך ואת הנטייה המומוצעת לצריך (APC).
3. אם הכנסת הצרכן כפולה מהגודל האוטונומי של הצורך הפרטית, אז הצרכן מוציא בדיקות את כל הכנסתו.

- א. רק טענה 1 נכונה.
- ב. רק טענה 2 נכונה.
- ג. רק טענות 1 ו-2 נכונות.
- ד. רק טענה 3 נכונה.

16) במשק יש שתי משפחות בעלות פונקציית צריכה ליניארית (נש"ץ קבועה). ידוע שהנש"ץ של משפחה א' גבוה מהנש"ץ של משפחה ב'. הממשלה החליטה לבצע שינוי במערכת המיסוי שגורמת להכנסת משפחה א' לקטו ולהכנסת משפחה ב' לגדל באותה סכום. מכאן ש:

- א. הנש"ץ המצרפית במשק תגדל.
- ב. הנש"ץ המצרפית במשק תקטן.
- ג. הנש"ץ המצרפית במשק לא תשתנה.
- ד. לא ניתן לדעת מה יקרה לנש"ץ המצרפית.

17) במשק יש 100 משפחות בעלות פונקציית צריכה ליניארית זהה (נש"ץ קבועה). ידוע שהנטייה השולית לצריך של משפחת כהן גדולה, בעוד שהנטייה השולית לצריך של שאר המשפחות לא השתנתה. מכאן ש:

- א. הנטיה השולית המצרפית לצריך (MPC) במשק תגדל, ככל שהחלוקת של משפחת כהן בהכנסות יקטן.
- ב. הנטיה השולית המצרפית לצריך (MPC) במשק תקטן, ככל שהחלוקת של משפחת כהן בהכנסות יקטן.
- ג. הנטיה השולית המצרפית לחסוך (MPS) במשק תקטן, ככל שהחלוקת של משפחת כהן בהכנסות יגדל.
- ד. לא ניתן לדעת מה יקרה לנטייה השולית לצריך המצרפית במשק ללא מידע על גודל הנש"ץ של כל אחת מהמשפחות במשק.

(18) במשק יש משפחות מסווג א' עם פונקציית חיסכון בעלת נטייה שלילית לחסוך (MPS) קבועה, בגובה 0.25, ומשפחות מסווג ב' עם פונקציית חיסכון בעלת נטייה שלילית לחסוך (MPS) קבועה, בגובה 0.4.

ידועו שהמשפחות מסווג א' מרוויחות פי 3 ממשפחות סוג ב'.

כמו כן, ידוע שיש פי 2 משפחות מסווג ב' מאשר משפחות מסווג א'.

מכאן שהנטייה השולית לצריך (MPC) המצרפית היא :

. א. 0.675

. ב. 0.34

. ג. 0.31

. ד. 0.69

(19) במשק יש 100 משפחות מסווג א' בעלות פונקציית צריכה ליניארית : $C = 10 + 0.8Y_d$

וגם 100 משפחות מסווג ב' בעלות פונקציית צריכה ליניארית : $C = 10 + 0.5Y_d$

cut החלטתו 10 משפחות מסווג א' לעזוב את המשק. לא היו שינויים נוספים במשק.

מכאן ש :

. א. הנטiya השולית לצריך (MPC) המצרפית תקטן בהכרה.

. ב. הנטiya השולית לצריך (MPC) המצרפית לא תושפע ממשינוי זה.

. ג. הנטiya השולית לצריך (MPC) המצרפית תקטן, רק אם הכנסת משפחות מסווג א' גבואה יותר מהכנסת המשפחות מסווג ב'.

. ד. הנטiya השולית לצריך (MPC) המצרפית יכולה לגדול אם המשפחות מסווג ב' הרבה יותר עשרונות משפחות מסווג א'.

(20) במשק 100 משפחות, אשר פונקציית הצריכה המצרפית שלחן היא : $C = 500 + 0.4Y_d$

בשנה הקרובה צפויות להגר למשק עוד 50 משפחות בעלות פונקציית צריכה זהה

למשפחות הקיימות במשק ובעלות הכנסות זהות.

מכאן, שפונקציית הצריכה המצרפית החדשה תהיה :

. א. $C = 75,000 + 0.4Y_d$

. ב. $C = 750 + 0.4Y_d$

. ג. $C = 1000 + 0.8Y_d$

. ד. $C = 75,000 + 0.8Y_d$

תשובות סופיות:

(1) ג'	(2) ב'	(3) ג'	(4) א'	(5) ג'	(6) ב'	(7) ה
(8) ג'	(9) ב'	(10) ב'	(11) ד'	(12) ב'	(13) ב'	(14) ג'
(15) א'	(16) ב'	(17) ג'	(18) ד'	(19) א'	(20) ב'	

מבוא לכלכלה להנדסת תעשייה וניהול

פרק 10 - השקעות

תוכן העניינים

87	1. כללי

השקיות:

שאלות:

- 1) דן מציע להלוות לרונו סכום של 1,000 ₪, בתמורה להחזיר של 1,100 ₪ כעבור שנה. רונו טוען כי בהינתן גובה הריבית על הלוות בשוק החופשי – לא כדאי לו לחת את הלוואה. מכאן ששער הריבית במשק :
- גдол מ-10%.
 - קטן מ-10%.
 - שווה 10%.
 - לא ניתן לדעת.
- 2) נחום מציע להלוות (לקחת הלוואה) ממשה 1,000 ₪, ולהחזיר לו 1,050 ₪ כעבור שנה. משה טוען כי בהינתן גובה הריבית על הלוות בשוק החופשי – לא כדאי לו לחת את הלוואה. מכאן ששער הריבית במשק :
- גдол מ-10%.
 - קטן מ-10%.
 - שווה 10%.
 - לא ניתן לדעת.
- 3) חברת תעשייתית רוכשת מפעל בעלות של 10 מיליון ₪. המפעל צפוי להכנס 5 מיליון ₪ בכל שנה, במשך 3 שנים. בתום שלוש השנים החברה צופה שהיא תוכל למכור את המפעל ב-4 מיליון ₪. שער הריבית המקובל בשוק הוא 15%. מכאן :
- הערך הנוכחי הנקי של העסק הוא 14.04 מיליון ₪, בקירוב.
 - העסקה אינה כדאיית.
 - אם שער הריבית בשוק יעלה זה יגרום לעלייה בערך הנוכחי הנקי של העסק.
 - כל הטענות האחרות אינן נכונות.
- 4) חברת רוכשת מכונות למכר שתיה, בעלות של 100 מיליון ₪. המכונות צפויות להכנס 50 מיליון ₪ בשנה הראשונה, 40 מיליון ₪ בשנה השנייה ו-30 מיליון ₪ בשנה השלישית. ערך הגרט של המכונות בתום שלוש השנים הוא 10 מיליון ₪. שער הריבית המקובל בשוק הוא 8%. מכאן :
- הערך הנוכחי הנקי של העסק הוא בקירוב 12.34 מיליון ₪.
 - העסקה אינה כדאיית.
 - אם סדר ההכנסות היה מתחזק כך שההכנסה של השנה השלישית תהיה מתקפל בשנה הראשונה ולהיפך, הרי שהערך הנוכחי של העסק היה גדול.
 - טענות אי-וגי נכונות.

- 5) חברת תעשייתית רוכשת מפעל בעלות של 10 מיליון ₪. המפעל צפוי להכנס 5 מיליון ₪ בכל שנה, במשך 3 שנים. למפעל יש הוצאות שוטפות של 1 מיליון ₪ בכל שנה. שער הריבית המקבול בשוק הוא 4%. מכאן ש:
- הערך הנוכחי הנקי של העסקה גבוהה מ-4 מיליון ₪.
 - העסקה כדאית.
 - גידול בהוצאות השוטפות יגרום לעלייה בערך הנוכחי הנקי של העסקה.
 - טענות ב'וגי' נכונות.
- 6) כלכלן חישב ומצא, עסקה מסוימת כדאית. מבקר החברה מצא שהכלכלה טעה בתונונים ומסתבר שתקובל אחד עומד להתקבל מאוחר יותר, וההשקעה הדורשה גבוהה יותר ממה שרשם הכלכלן. בהינתן שינויים אלה, אז:
- העסקה כעת כדאית עוד יותר.
 - העסקה אינה כדאית כלל.
 - לא ניתן לדעת מה קרה לכדאיות העסקה.
 - כל הטענות האחרות אינן נכונות.
- 7) כלכלן חישב ומצא, שהערך הנוכחי של עסקה מסוימת הוא אפס. ככלומר, החברה אדיישה לגבי ביצוע העסקה. לאחר כמה ימים עלתה הריבית במשק ובמקביל עלות ההשקעה בפרויקט ירדה, עקב תנאי השוק, אך התקובלים הצפויים נותרו זהים. בהינתן שינויים אלה, אז:
- העסקה כעת כדאית.
 - העסקה אינה כדאית בכלל.
 - לא ניתן לדעת מה קרה לכדאיות העסקה.
 - כל הטענות האחרות אינן נכונות.
- 8) עלות ההשקעה בפרויקט מסוים היא 200 מיליון ₪. ההכנסה הצפואה ממנה היא 100 מיליון ₪ בשנה הראשונה ו-50 מיליון ₪ לשנה במשך שנתיים נוספות. לאחר מכן אין הכנסות נוספות. שער הריבית במשק חיובי. מכאן ש:
- ייתכן שכדי להשקיע בפרויקט זה.
 - לא ייתכן שכדי להשקיע בפרויקט זה.
 - הערך הנוכחי הנקי של הפרויקט הוא 0 ₪.
 - כל הטענות האחרות אינן נכונות.

בשאלות 9 ו-10 נתונות תכניות השקעה הבאות :

הכנסה בשנה 2	הכנסה בשנה 1	ההשקעה	
60	60	100	תכנית א
70	50	100	תכנית ב
120	120	200	תכנית ג

9) שער הריבית במשק חיובי. מכאן ש :

- א. הערך הנוכחי הנקי של תכנית א' שווה לערך הנוכחי הנקי של תכנית ב'.
- ב. הערך הנוכחי הנקי של תכנית א' שווה לערך הנוכחי הנקי של תכנית ג'.
- ג. הערך הנוכחי הנקי של תכנית ג' שווה לערך הנוכחי הנקי של תכנית ב'.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

10) שער הריבית במשק הוא 10%. מכאן ש :

- א. חלק מן התכניות אינן כדאיות.
- ב. תכנית א' עדיפה על תכנית ב'.
- ג. תכנית א' עדיפה על תכנית ג'.
- ד. תכנית ב' עדיפה על תכנית ג'.

11) להלן מספר תכניות השקעה :

הכנסה בשנה 3	הכנסה בשנה 2	הכנסה בשנה 1	ההשקעה	
60	60	60	100	תכנית א
60	60	60	120	תכנית ב
-	90	90	120	תכנית ג

שער הריבית במשק חיובי. מכאן ש :

- א. אם תכנית א' כדאית או גם תכנית ב' כדאית.
- ב. אם תכנית ב' כדאית או גם תכנית א' כדאית.
- ג. אם תכנית ג' כדאית או גם תכנית ב' כדאית.
- ד. אם תכנית ג' כדאית או גם תכנית א' כדאית.

12) להלן מספר תכניות ונתונים לגבי ההשקעה הדורשה, והערך הנוכחי של התקבולים – הנובע מכל השקעה בשער ריבית שונים:

הערך הנוכחי של התקבולים בשער ריבית של 10%	הערך הנוכחי של התקבולים בשער 5%	ההשקעה	
90	105	100	תכנית א
155	160	150	תכנית ב
180	220	200	תכנית ג

אם ידוע שהחברה משקיעה בכל הפרויקטים הקיימים, הרי ש:

- א. אם שער הריבית במשק הוא 5%, הוצאה על השקעות אלו יהיה 450 ורוחיה יהיה 35.
- ב. אם שער הריבית במשק הוא 10%, הוצאה על השקעות אלו יהיה 450 ורוחיה יהיה 25.
- ג. אם שער הריבית במשק הוא 6%, רוחיה יהיה קטנים מ-35 וגדולים מ-5.
- ד. טענות א' וג' נכונות.

13) להלן שתי תכניות, בוחן ההשקעה הראשונית זהה:

תקבול בשנה 2	תקבול בשנה 1	
92.5	100	תכנית א
40	150	תכנית ב

ידוע שבשער ריבית של 5%, הערך הנוכחי של שתי התכניות חיובי וזזה. מכאן ש:

- א. בשער ריבית של 10%, הערך הנוכחי של תכנית א' גבוה יותר מאשר של תכנית ב'.
- ב. בשער ריבית של 2%, הערך הנוכחי של תכנית ב' גבוה יותר מאשר של תכנית א'.
- ג. בשער ריבית של 10%, הערך הנוכחי של שתי התכניות חיובי.
- ד. בשער ריבית של 2%, שתי התכניות כדיות, אך תכנית א' כדאית יותר.

תשובות סופיות:

- (1) ב' (2) ג' (3) ד' (4) א' (5) ב' (6) ד' (7) ג'
 (8) ב' (9) ד' (10) ב' (11) ב' (12) ד' (13) ד'

מבוא לכלכלה להנדסת תעשייה וניהול

פרק 11 - מודל קיינס פשוט במשק סגור

תוכן העניינים

91	1. כללי

מודל קיננס פשוט במשק סגור:

שאלות:

- 1)** להלן נתונים על שוק סגור (במיליוני ₪) :
הביקוש לצריכה פרטית : $C = 2000 + 0.6Y_d$ (C - צריכה פרטית, Y_d - הכנסה פנوية).
הביקוש להשקעה : $I = 1600 + 0.15Y$ (I - ההשקעה, Y - התוצר).
הצריכה הציבורית שווה ל- 1,000, והממשלה מממנת את כל הוצאה ע"י מיסים קבועים. התוצר של תעסוקה מלאה שווה ל- 20,000.
להלן מספר טענות :
- א. תוצר בשוויי משקל 16,000 והפער הדיפלציוני 4,000.
 - ב. תוצר בשוויי משקל 16,000 והפער הדיפלציוני 1,000.
 - ג. פער התוצר 1,600 והפער הדיפלציוני 4,000.
 - ד. חסרים נתונים כדי למצוא את גובה התוצר.
- 2)** להלן נתונים על שוק סגור (במיליארדי ₪) :
הביקוש לצריכה פרטית : $C = 250 + 0.8Y_d$ (C - צריכה פרטית, Y_d - הכנסה פנوية).
הביקוש להשקעה : $I = 160 + 0.15Y$ (I - ההשקעה, Y - התוצר).
הצריכה הציבורית שווה ל- 170, והממשלה מטילה מטילים קבועים בסך 100 ומס יחס של 25% . התוצר של תעסוקה מלאה שווה ל- 2,500.
להלן מספר טענות :
- א. תוצר בשוויי משקל 2,000 והפער הדיפלציוני 125.
 - ב. תוצר בשוויי משקל 10,000.
 - ג. פער התוצר 500 והפער הדיפלציוני 500.
 - ד. חסרים נתונים כדי למצוא את גובה התוצר.
- 3)** להלן נתונים על שוק סגור (במיליארדי ₪) :
תוצר תעסוקה מלאה – 500, תוצר שוויי משקל – 450 והפער הדיפלציוני – 10.
מכאן שמשוואת הביקוש המכרי היא :
- א. $AD = 100 + 0.8Y$.
 - ב. $AD = 500 + 0.75Y$.
 - ג. $AD = 90 + 0.8Y$.
 - ד. אין מספיק נתונים למציאת הביקוש המכרי.

- (4) להלן נתונים על משק סגור (במיליארדי ₪) :
- תוצר תעסוקה מלאה – 5,000, תוצר שוויי משקל – 4,000, הפער הדיפלציוני – 250, הנטיה השולית לצרוך – 0.8 והנטיה השולית להשקיע – 0.15.
- בשוק מוטל מס יחסית.
- מהו גובה המס היחסית של הממשלה לקבוע, על מנת שהשוק יגיע לתעסוקה מלאה?
- .20%
 - .18.75%
 - .15%
 - אין מספיק נתונים לקבוע את גובה המס היחסית.
- (5) להלן נתונים על משק סגור (במיליארדי ₪) :
- תוצר תעסוקה מלאה – 5,000, תוצר שוויי משקל – 4,000, הנטיה השולית לצרוך – 0.8 והנטיה השולית להשקיע – 0.10. בשוק לא מוטלים מיסים.
- מה על הממשלה לעשות, על מנת שהשוק יגיע לתעסוקה מלאה?
- (התעלם מהשפעת שוק הכספי על שוק הסחורות).
- להגדיל את הצריכה הציבורית ב-100, תוך שהיא שומרת על תקציב מאוזן (ミימון ע"י מיסים).
 - להגדיל את הצריכה הציבורית ב-1,000, במימון מלאה מהציבור.
 - להגדיל תשלום העברה בסך 125.
 - להטיל מיסים קבועים בסך 1,000.
- (6) נתון כי תוצר תעסוקה מלאה גדול מהتוצר בשוויי משקל ב-200, הנטיה השולית לחסוך – 0.25 וכי המיסים וההשקעות בשוק אינם תלויים ברמת התוצר.
- מה על הממשלה לעשות, על מנת שהשוק יגיע לתעסוקה מלאה?
- (התעלם מהשפעת שוק הכספי על שוק הסחורות)
- להגדיל את הצריכה הציבורית ב-1200 תוך מימון ע"י מיסים.
 - להגדיל את הצריכה הציבורית ב-1200 במימון מלאה מהציבור.
 - להגדיל תשלום העברה בסך 1200 במימון מלאה מהציבור.
 - להקטין מיסים קבועים בסך 1200 במימון מלאה מהציבור.
- (7) בשוק יש פער דיפלציוני בגודל 300, המכפיל שווה 5 והנטיה השולית לצרוך 0.5.
- הממשלה מעוניינת לסגור את הפער הדיפלציוני. איזה צעד רצוי :
- הגדלת הצריכה הציבורית ב-150.
 - הגדלת הצריכה הציבורית ב-300 ומימונה ע"י מיסים.
 - הקטנת המיסים ב-300.
 - הקטנת המיסים ב-300 והגדלת הצריכה הציבורית ב-150.

(8) משק סגור מצוי באבטלה. נתון שהנטיה השולית לצריך מתחז' הכנסה הפנויה שווה 0.5 והנטיה השולית להשקיע שווה 0.3. במשק לא מוטלים מיסים יחסיים. הממשלה מעוניינת להביא את המשק לתעסוקה מלאה ובוחנת לשם כך שתי אפשרויות:

1. הגדלת הצריכה הציבורית במימון של הגדלת מיסים.
2. הקטנת המיסים במימון של מכירת אגרות חוב לציבור.

להלן מספר טענות:

- A. השינוי הדורש בצריכה הציבורית בשיטה 1 גבוה מהשינוי הדורש במיסים (בערך מוחלט) בשיטה 2.
- B. השינוי הדורש בצריכה הציבורית בשיטה 1 נמוך מהשינוי הדורש במיסים (בערך מוחלט) בשיטה 2.
- C. הצריכה הפרטית תקטן בשיטה 1 ותגדל בשיטה 2.
- D. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

(9) משק סגור מצוי באבטלה. ידוע שרמת ההשקעות אינה תלולה ברמת התוצר. הממשלה מעוניינת להביא את המשק לתעסוקה מלאה ובוחנת לשם כך שתי אפשרויות: הראשונה, הגדלת הצריכה הציבורית במימון של הגדלת מיסים והשנייה, הגדלת הצריכה הציבורית במימון ע"י מכירת אגרות חוב לציבור.

להלן מספר טענות:

- A. אין הבדל ברמת הצריכה הפרטית וההשקעות במשק בשני המקרים.
- B. רמת הצריכה הפרטית תהיה גבוהה יותר באפשרות השנייה ואילו רמת ההשקעות תהיה זהה.
- C. רמת הצריכה הפרטית וההשקעות תהיה גבוהה יותר באפשרות השנייה.
- D. באפשרות הראשונה, הצריכה הפרטית תקטן וההשקעות לא ישתנו.

(10) משק סגור מצוי באבטלה. ידוע שרמת ההשקעות אינה תלולה ברמת התוצר ואין מיסים יחסיים. נתון שמכפלי קיינס שווה 4. הממשלה מגדילה צריכה ציבורית ב-100, כדי להביא את המשק לתעסוקה מלאה.

אם ידוע שהממשלה נוקטת בתקציב מסוון (מימון ע"י מיסים), אז:

- A. התוצר יגדל ב-400 והצריכה הפרטית תנצל לפחות מ-400.
- B. התוצר יגדל ב-100 והצריכה הפרטית תנצל לפחות מ-100.
- C. התוצר יגדל ב-400 והצריכה הפרטית לא תשתנה.
- D. התוצר יגדל ב-100 והצריכה הפרטית לא תשתנה.

11) משק סגור מצוי באבטלה. ידוע שרמת ההש侃ות אינה תלולה ברמת התוצר ואין מיסים יחסיים. הממשלה מגדילה צריכה ציבורית כדי להביא את המשק לתעסוקה מלאה.

- אם ידוע שהממשלה נוקטת בתקציב מאוזן (מימון ע"י מיסים), אז :
- מכפיל התקציב מאוזן שווה 1, אם הנטייה השולית גדולה מ-0.5.
 - מכפיל התקציב מאוזן מראה את היחס בין השינוי בביטחון המזרפי לבין השינוי בתוצר.
 - מכפיל התקציב מאוזן בודק אם התוצר ישאר מאוזן ברמתו המקורית.
 - מכפיל התקציב מאוזן תמיד נזוק ממכפיל קיינס.

12) משק סגור מצוי בפער דיפלציוני. נתון שהנטיה השולית לצורך מתוך ההכנסה הפנوية שווה 0.5 והנטיה השולית להשקיע שווה 0.3.

במשך לא מוטלים מיסים יחסיים. הממשלה מגדילה את הצורך הציבורי ב-100 וממן זאת ע"י אג"ח. מכאן ש :

- הצריכה הפרטית גדל ב-250 וההש侃ות יגדלו ב-250.
- הצריכה הפרטית גדל ב-250 וההש侃ות יגדלו ב-150.
- הצריכה הפרטית גדל ב-250 וההש侃ות לא ישתנו.
- הצריכה הפרטית גדל ב-400 וההש侃ות לא ישתנו.

13) משק סגור מצוי בפער דיפלציוני. נתון שהנטיה השולית לצורך מתוך ההכנסה הפנوية שווה 0.6 והנטיה השולית להשקיע שווה 0.15.

במשך לא מוטלים מיסים יחסיים. הממשלה מגדילה את תשלוםיה העבריה ב-100 וממן זאת ע"י אג"ח. מכאן ש :

- הצריכה הפרטית גדל ב-204 וההש侃ות יגדלו ב-36.
- הצריכה הפרטית גדל ב-100 וההש侃ות יגדלו ב-140.
- הצריכה הפרטית גדל ב-240 וההש侃ות לא ישתנו.
- הצריכה הפרטית תקטן ב-240 וההש侃ות לא ישתנו.

14) משק סגור מצוי באבטלה. הפער הדיפלציוני שווה 500. נתון שהנטיה השולית לצורך מתוך ההכנסה הפנوية שווה 0.5 והנטיה השולית להשקיע שווה 0.1.

במשך לא מוטלים מיסים יחסיים. הממשלה מגדילה את הצורך הציבורי ב-500 וממן זאת ע"י מיסים. מכאן ש :

- הצריכה הפרטית תקטן וההש侃ות יגדלו.
- הצריכה הפרטית וההש侃ות יגדלו באותה מידת.
- הצריכה הפרטית וההש侃ות לא ישתנו והתוצר יגדל ב-500.
- מכפיל התקציב מאוזן שווה 1.

15) משק סגור מצוי באבטלה. הפער הדיפלצוני שווה 500. נתון שהנטיה השוליתית לצרוך מטעם ההכנסה הפנויה שווה 0.5 והנטיה השולית להשקיע שווה 0.1. ב邏וגיק שמשק לא מוטלים מיסים יחסיים. הציבור החליט להגדיל את החיסכון האישי ב-100 בכל רמת הכנסה פנויה. מכאן ש:

- הצריכה הפרטית תקטן וההשקעות יגדלו.
- הצריכה הפרטית וההשקעות יקטנו באותה מידת.
- החיסכון ב邏וגיק יגדל ביותר מ-100.
- החיסכון ב邏וגיק יקטן לפחות מ-100.

16) משק סגור מצוי באבטלה. הנטייה השוליתית להשקיע חיובית. ב邏וגיק לא מוטלים מיסים יחסיים. שר האוצר הציע לפטור את בעיית המיתון ע"י הגדלת צריכה הציבורית ב-100, גם על חשבון הגירעון בתקציב. יו"ץ ראש הממשלה הציע להקטין את המיסים ב-100, מפנוי שבקרה זו גם התעסוקה וגם החיסכון ב邏וגיק יגדלו יותר.

- בשתי ההצעות יגדלו התוצר והחיסכון הלאומי באותה מידת.
- התוצר והחיסכון הלאומי יגדלו יותר בהצעת שר האוצר.
- התוצר יגדל יותר בהצעת שר האוצר, והחיסכון הלאומי יגדל יותר בהצעת יו"ץ ראש הממשלה.
- לא ניתן לומר בוודאות ללא מידע על הנטייה השוליתית לצרוך.

תשובות סופיות:

(1) א'	(2) ב'	(3) ג'	(4) ב'	(5) ג'	(6) א'
(7) ד'	(8) ד'	(9) ב'	(10) ד'	(11) ב'	(12) ב'
(13) א'	(14) ב'	(15) ד'	(16) ב'		

מבוא לכלכלה להנדסת תעשייה וניהול

פרק 12 - בנקים וכמויות הכספי

תוכן העניינים

96	1. כללי

בנקים וכמות הכספי:**שאלות:**

1) להלן נתונים על המערכת הבנקאית :

- . בסיס הכספי – 5,000.
- . מזומנים בידי הציבור – 3,000.
- . יחס הרזרבה כנגד פיקדונות עו"ש – 0.25.

مكان ניתן להסיק, כי :

- א. כמות הכספי במשק היא 11,000 ₪.
- ב. כמות הכספי במשק היא 8,000 ₪.
- ג. ההלוואות במשק הן 5,000 ₪.

2) להלן נתונים על המערכת הבנקאית :

- . בסיס הכספי – 5,000.
- . הלוואות – 4,000.
- . יחס הרזרבה כנגד פיקדונות עו"ש – 0.20.

מקום ניתן להסיק, כי :

- א. כמות הכספי במשק היא 11,000 ₪.
- ב. כמות הכספי במשק היא 9,000 ₪.
- ג. הרזרבה היא 2,000 ₪.
- ד. לא ניתן לומר בוודאות מה כמות הכספי ללא נתונים נוספים.

3) הרזרבות של הבנקים המשחררים הן 4,500 ש"ח, ופיקדונות העו"ש בסך

של 9,000 ₪. ידוע כי הבנקים תמיד עומדים ביחס הרזרבה הדרוש. פדיון של אג'יח ע"י הבנק המרכזי יצר עירוי חיצוני חיובי בסך 1,500 ₪.

התוצאה לכך :

- א. כמות הכספי לא משתנה.
- ב. כמות הכספי תגדל ב-3,000 ₪.
- ג. סכום הלוואות של הבנקים לציבור יגדל ב-3,000 ₪.
- ד. סכום הלוואות של הבנקים לציבור יקטן.
- ה. בסיס הכספי לא ישתנה.

4) נתונים שני משקים זהים, בהם יחס הרזרבה נגד פיקדונות עו"ש = 0.25. ידוע כי הבנים תמיד עומדים ביחס הרזרבה הדורש. בשני המשקים, הממשלה קנתה אג"ח מהציבור בסך 1,000. במשק א', הציבור הפקיד את כל הסכום בחשבון העו"ש. במשק ב', הציבור החליט להגדיל אחוזותיו בمزומנים ב-200%. להלן מספר טענות:

- כמות הכספי תגדל באותה מידת בשני המשקים.
- בסיס הכספי יגדל באותה מידת בשני המשקים.
- ההלוואות תנדרנה באותה מידת בשני המשקים.
- כמות הכספי תהיה גדולה יותר ב-600 במשק א'.
- טענות ב' וד' נכונות.

5) במערכת הבנקאות של משק ידועים הנתונים הבאים: כמות הכספי היא 2,500 ויחס הרזרבה נגד פיקדונות עו"ש הוא 0.25. כמו כן, ידוע שהציבור במשק מעוניין תמיד לשמר 4 לפיקדונות העו"ש, על כל 1 לפזמון שבידיו. מכאן ש:

- בסיס הכספי הוא 1,200.
- رزבות הבנים הן 625.
- ההלוואות לציבור הן 2,000.
- פיקדונות העו"ש הם 2,000.
- כל התשובות האחרות איןן נכונות.

6) הבנק המרכזי החליט להגדיל את יחס הרזרבה נגד פיקדונות עו"ש פי שתים. מכאן ש:

- בסיס הכספי יגדל.
- رزבות הבנים תקטנה.
- ההלוואות לציבור יקטנו.
- כמות הכספי תקטן ביותר מפי שתים.
- כמות הכספי תקטן פי שתים.

7) נתון כי:
 - הבנק המרכזי הגדיל פי 2 את יחס הרזרבה.
 - חל עירוי חיצוני חיובי שהגדיל פי 2 את הרזרבות של הבנים.
 כתובאה נכון:

- כמות הכספי לא השתנה.
- כמות הכספי תגדל.
- בסיס הכספי לא השתנה.
- סכום ההלוואות של הבנים לציבור לא השתנה.

8) יחס הרזרבה כנגד פיקדונות עו"ש הוא 0.25. הציבור הגדייל את המזומנים שבידיו ב-500 ש"ח והבנק המרכזי קנה אג"ח מהציבור ב-1,000 ש"ח. כתוצאה לכך:

- zmot ha-kashf tigdal b-2,500 sh.
- basis ha-kashf yigdal b-1,500 sh.
- piyadonot ha-uo"sh la-yeshanu.
- rozrotot hanekim yigdalu b-1,000 sh.
- teunot ai v-bi nkonot.

9) יחס הרזרבה כנגד פיקדונות עו"ש הוא 0.2. הציבור הקטין את אחיזותיו במזומנים ב-500 ש"ח. הבנק המרכזי מעוניין לשמר על zmot casf kabuah. לשם כך עליו:

- l'rekush ag"ch mahatzibor bas 400 sh.
- l'mkor ag"ch l'atzibor bas 400 sh.
- l'rekush ag"ch mahatzibor bas 500 sh.
- l'mkor ag"ch l'atzibor bas 500 sh.
- lehketin at ychsh rozroba b'shiur mosim.

10) יחס הרזרבה כנגד פיקדונות עו"ש 0.25. עקב הירידה במספר בתיה העסק המקבלים המהוות (ציקים), הציבור הגדייל את אחיזותיו במזומנים ב-1,000 ש"ח. הבנק המרכזי מעוניין לשמר על zmot casf kabuah. לשם כך עליו:

- l'rekush ag"ch mahatzibor bas 750 sh.
- l'mkor ag"ch l'atzibor bas 1,000 sh.
- l'rekush ag"ch mahatzibor bas 1,000 sh.
- l'mkor ag"ch l'atzibor bas 750 sh.
- kol hashabot ha-achrot ein nkonot.

11) יחס הרזרבה כנגד פיקדונות עו"ש הוא 0.5. עקב הגידול במספר בתיה העסק המכבדים כרטיסי אשראי, הציבור הפקיד בבנק 8,000 והקטין את אחיזותיו במזומנים. הבנק המרכזי מעוניין לשמר על zmot casf kabuah. לשם כך עליו:

- l'rekush ag"ch mahatzibor bas 4,000 sh.
- l'mkor ag"ch l'atzibor bas 8,000 sh.
- l'mkor ag"ch l'atzibor bas 4,000 sh.
- l'rekush ag"ch mahatzibor bas 8,000 sh.
- lehketin at ychsh rozroba b'shiur mosim.

12) יחס הרזרבה נגד פיקדונות עו"ש הוא 0.4. הציבור החליט להגדיל את אחזוקותיו בזמן מוגן ב-1500 ש". הבנק המרכזי מעוניין לשמור על כמות כסף קבועה. לשם כך עליו :

- רכוש אג"ח מהציבור בסך 1500 ש".
- למכור אג"ח לציבור בסך 1500 ש".
- רכוש אג"ח מהציבור בסך 900 ש".
- למכור אג"ח לציבור בסך 900 ש".
- כל התשובות האחרות אין נוכנות.

13) ידועים הנתונים הבאים : יחס הרזרבה נגד פיקדונות עו"ש - 0.25. הרזרבות של הבנקים 5,000 ש". ידוע שהציבור מחזיק כמות מוגן קבועה. כתוצאה מפדיון של אג"ח, חל עירוי חיצוני חיובי בסך 3000 ש". הבנק המרכזי מעוניין לשמור על כמות הכספי קבועה ע"י קביעת יחס רזרבה חדש. יחס הרזרבה החדש יהיה :

- אין צורך בשינוי יחס הרזרבה.
- .4
- .5
- .6
- .33

14) להלן נתונים על מערכת הבנקאות במשק : יחס הרזרבה נגד פיקדונות עו"ש - 0.25. הציבור נהוג להחזיק 1 ש"מ מוגן על כל 4 ש"מ בעובר וشب. כתם המשלה פוזה אג"ח מן הציבור בסך 1,000 ש". מה יקרה לכמות הכספי ?

- תגדל ב-4000.
- תגדל ב-2500.
- תקטן ב-4000.
- הלוואות לציבור תגדלנה ב-1,000.

15) להלן נתונים על מערכת הבנקאות במשק : נתון כי יחס הרזרבה הוא 0.25, והציבור נהוג להחזיק תמיד 2 ש"מ בחשבון עו"ש לכל 1 ש"מ שהוא מחזיק במוגן.

הבנק המרכזי מכר לציבור אג"ח בסך 120 מיליון ש". כתוצאה לכך :

- כמות הכספי תקטן ב-120 מיליון ש".
- הזמן בידי הציבור יקטן ב-80 מיליון ש".
- הרזרבות של הבנקים יקטנו ב-120 מיליון ש".
- הלוואות של הבנקים לציבור יקטנו ב-60 מיליון ש".
- כל התשובות לעיל אין נוכנות.

16) להלן נתונים הידועים על מערכת הבנקאות:

כמות הכספי שווה ל-100,000 ₪. בסיס הכספי 40,000 ₪.

יחס הרזרבה המינימלי כנגד פיקדונות עו"ש 0.2.

מcean ניתן להסיק, כי:

- הלוואות של הבנקים לציבור הן בסך של 50,000 ₪.
- הרזרבות של הבנקים הן בסך של 30,000 ₪.
- הזמן שבידי הציבור שווה ל-25,000 ₪.
- פיקדונות עו"ש הם 80,000 ₪.

17) להלן נתונים על מערכת הבנקאות במשק:

יחס הרזרבה הוא 0.25, והציבור נהג להחזיק תמיד קבוע בין חשבון עו"ש למזומנים שהוא מחזיק בידו. הרזרבה של הבנקים 500 מיליון ₪ ובבסיס הכספי הוא 1500 מיליון ₪. הבנק המרכזי מכיר לציבור אג"ח בסך 1200 מיליון ₪. כתוצאה לכך:

- כמות הכספי תגדל ב-2400 מיליון ₪.
- הזמן בידי הציבור יקטן ב-1,000 מיליון ₪.
- הרזרבות של הבנקים יקטנו ב-1200 מיליון ₪.
- הלוואות של הבנקים לציבור יקטנו ב-600 מיליון ₪.
- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

18) להלן נתונים על מערכת הבנקאות במשק:

יחס הרזרבה כנגד פיקדונות עו"ש הוא 0.2. פיקדונות העו"ש – 10,000.

הציבור נהג להחזיק 1 ₪ במזומנים על כל 2 ₪ בעובר ושב.

ידוע שהבנקים המסחריים נמצאים בגירעון של 500 ברזרבה. מכאן נובע כי:

- גודל הרזרבה בפועל הוא 2,000.
- בסיס הכספי הוא 6500.
- הלוואות לציבור הן 8000.
- זמן בידי הציבור 6,000.

תשובות סופיות:

(1) א'	(2) ב'	(3) ב'	(4) ג'	(5) ד'	(6) ה'	(7) א'
(8) א'	(9) ב'	(10) א'	(11) ג'	(12) ג'	(13) ב'	(14) ב'
(15) ב'	(16) ג'	(17) ה'	(18) ב'			

מבוא לכלכלה להנדסת תעשייה וניהול

פרק 13 - המודל המשולב - מודל קיינס עם שוק הכספי במשק סגור

תוכן העניינים

1. כללי

המודל המשולב – מודל קיינס עם שוק הכספי במשק סגור:

הנחות יסוד לפרק זה (אלא אם נאמר אחרת):

- . הביקוש לכיסף מושפע משער הריבית ומרמת התוצר.
- . הצריכה הפרטית מושפעת מהכנסה הפנויה ומשער הריבית. השפעת התוצר חזקה יותר.
- . ההשקעות מושפעות מרמת התוצר ומשער הריבית. השפעת שער הריבית חזקה יותר.

שאלות:

- 1) משק סגור מצוי באבטלה. הנה מודל קיינס. ידוע כי שוק הכספי פעיל. הצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנויה. ההשקעות תלויות רק בשער הריבית. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית בגודל הפער הדיפלציוני ומממנת ע"י מלאוה מן הציבור (מכירת אג"ח לציבור). מכאן ש:
 - א. התוצר, הצריכה הפרטית וההשקעות יגדלו.
 - ב. התוצר והצריכה הפרטית יגדלו וההשקעות יקטנו.
 - ג. התוצר, הצריכה הפרטית וההשקעות יקטנו.
 - ד. המשק יגיע לתעסוקה מלאה.

- 2) משק סגור מצוי באבטלה. הנה מודל קיינס. ידוע כי שוק הכספי פעיל. הצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנויה. ההשקעות תלויות רק בשער הריבית. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית ושוקלת שתי שיטות למימון:
 1. מלאוה מן הציבור (מכירת אג"ח לציבור).
 2. הטלת מיסים קבועים.

מכאן ש:

- א. בשיטה הראשונה, הצריכה הפרטית תגדל ובשיטת השנייה הצריכה הפרטית תקטן.
- ב. בשיטה הראשונה ההשקעות יגדלו ובשיטת השנייה ההשקעות יקטנו.
- ג. בשיטה הראשונה התוצר יגדל ובשיטת השנייה התוצר יקטן.
- ד. בשיטה הראשונה המשק יגיע לתעסוקה מלאה ובשיטת השנייה המשק יישאר באבטלה.

- (3) משק סגור מצוי באבטלה. הנה מודל קיינס. ידוע כי שוק הכספי פעיל. הצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנויה. ההשקעות תלויות רק בשער הריבית. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית בגודל הפער הדיפלציוני ומממנת ע"י מלאה מן הבנק המרכזי (הדף כספ'). מכאן ש :
- הتوزר, הצריכה הפרטית וההשקעות יגדלו.
 - התוצר והצריכה הפרטית יגדלו וההשקעות יקטנו.
 - התוצר, הצריכה הפרטית יגדלו ולא ניתן לדעת מה יקרה להשקעות.
 - השוק יגיע לתעסוקה מלאה.
- (4) משק סגור מצוי באבטלה. הנה מודל קיינס. ידוע כי שוק הכספי פעיל. הצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנויה. ההשקעות תלויות רק בשער הריבית. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית בגודל הפער הדיפלצionario ומממנת ע"י מלאה מן הבנק המרכזי (הדף כספ'). מכאן ש :
- שער הריבית יעלה.
 - שער הריבית לא ישנה.
 - שער הריבית לא יכול לרדת.
 - השוק יגיע בזדאות לתעסוקה מלאה.
- (5) משק סגור מצוי באבטלה. הנה מודל קיינס. הביקוש לכיסף תלוי ברמת התוצר. הצריכה הפרטית וההשקעות תלויות בשער הריבית. הממשלה מתלית להגדיל את תשלומי ההעברה בגודל הפער הדיפלצionario. מכאן ש :
- התוצר, הצריכה הפרטית וההשקעות יגדלו.
 - טענה אי נכונה, אם הבנק המרכזי שומר תמיד על שער ריבית קבוע.
 - התוצר והצריכה הפרטית יגדלו וההשקעות יקטנו, רק אם הביקוש לכיסף אינו תלוי בתוצר.
 - השוק יגיע לתעסוקה מלאה.
- (6) משק סגור מצוי באבטלה. הנה מודל קיינס. הביקוש לכיסף תלוי ברמת התוצר. הצריכה הפרטית וההשקעות תלויות בשער הריבית. הבנק המרכזי מחייב להקטין את יחס הרזרבה הדרוש נגד פיקדונות עיר"ש. מכאן ש :
- התוצר, הצריכה הפרטית וההשקעות יגדלו.
 - טענה אי נכונה, רק אם הבנק המרכזי שומר תמיד על שער ריבית קבוע.
 - התוצר, הצריכה הפרטית וההשקעות יקטנו רק אם הביקוש לכיסף אינו תלוי בתוצר.
 - השוק יגיע לתעסוקה מלאה.

- 7) משק סגור מצוי בתעסוקה מלאה. הנה מודל קיינס. ידוע כי שוק הכסף פעיל. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית בסך של 100 מיליון ₪ ומממן ע"י מלואה מן הציבור (מכירת אג"ח לציבור). מכאן ש:
- הצריכה הפרטית וההשקעות יקטנו יחד בסך 100 מיליון ₪.
 - התוצר והצריכה הפרטית יגדלו וההשקעות יקטנו.
 - אם הצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנوية, ההשקעות יקטנו בסך של 100 מיליון ₪.
 - טענות א' וגי' נכונות.
- 8) משק סגור מצוי בתעסוקה מלאה. הנה מודל קיינס. ידוע כי שוק הכסף פעיל. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית ב-100 מיליון ₪ ומממן הטלת מיסים קבועים. ידוע שהנתניה השולית לצרוך מתוך ההכנסה הפנوية שווה 0.6. מכאן ש:
- הצריכה הפרטית וההשקעות יקטנו יחד לפחות מסך של 100 מיליון ₪.
 - אם הצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנوية, ההשקעות יקטנו בסך של 40 מיליון ₪.
 - טענות א' וב' נכונות.
 - אם הצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנوية, ההשקעות יקטנו בסך של 100 מיליון ₪.
- 9) משק סגור מצוי בתעסוקה מלאה. הנה מודל קיינס. הביקוש לכיסף תלוי ברמת התוצר. הצריכה הפרטית וההשקעות תלויות בשער הריבית. הבנק המרכזי נוקט במדיניות מוניטרית מרחיבה וקונה אגרות חוב מן הציבור. מכאן ש:
- התוצר, הצריכה הפרטית וההשקעות יגדלו.
 - לא יחול שינוי ריאלי במשק.
 - רמת המחרירים תעלה באותו שיעור גידול של כמות הכסף.
 - טענות ב' וגי' נכונות.
 - כמות הכסף הריאלית תגדל ושער הריבית ירד.
- 10) משק סגור מצוי בתעסוקה מלאה. הנה מודל קיינס. הביקוש לכיסף תלוי ברמת התוצר. הצריכה הפרטית וההשקעות תלויות בשער הריבית. הבנק המרכזי נוקט במדיניות מוניטרית מצמצמת ומוכר אגרות חוב לציבור. מכאן ש:
- התוצר, הצריכה הפרטית וההשקעות יקטנו.
 - לא יחול שינוי ריאלי במשק.
 - רמת המחרירים תרד באותו שיעור קיטון של כמות הכסף.
 - טענות ב' וגי' נכונות.
 - השינוי יהיה זהה לשינוי במדיניות מוניטרית מרחיבה רק בכיוון הפוך.

11) משק סגור מצוי בתעסוקה מלאה. הנח מודל קיינס. הצריכה הפרטית אינה תלוי בשער הריבית. ההשקעות תלויות בשער הריבית. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית בסך של 8 מיליארד נט ו ממנת ע"י מלואה מן הבנק המרכזי (הדףת כסף). ידוע כי כמות הכספי גדלה בשיעור של 4%.

מכאן ש :

- א. הצריכה הפרטית וההשקעות יקטנו בסך של 8 מיליארד נט.
- ב. ההשקעות יקטנו בסך של 8 מיליארד נט.
- ג. התוצר במשק יגדל.
- ד. רמת המחרירים לא ישנה.

12) משק סגור מצוי בתעסוקה מלאה. הנח מודל קיינס. הצריכה הפרטית אינה תלוי בשער הריבית. ההשקעות תלויות בשער הריבית. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית בסך של 8 מיליארד נט ו ממנת ע"י מלואה מן הבנק המרכזי (הדףת כסף). ידוע כי כמות הכספי גדלה בשיעור של 4%. מכאן ש :

- א. שער הריבית בשינויו משליך יריד, בגל הגידול בכמות הכספי.
- ב. היעצ'ה הכספי הריאלי לא ישנה.
- ג. רמת המחרירים עולה ב-4%.
- ד. רמת המחרירים עולה ביותר מ-4%.

13) משק סגור מצוי באבטלה. ידוע כי שוק הכספי פעיל. הממשלה נוקטת במדיניות פיסקלית מרחיבה על מנת לצמצם את האבטלה במדינה. מדיניות זו תהיה יעילה יותר ככל ש :

- א. הביקוש לכיסף רגי'ש יותר לשינויים ברמת התוצר.
- ב. הביקוש להשקעות רגי'ש יותר לשינויים בשער הריבית.
- ג. הצריכה הפרטית רגישה פחות לשינויים בשער הריבית.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

14) משק סגור מצוי באבטלה. הנח מודל קיינס. ידוע כי שוק הכספי פעיל. הבנק המרכזי נוקט במדיניות מוניטרית מרחיבה (מגדיל את כמות הכספי) על מנת לצמצם את האבטלה במדינה. מדיניות זו תהיה יעילה יותר ככל ש :

- א. הביקוש לכיסף רגי'ש יותר לשינויים ברמת התוצר.
- ב. הביקוש להשקעות רגי'ש יותר לשינויים בשער הריבית.
- ג. הצריכה הפרטית רגישה פחות לשינויים בשער הריבית.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

15) משק סגור מצוי בתעסוקה מלאה. הנה מודל קיינס. הממשלה נוקטת במדיניות פיסקלית מרחיבה (למשל, מגדילה את הצריכה הציבורית ומממנת ע"י מכירת אג"ח לציבור). מדיניות זו תגרום לעליית מחירים גבוהה יותר ככל ש :

- א. הביקוש לכיסף רגish יותר לשינויים ברמת התוצר.
- ב. הביקוש להשקעות רגish יותר לשינויים בשער הריבית.
- ג. הצריכה הפרטית רגisha פחות לשינויים בשער הריבית.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

16) משק סגור מצוי בתעסוקה מלאה. הנה מודל קיינס. הבנק המרכזי נוקט במדיניות מוניטרית מרחיבה (մגדיל את כמות הכסף).

מדיניות זו תגרום לעליית מחירים גבוהה יותר ככל ש :

- א. הביקוש לכיסף רגish יותר לשינויים ברמת התוצר.
- ב. הביקוש להשקעות רגish יותר לשינויים בשער הריבית.
- ג. הצריכה הפרטית רגisha פחות לשינויים בשער הריבית.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

17) משק סגור מצוי באבטלה. הנה מודל קיינס. ידוע כי שוק הכסף פעיל. הצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנויה. ההשקעות תלויות רק בשער הריבית. הממשלה מגדילה את ההשקעה הציבורית בסך של 100 מיליון ש"ם ומממנת ע"י מלואה מן הציבור (מכירת אג"ח לציבור).

- א. הצריכה הפרטית וההשקעות יקטנו.
- ב. ההשקעות הפרטיות יקטנו בסך של 100 מיליון ש"ם.
- ג. ההשקעה הכוללת במשק לא תשתנה.
- ד. טענות ב' וג' נכונות.
- ה. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

18) משק סגור מצוי בתעסוקה מלאה. הנה מודל קיינס. ידוע כי שוק הכסף פעיל. הצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנויה. ההשקעות תלויות רק בשער הריבית. הממשלה מגדילה את ההשקעה הציבורית בסך של 100 מיליון ש"ם ומממנת ע"י מלואה מן הציבור (מכירת אג"ח לציבור).

- א. הצריכה הפרטית וההשקעות יקטנו.
- ב. ההשקעות הפרטיות יקטנו בסך של 100 מיליון ש"ם.
- ג. ההשקעה הכוללת במשק לא תשתנה.
- ד. טענות ב' וג' נכונות.
- ה. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

19) משק סגור מצוי בתעסוקה מלאה. הנח מודל קיינס. ידוע כי שוק הכספי פעיל. הממשלה נותנת לפירמות הפרטיות תמරיצים להגדלת ההשקעות. עקב כך, הפירמות מחליטות להגדיל את השקעותיהם בסך של 500 מיליון ש' בכל רמת תוצר. נתון שהצריכה הפרטית אינה תלולה בתוצר. מכאן ש:

- א. הצריכה הפרטית קטנה וההשקעות יגדלו.
- ב. ההשקעות יגדלו בסך של 500 מיליון ש'.
- ג. ההשקעה במשק לא תשתנה.
- ד. שער הריבית לא ישנה.
- ה. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

20) משק סגור מצוי בתעסוקה מלאה. הנח מודל קיינס. ידוע כי שוק הכספי פעיל. הממשלה מגדילה את תשומת הערך בסך של 500 מיליון ש'.

הنتיה השולית לצורך שווה 0.8.

- א. הצריכה הפרטית תגדל בסך של 400 מיליון ש' וההשקעות יקטנו באותה מידת.
- ב. הצריכה הפרטית לא תשתנה.
- ג. הצריכה הפרטית תגדל בסך של 500 מיליון ש' וההשקעות יקטנו באותה מידת.
- ד. שער הריבית לא ישנה.
- ה. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

21) ידועים הנתונים הבאים על משק מסוים:
막רא:

- M_s – כמות הכספי הכלכלי.
- M_d – הביקוש לכיסף.
- P – רמת המחירים במשק.

$$C = 5000 + 0.6Y_d - 20r$$

$$I = 1500 + 0.15Y - 30r$$

$$G = 4600$$

$$T = 1000$$

$$M_s = 12000$$

$$M_d = 2000 + 0.3Y - 200r$$

$$P = 1$$

$$YF = 42000$$

- א. התוצר בשוויו משקל הוא 40,000 ושער הריבית 10%.
- ב. התוצר בשוויו משקל הוא 40,000 ושער הריבית 15%.
- ג. התוצר בשוויו משקל הוא 80,000 ושער הריבית 10%.
- ד. התוצר בשוויו משקל הוא 60,000 ושער הריבית 12%.

(22) בנסיבות השאלה הקודמת :

- א. הגדלת הצריכה הציבורית בסך של 500 במיליאן מיסים תביא את המשק לתעסוקה מלאה.
- ב. הגדלת כמות הכספי ב-2,000 תביא את המשק לתעסוקה מלאה.
- ג. הקטנת המיסים ב-50% תביא את המשק לתעסוקה מלאה.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

תשובות סופיות:

(6) א'	(5) ב'	(4) ג'	(3) ג'	(2) א'	(1) ב'
(12) ד'	(11) ב'	(10) א'	(9) ד'	(8) ב'	(7) ד'
(18) ד'	(17) ח	(16) ד'	(15) ג'	(14) ב'	(13) ג'
		(22) א'	(21) ג'	(20) ח	(19) ג'

מבוא לכלכלה להנדסת תעשייה וניהול

פרק 14 - AMAZON התשלומים ושוק מطبع חוץ

תוכן העניינים

108	1. כללי

מazon התשלומים ושוק מطبع חוץ:

שאלות:

מazon התשלומים:

(1) בשנה האחרונה בוצעו העסקאות הבאות :

- חברת ישראלית מכירה סחורה לחו"ל בשווי 100 מיליון דולר. התמורה התקבלה במזומנים.
 - ממשלה ישראל קיבלה מראה"ב ציוד צבאי בשווי 300 מיליון דולר. מחצית ניתן כענק ומחצית כמלואה לטוח אורך.
 - חברת פרסום בינלאומי רכשה מחצית מסוכנות פרסום ישראלית בסך של 20 מיליון דולר במזומנים.
- א. הגירעון בחשבון הסחורות והשירותים במazon התשלומים קטן ב-100 מיליון דולר.
- ב. הגירעון בחשבון השוטף במazon התשלומים גדל ב-50 מיליון דולר.
- ג. יתרות המט"ח גדלו ב-100 מיליון דולר.
- ד. מazon התשלומים אינם מazon בגלל המענק, אשר תמורה לא שולמה במזומנים.

(2) בשנה האחרונה בוצעו העסקאות הבאות :

- חברת ישראלית קנתה סחורה מהו"ל בשווי 100 מיליון דולר. התמורה שולמה מחצית במזומנים ומחצית באשראי לטוח קצר.
 - ממשלה ישראל קיבלה מראה"ב 3 מטוסי קרב בשווי 250 מיליון דולר במתנה.
- א. הגירעון בחשבון הסחורות והשירותים במazon התשלומים גדול ב-350 מיליון דולר.
- ב. הגירעון בחשבון השוטף במazon התשלומים גדל ב-350 מיליון דולר.
- ג. יתרות המט"ח גדלו ב-100 מיליון דולר.
- ד. טענות ב' וג' נכונות.

(3) חברת ישראלית פרעה חובות (תשלום קרן) בסך 50 מיליון דולר לבנקים בשווי. בנוסף, שילמה ריבית על ההלוואה בסך 2 מיליון דולר.

- א. הגירעון בחשבון הסחורות והשירותים במazon התשלומים גדול ב-50 מיליון דולר.
- ב. הגירעון בחשבון השוטף במazon התשלומים גדל ב-52 מיליון דולר.
- ג. יתרות המט"ח גדלו ב-52 מיליון דולר.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכון.

- 4)** חברת ישראלית רכשה חברת אמריקאית בסך של 50 מיליון דולר בתחילת השנה, וקיבלה דיבידנד (חלוקת רווחים) כעבור מספר חודשים בסך של 4 מיליון דולר.
- הגiranו בחשבון הסחורות והשירותים במאזן התשלומים גדול ב-50 מיליון דולר.
 - הגiranו בחשבון השוטף במאזן התשלומים ירד ב-4 מיליון דולר.
 - יתרונות המט"ח קטן ב-46 מיליון דולר.
 - טענות ב' וג' נכונות.
- 5)** קלאי ישראלי שילם לעובדיו הזרים משכורות בסך 500 אלף דולר. העובדים הזרים ביצעו בכישות של סחורות בשווי 200 אלף דולר ושלחו לקוחותיהם בחו"ל.
- הגiranו בחשבון הסחורות והשירותים במאזן התשלומים גדול ב-300 אלף דולר.
 - הגiranו בחשבון השוטף במאזן התשלומים גדול ב-500 אלף דולר.
 - יתרונות המט"ח קטן ב-300 אלף דולר.
 - טענות א' וג' נכונות.
- 6)** בשנה האחרונות בוצעו העסקאות הבאות:
- הסניף של חברת ישראלי בארה"ב נתן יעוץ בשווי 10 מיליון דולר לחברת אמריקאית.
 - ממשלה ישראלי שלחה צוותים וסיוע רפואי בשווי 5 מיליון דולר בעקבות רעידת אדמה למדינה זרה.
 - חברת ישראלית לוותה 20 מיליון דולר מבנק שוודי.
- הגiranו בחשבון הסחורות והשירותים במאזן התשלומים קטן ב-15 מיליון דולר.
 - הגiranו בחשבון השוטף במאזן התשלומים קטן ב-10 מיליון דולר.
 - יתרונות המט"ח קטן ב-10 מיליון דולר.
 - טענות א' וב' נכונות.
- 7)** להלן נתונים אודות מאזן התשלומים בשנה الأخيرة:
- הגiranו בחשבון הסחורות והשירותים גדול ב-10 מיליון דולר.
 - העברות חד צדדיות נטו היו 6 מיליון דולר.
 - יתרת ההלוואות של המשק גדלה ב-8 מיליון דולר.
 - המשק לא נתן הלוואות ולא קיבל החזרי הלוואות.
 - השקעות זרים בארץ נטו היו בסך 6 מיליון דולר.
- יתרונות המט"ח קטן ב-10 מיליון דולר.
 - יתרונות המט"ח גדלו ב-10 מיליון דולר.
 - יתרונות המט"ח לא השתנו.
 - כל הטענות האחרות אינם נכונות.

8) להלן נתונים מتوزק מazon התשלומיים :

- המשק לcket הלואות בסך 40.
- המשק נתן הלואות בסך 20.
- המשק החזיר הלואות בסך 38.
- המשק קיבל החזרי הלואות בסך 15.
- יתרות המט"ח גדל ב-20.

مكان נובע כי :

- א. החוב החיצוני ברוטו גדל ב-20 והחוב החיצוני נתנו לא השתנה.
- ב. החוב החיצוני ברוטו גדל ב-2 והחוב החיצוני נתנו קטן ב-23.
- ג. החוב החיצוני ברוטו גדל ב-20 והחוב החיצוני נתנו קטן ב-23.
- ד. החוב החיצוני ברוטו גדל ב-20 והחוב החיצוני נתנו קטן ב-3.

9) להלן נתונים מتوزק מazon התשלומיים בשנה האחרונות :

- הגירעון בחשבון הסחורות והשירותים גדל ב-50 מיליון דולר.
- לא היו כל העברות חד צדדיות.
- השקעות זרים בארץ נתנו היו בסך 50 מיליון דולר.

- א. יתרות המט"ח קטןו.
- ב. יתרות המט"ח גדל.
- ג. החוב החיצוני נתנו לא השתנה.
- ד. החוב החיצוני ברוטו לא השתנה.

שוק מטבע חוץ :

1) במשק המצוין בשוויי משקל באבטלה, נהוג משטר שער חלייפין נידע עם תנועות הון חופשיות. להלן מספר טענות :

- א. הייבוא תמיד שווה לייצוא.
- ב. עליית שער הריבית המקומית יביא לירידה בתנועות ההון הנכניות.
- ג. עליית שער הריבית המקומית יביא לגידול בייבוא.
- ד. עליית שער הריבית המקומית יביא לגידול בייצוא.

2) במשק המצוין בשוויי משקל באבטלה, נהוג משטר שער חלייפין נידע עם תנועות הון חופשיות. הממשלה הגדילה את הוצאהonto במימון מלאה מהציבור. להלן מספר טענות :

- א. פועלות הממשלה תגרום לעליית שער החלייפין.
- ב. הייבוא יגדל והייצוא יקטן.
- ג. עליית שער הריבית המקומית תביא להשפעה זהה.
- ד. הגדלת הוצאות הממשלה במימון של הטלת מיסים הייתה מביאה לתוצאות הפוכות.

- (3) משק מצוי בשוויו משקל באבטלה. במשק נהוג מושטר שער החליפין נייד עם תנוונות הון חופשיות. הנגיד האמריקאי העלה את שער הריבית. כתוצאה מכך :
- יחול גידול בעודף הייבוא ושער החליפין יעלה.
 - יחול קיטוں בעודף הייבוא והפער הדיפלציוני יצטמצם.
 - הצריכה הפרטית לא תושפע משנהו זה.
 - יחול גידול בהערות חד-צדדיות.
- (4) משק מצוי בשוויו משקל באבטלה. במשק נהוג מושטר שער החליפין נייד עם תנוונות הון חופשיות. במשק חל גידול בתוצר. כתוצאה מכך :
- שער החליפין ירד והייבוא יגדל.
 - יחול קיטוں בעודף הייבוא והפער הדיפלציוני יצטמצם.
 - יהיה גידול בתנוונות ההון הנכנות.
 - שער החליפין יעלה ולא יחול שינוי בעודף הייבוא.
- (5) משק מצוי בשוויו משקל באבטלה. במשק נהוג מושטר שער החליפין נייד עם תנוונות הון חופשיות. במשק חל גידול בתוצר במקביל לעלייה בשער הריבית המקומי. כתוצאה מכך :
- יחול גידול בעודף הייבוא ושער החליפין יעלה.
 - יחול קיטוں בעודף הייבוא והפער הדיפלציוני יצטמצם.
 - לא ניתן לדעת מה יקרה לשער החליפין והייצוא, אך הייבוא וועודף הייבוא יגדלו בהכרח.
 - כל הטענות האחרות אינן נכונות.
- (6) משק מצוי בשוויו משקל באבטלה. במשק נהוג מושטר שער החליפין נייד עם תנוונות הון חופשיות. במשק חל קיטוں בתוצר במקביל לעלייה בשער הריבית המקומי. כתוצאה מכך :
- יחול גידול בעודף הייבוא ושער החליפין יעלה.
 - יחול קיטוں בעודף הייבוא ושער החליפין ירד.
 - לא ניתן לדעת מה יקרה לשער החליפין והייצוא, אך הייבוא וועודף הייבוא יגדלו בהכרח.
 - לא ניתן לדעת מה יקרה לייבוא, אך הייצוא יקטן וועודף הייבוא יגדל.
- (7) משק מצוי בשוויו משקל באבטלה עם מושטר של שער החליפין נייד. באיזה מהmarketים הבאים ירד שער החליפין ?
- הציבור צופה תיסוף בשער החליפין.
 - הריבית בארץ עלה ב-1% והריבית בחו"ל עלה ב-2%.
 - רמת המחרירים בארץ עלה ב-3% ורמת המחרירים בחו"ל עלה ב-2%.
 - רמת הסיכון של מדינת ישראל עלה ודרוג האשראי שלה ירד.
 - התוצר העולמי קטן.

(8) בשנים 2010-2011 רכש הנגיד הישראלי סטנלי פישר כמויות גדולות של דולרים, על מנת לגרום לעלייה בשער הדולר. פוליה זו :

א. מקטינה את היצוא הכספי המקומי.

ב. מגדילה את עודף הייבוא.

ג. פועלת לטובת היוצרים והצמיחה במשק.

ד. מקטינה את הצמיחה במשק, כי שקל חלש רע למדינה.

(9) להלן מספר טענות לגבי שוק מטבע חוץ :

א. במשטר שער החליפין נייד ייתכן עודף ביקוש למטי"ח.

ב. הגדלת העברות חד צדדיות למדינה (מענקים) תגרום לירידת שער החליפין במשטר שער החליפין נייד ושער החליפין קבוע.

ג. במשק עם משטר שער החליפין נייד כל שינוי יוביל להתייצבות ע"י שינוי בשער החליפין.

ד. במשטר שער החליפין קבוע כל שינוי יוביל להתייצבות ע"י שינוי בשער החליפין.

(10) להלן נתונים לגבי משק בשנת מסויימת :

$$X = 1,200 + 400(E/P) \quad \text{היצוא} \quad -$$

$$IM = 1,500 + 0.3Y - 600(E/P) \quad \text{היבוא} \quad -$$

$$TR = 500 \quad \text{העברות חד צדדיות} \quad -$$

$$Y = 10,000 \quad \text{התוצר בשוויי שקל} \quad -$$

$$CF = 50(i - i^*) + 300 \quad \text{תנועות הון ננסות} \quad -$$

$$i = 10\% \quad \text{שער הריבית המקומי} \quad -$$

$$i^* = 8\% \quad \text{שער הריבית העולמי} \quad -$$

להלן מספר טענות :

א. אם במשק יש משטר של שער החליפין נייד, אז שער החליפין בשוויי שקל הוא 2.5.

ב. אם במשק יש משטר של שער החליפין נייד, אז הعلاאת הריבית המקומית ל-12%, תגרום לשער החליפין לרדת ל-2.1.

ג. אם במשק יש משטר של שער החליפין קבוע הקבע לרמה של 2 ש"ד Dolar, אז יתרות המטי"ח של המדינה יקטנו ב-400.

ד. אם בmarkt יש משטר של שער החליפין קבוע הקבע לרמה של 2 ש"ד Dolar ובmarket היה חל איסור על תנועות הון, אז יתרות המטי"ח של המדינה יקטנו ב-900.

תשובות סופיות:**מאזן התשלומים:**

(5) ד'	(4) ד'	(3) ד'	(2) א'	(1) ב'
(6) ג'	(8) ב'	(7) ב'	(6) ד'	

שוק מטבע חוץ:

(5) ג'	(4) ד'	(3) ב'	(2) א'	(1) ג'
(10) ג'	(8) ג'	(7) א'	(6) ד'	

מבוא לכלכלה להנדסת תעשייה וניהול

פרק 15 - מודל קיינס במשק פתוח

תוכן העניינים

1. כללי

114

מודל קיננס במשק פתוח:

חלק א' – ללא שוק כסף:

הנחה יסוד (אלא אם כן נאמר אחרת):

אין השפעה של שוק הכספי על שוק הסחורות (מוסרים), כלומר, שער הריבית קבוע. שער החליפין קבוע. במשק לא מוטלים מיסים יחסיים.

שאלות:

1) להלן נתונים על שוק פתוח (במיליוני ₪) :
הביקוש לצריכה פרטית : $C = 2000 + 0.6Y_d$ (C - הצריכה הפרטית, Y_d - ההכנסה הפנויה).

הביקוש להשקעה : $I = 1600 + 0.2Y$ (I - ההשקעה, Y - התוצר).

הצריכה הציבורית : $G = 1000$.

הביקוש לייצוא : $EX = 800$.

הביקוש לייבוא : $IM = 400 + 0.05Y$.

בשוק לא מוטלים מיסים והتوزר של תעסוקה מלאה שווה ל-22,000. להלן מספר טענות :

א. תוצר בשוויי משקל 20,000 והפער הדיפלציוני 500.

ב. תוצר בשוויי משקל 16,000 והפער הדיפלציוני 1,000.

ג. אילו שוק זה היה פתוח ליבוא וויצוא היה המכפיל הקיננסיאני קטן יותר.

ד. בשוק קיימים עודף ייבוא.

2) להלן נתונים על שוק פתוח (במיליארדי ₪) :
הביקוש לצריכה פרטית : $C = 2000 + 0.5Y_d$ (C - הצריכה הפרטית, Y_d - ההכנסה הפנויה).

הביקוש להשקעה : $I = 1500 + 0.2Y$ (I - ההשקעה, Y - התוצר).

הצריכה הציבורית : $G = 500$.

הביקוש לייצוא : $EX = 650$.

הביקוש ליבוא : $IM = 400 + 0.1Y$.

ידעו שהממשלה ממנת את הוצאותיה באמצעות מסים קבועים.

התוצר של תעסוקה מלאה שווה ל-12,000.

להלן מספר טענות לגבי בשוויי משקל בשוק זה :

א. תוצר 8,000 והפער הדיפלציוני 500.

ב. הצריכה הפרטית 6,000.

ג. עודף הייצוא .250.

ד. החיסכון בשוק 2750.

(3) להלן נתונים על שוק פתוח (במיליארדי ₪) :

הביקוש לצרכיה פרטית : $C = 2000 + 0.5Y_d$ (C - הצריכה הפרטית, $- Y_d$ - הכנסה הפנויה).

הביקוש להשקעה : $I = 2000 + 0.1Y$ (I - ההשקעה, Y - התוצר).

הצריכה הציבורית : $G = 1000$.

הביקוש לייצוא : $EX = 550$.

הביקוש לייבוא : $IM = 350 + 0.05Y$.

ידוע שבשוק מוטל מס קבוע בסך 400 ומס יחסית של 10%.

התוצר של תעסוקה מלאה שווה ל- 13,000.

להלן מספר טענות לגבי משקל שוק בשוק זה :

א. תוצר 10,000 והפער הדיפלציוני 3000.

ב. הצריכה הפרטית 6,000.

ג. הממשלה יש עודף בתקציב של 400.

ד. החיסכון בשוק 3270.

(4) להלן נתונים על שוק פתוח (במיליארדי ₪) :

תוצר תעסוקה מלאה – 5,000, תוצר שיווי משקל – 4,000, הפער הדיפלציוני – 250,

הנטייה השולית לצריך – 0.8 והנטייה השולית להשקיע – 0.15.

שוק לא מוטל מס יחסית. מכאן נובע כי :

א. הנטייה השולית לייבא 0.2.

ב. הנטייה השולית לייבא 0.1.

ג. הנטייה השולית לייבא 0.05.

ד. משווהת הביקוש המכרפי היא : $AD = 1250 + 0.75Y$.

(5) להלן נתונים על שוק פתוח (במיליארדי ₪) :

תוצר תעסוקה מלאה – 5,000, תוצר שיווי משקל – 4,000, הנטיה השולית

לצריך – 0.8, הנטיה השולית להשקיע – 0.10 והנטיה השולית לייבא 0.15.

המיסים בשוק אינם תלויים ברמת התוצר.

מה על הממשלה לעשות, על מנת שהשוק הגיע לתעסוקה מלאה?

(הtauלים מהשפעת שוק הכספי על שוק הסחורות)

א. להגדיל את הצריכה הציבורית ב-1,000 תוך שהיא שומרת על התקציב
מאוזן (מיימון ע"י מיסים).

ב. להגדיל את הצריכה הציבורית ב-1,000 במימון מלאה מהציבור.

ג. להגדיל תשלומי העברה בסך 312.5.

ד. להגדיל השקעות ציבוריות ב 100.

6) להלן נתונים על שוק פתוח (במיליארדי ₪) :

הביקוש לצריכה פרטית : $C = 2000 + 0.5Y_d$ (C - הצריכה הפרטית, Y_d - ההכנסה הפנوية).

הביקוש להשקעה : $I = 1500 + 0.2Y$ (I - ההשקעה, Y - התוצר).

הצריכה הציבורית : $G = 500$.

הביקוש לייצוא : $EX = 650$.

הביקוש לייבוא : $IM = 400 + 0.1Y$.

ידוע שהממשלה שומרת תמיד על תקציב מאוזן.

התוצר של תעסוקה מלאה שווה ל-12,000.

כעת הממשלה מגדילה את הוצאה ב-1000.

להלן מספר טענות לגבי השינויים שיחולו בשוק זה :

א. התוצר יגדל ב-1000.

ב. הצריכה הפרטית תגדל ב-625.

ג. הגירעון בחשבון סחורות ושירותים יגדל ב-125.

ד. המשק יגיע לתעסוקה מלאה.

7) בהמשך נתונים השאלה הקודמת :

להלן נתונים על שוק פתוח (במיליארדי ₪) :

הביקוש לצריכה פרטית : $C = 2000 + 0.5Y_d$ (C - הצריכה הפרטית, Y_d - ההכנסה הפנوية).

הביקוש להשקעה : $I = 1500 + 0.2Y$ (I - ההשקעה, Y - התוצר).

הצריכה הציבורית : $G = 500$.

הביקוש לייצוא : $EX = 650$.

הביקוש לייבוא : $IM = 400 + 0.1Y$.

ידוע שהממשלה שומרת תמיד על תקציב מאוזן.

התוצר של תעסוקה מלאה שווה ל-12,000.

אם במקום הגדלת הצריכה הציבורית, יחליט הציבור להגדיל את החיסכון הפרטני ב-800 לכל רמת הכנסה איזו :

א. התוצר יגיע לתעסוקה מלאה והייבוא יגדל ב-200.

ב. הפער הדיפלציוני יגדל ב-1000 והצריכה הפרטית תקטן ב-1000.

ג. הגירעון בחשבון סחורות ושירותים יקטן ב-200 וההשקעה תקטן ב-400.

ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

- (8) להלן נתונים על שוק פתוח (במיליארדי ₪) :
- הביקוש לצרכיה פרטית : $C = 2000 + 0.5Y_d$ (C - הצריכה הפרטית, Y_d - ההכנסה הפנوية).
- הביקוש להשקעה : $I = 1500 + 0.2Y$ (I - ההשקעה, Y - התוצר).
- הצריכה הציבורית : $G = 500$.
- הביקוש לייצוא : $EX = 650$.
- הביקוש לייבוא : $IM = 400 + 0.1Y$.
- ידעו שהממשלה שומרת תמיד תמיד על תקציב מאוזן.
- התוצר של תעסוקה מלאה שווה ל-12,000.
- עקב עלילתי מחירים בחו"ל גדל הייצוא ב-50 והייבוא הצטמצם ב-150.
- מכאן ש :
- הຕוצר יגיע לתעסוקה מלאה והייבוא יגדל ב-200.
 - הפער הדיפלציוני יקטן ב-200 והצריכה הפרטית תגדל ב-250.
 - הגירעון בחשבון סחורות ושירותים יקטן ב-200 וההשקעה תגדל ב-100.
 - הייבוא יקטן ל-355 והצריכה הפרטית תגדל ל-7,100.
- (9) שוק פתוח מצוי בפער דיפלציוני וידעו שיש גירעון בחשבון הסחורות והשירותים. נתון שהנטייה השולית לצריך מתוך ההכנסה הפנوية שווה 0.5 והנטiya השולית להשקיע שווה 0.3. הנטייה השולית לייבא שווה 0.05. בשוק לא מוטלים מיסים. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית ב-100 וממנת זאת ע"י אג"ח. מכאן ש :
- הצריכה הפרטית תגדל ב-250, ההשקעות יגדלו ב-120 והייבוא יקטן ב-20.
 - הצריכה הפרטית תגדל ב-200, ההשקעות יגדלו ב-120 והגירעון בחשבון הסחורות והשירותים יגדל ב-20.
 - הצריכה הפרטית תגדל ב-250 וההשקעות יגדלו ב-120 ועודף הייצוא יקטן ב-20.
 - התוצר יגדל ב-400, ההשקעות יגדלו ב-150 והייבוא יגדל ב-20.
- (10) שוק פתוח מצוי בפער דיפלציוני וידעו שיש גירעון בחשבון הסחורות והשירותים. נתון שהנטiya השולית לצריך מתוך ההכנסה הפנوية שווה 0.6, הנטייה השולית להשקיע שווה 0.1 והנטiya השולית לייבא שווה 0.04. בשוק מוטלים מיסים יחסיים בגובה 10% מהתוצר. הממשלה מגדילה את תשלום העברה ב-100 וממנת זאת ע"י הנפקת אג"ח לציבור ובמקביל גדל הייצוא ב-40. מכאן ש :
- הצריכה הפרטית תגדל ב-60, ההשקעות יגדלו ב-25 והייבוא יגדל ב-20.
 - הצריכה הפרטית תגדל ב-195, ההשקעות יגדלו ב-25 והגירעון בחשבון הסחורות והשירותים יקטן ב-30.
 - כל הטענות האחרות אינן נכונות.
 - התוצר יגדל ב-400, ההשקעות יגדלו ב-150 והייבוא יגדל ב-10.

- 11)** משק פתוח מצוי בפער דיפלציוני וידוע שיש גירעון בחישובו הסחורות והשירותים. הנטיה השולית לצריך שווה 0.8, הנטיה השולית להשקיע שווה 0.1 והנטיה השולית ליבוא שווה 0.1. הממשלה מגדילה את הוצאה-ה-100 מיליון ש' וממונת זאת ע"י מיסים קבועים (תקציב מאוזן). מכאן ש :
- הצריכה הפרטית תקטן ב-80, ההשקעות יגדלו ב-10 והייבוא יגדל ב-10.
 - הצריכה הפרטית לא תשתנה, ההשקעות יגדלו ב-10 והגירעון בחישובו הסחורות והשירותים יגדל ב-10.
 - היחסון הפרטוי, החיסכון הציבורי והיחסון הלאומי לא ישתנו.
 - טענות ב' וג' נכונות.
- 12)** משק פתוח מצוי בפער דיפלציוני וידוע שיש גירעון בחישובו הסחורות והשירותים. ידוע שהנטיה השולית להשקיע שווה לנטייה השולית ליבוא. הממשלה מגדילה את הוצאה-ה-100 מיליון ש' וממונת זאת ע"י מיסים קבועים (תקציב מאוזן). מכאן ש :
- הצריכה הפרטית תקטן, ההשקעות יגדלו והייבוא יגדל.
 - הצריכה הפרטית לא תשתנה, ההשקעות יגדלו והגירעון בחישובו הסחורות והשירותים יגדל.
 - היחסון הפרטוי, החיסכון הציבורי והיחסון הלאומי לא ישתנו.
 - שתי הטענות ב' וג' נכונות.
- 13)** משק פתוח מצוי באבטלה. להלן מספר טענות :
- אם הממשלה תחליט לסגור את המשק למסחר בינלאומי יגדל המכפיל הקייני-איוני במשק.
 - אם הממשלה תחליט לסגור את המשק למסחר בינלאומי יגדל התוצר במשק.
 - ככל שהנטיה השולית ליבוא גדולה יותר, כך המכפיל הקייני-איוני גדול יותר.
 - עליה במרכיב האוטונומי של הייצוא במקביל לעלייה בצריכה הציבורית תקטין את הגירעון בחישובו הסחורות והשירותים.
- 14)** משק מצוי באבטלה. הנטיה השולית לצריך, להשקיע וליבוא חיוביות. שר האוצר הציע לפטור את בעיית המיתון ע"י הגדלת צריכה ציבורית ב-100 ולמן זאת ע"י הטלת מיסים.
- התוצר יגדל באותה מידה בין אם המשק פתוח ובין אם הוא היה סגור.
 - הצריכה הפרטית וההשקעות ישתנו באותה מידה בין אם המשק פתוח ובין אם הוא היה סגור.
 - הצריכה הפרטית תגדל וההשקעות יגדלו.
 - כל הטענות האחרות אינן נכונות.

חלק ב' - מודל קיינס עם שוק הכספי במשק פתוח:**הנחות יסוד לחלק זה (אללא אם נאמר אחרת):**

הביקוש לכיסף מושפע משער הריבית ומרמת התוצר. הצריכה הפרטית מושפעת מההכנסה הפנויה ומשער הריבית. השפעת התוצר חזקה יותר. ההשקעות מושפעות מרמת התוצר ומשער הריבית. השפעת שער הריבית חזקה יותר. שער החליפין קבוע ונקבע ע"י הממשלה.

1) שוק פתוח מצוי באבטלה. הנה מודל קיינס. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית בגודל הפער הדיפלציוני וממננת ע"י מלאוה מן הציבור (מכירת אג"ח לציבור). מכאן ש :

א. התוצר, הצריכה הפרטית, הייבוא וההשקעות יגדלו.

ב. התוצר, הצריכה הפרטית והייבוא יגדלו וההשקעות יקטנו.

ג. התוצר, הצריכה הפרטית, הייבוא וההשקעות יקטנו.

ד. המשק יגיע לתעסוקה מלאה.

2) שוק פתוח מצוי באבטלה. הנה מודל קיינס. הצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנויה. ההשקעות תלויות רק בשער הריבית. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית גודל הפער הדיפלציוני ושוקלת שתי שיטות למימון :

1. מלאוה מן הציבור (מכירת אג"ח לציבור).

2. הטלת מסים קבועים.

מכאן ש :

א. בשיטה הראשונה הצריכה הפרטית תגדל ובשיטת השנייה הצריכה הפרטית תקטן.

ב. בשיטה הראשונה ההשקעות יגדלו ובשיטת השנייה ההשקעות יקטנו.

ג. בשיטה הראשונה התוצר יגדל ובשיטת השנייה התוצר יקטן.

ד. בשתי השיטות המשק ישאר באבטלה.

3) שוק פתוח מצוי באבטלה. הנה מודל קיינס. הצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנויה. ההשקעות תלויות רק בשער הריבית. הבנק המרכזי קונה אג"ח מהציבור. מכאן ש :

א. התוצר, הצריכה הפרטית, הייבוא וההשקעות יגדלו.

ב. התוצר, הצריכה הפרטית והייבוא יגדלו וההשקעות יקטנו.

ג. התוצר, הצריכה הפרטית, הייבוא וההשקעות יקטנו.

ד. המשק יגיע לתעסוקה מלאה.

- (4) משק פתוח מצוי באבטלה. הנח מודל קיינס. הביקוש לכסף תלוי ברמת התוצר. הצריכה הפרטית וההשקעות תלויות בשער הריבית. הממשלה מחליטה להגדיל את תשומם העברה בגודל הפער הדיפלציוני. מכאן ש :
- הتوزר, הצריכה הפרטית וההשקעות יגדלו.
 - טענה א' נכון, אם הבנק המרכזי שומר תמיד על שער ריבית קבוע.
 - הتوزר והצריכה הפרטית יגדלו וההשקעות יקטנו, רק אם הביקוש לכסף אינו תלוי בתוצר.
 - השוק יגיע לתעסוקה מלאה.
- (5) משק פתוח מצוי באבטלה. הממשלה נוקטת במדיניות פיסקלית מרוחיבה על מנת לצמצם את האבטלה במדינה. מדיניות זו תהיה עיליה יותר ככל ש :
- הביקוש לכסף רגish יותר לשינויים ברמת התוצר.
 - הביקוש להשקעות רגish יותר לשינויים בשער הריבית.
 - הצריכה הפרטית רגישה פחות לשינויים בשער הריבית.
 - הנטיעה השולית לייבא גדולה יותר.
 - הביקוש לכסף רגish יותר לשינויים בשער הריבית.
- (6) משק פתוח מצוי באבטלה. הנח מודל קיינס. הבנק המרכזי נוקט במדיניות מוניטרית מרוחיבה (מגדיל את כמות הכסף) על מנת לצמצם את האבטלה במדינה. מדיניות זו תהיה עיליה יותר ככל ש :
- הביקוש לכסף רגish יותר לשינויים ברמת התוצר.
 - הביקוש להשקעות רגish יותר לשינויים בשער הריבית.
 - הצריכה הפרטית רגישה פחות לשינויים בשער הריבית.
 - הנטיעה השולית לייבא גדולה יותר.
 - הביקוש לכסף רגish יותר לשינויים בשער הריבית.
- (7) משק פתוח מצוי באבטלה. הנח מודל קיינס. הממשלה החליטה להגדיל את ההשקעה בתשתיות ב-100 מיליון ₪ עבור כל תוצר. כתוצאה לכך :
- סך ההשקעות בשוק יגדלו ב-100 מיליון ₪.
 - ההשקעות הפרטיות יירדו בפחות מ-100 מיליון ₪.
 - הצריכה הפרטית והיבוא יגדלו ב-100 מיליון ₪.
 - כל הטענות האחרות אינן נכוןות.

(8) משק פתוח מצוי בתעשייה מלאה. הנה מודל קיינס. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית בסך של 100 מיליון ש"ח ומממן ע"י מלואה מן הציבור (מכירת אג"ח לציבור). מכאן :

א. הצריכה הפרטית וההשקעות יקטנו יחד בסך 100 מיליון ש"ח.

ב. התוצר והצריכה הפרטית יגדלו וההשקעות יקטנו.

ג. אם הצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנوية, ההשקעות יקטנו בסך של 100 מיליון ש"ח.

ד. הגראונן בחשבו השחורות והשירותים יגדל בפחות מ-100 מיליון ש"ח.

(9) משק פתוח מצוי בתעשייה מלאה. הנה מודל קיינס. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית בסך של 100 מיליון ש"ח ומממן הטלת מיסים קבועים. ידוע שהנטיה השולית לצורכי מtowerה ההכנסה הפנوية שווה 0.6. מכאן :

א. הצריכה הפרטית וההשקעות יקטנו יחד בפחות מסך של 100 מיליון ש"ח.

ב. אם הצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנوية, ההשקעות יקטנו בסך של 40 מיליון ש"ח.

ג. טענות א' וב' נכונות.

ד. הגראונן בחשבו השחורות והשירותים יגדל ב-40 מיליון ש"ח.

(10) משק פתוח מצוי בתעשייה מלאה. הנה מודל קיינס. הביקוש לכף תלוי ברמת התוצר. הצריכה הפרטית וההשקעות תלויות בשער הריבית. הבנק המרכזי נוקט במדיניות מוניטרית מרחביה וקונה אגרות חוב מן הציבור. מכאן :

א. הצריכה הפרטית וההשקעות יגדלו והגראונן בחשבו השחורות והשירותים יגדל באומה מידה כמו הצריכה הפרטית וההשקעות בלבד.

ב. לא יהול שינוי ריאלי במשק (ניוטראליות הכספי).

ג. רמת המחרירים עולה באותו שיעור גידול של כמות הכספי.

ד. טענות א' וה' נכונות.

ה. כמות הכספי הריאלית תגדל ושער הריבית ירד.

(11) משק פתוח מצוי בתעשייה מלאה. הנה מודל קיינס. הצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנوية. ההשקעות תלויות רק בשער הריבית. הבנק המרכזי נוקט במדיניות מוניטרית מרחביה על מנת לעודד את ההשקעות במשק. מטרת הבנק תושג במידה רבה יותר ככל :

א. הביקוש לכף רגיש יותר לשינויים ברמת התוצר.

ב. הביקוש להשקעות רגיש פחות לשינויים בשער הריבית.

ג. הייבוא רגיש פחות לשינויים בשער החליפין הריאלי.

ד. הביקוש לכף רגיש פחות לשינויים בשער הריבית.

12) משק פתוח מצוי בתעסוקה מלאה. הנה מודל קיינס. הצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנויה. ההשקעות תלויות רק בשער הריבית. ידוע שבספק מוטל מס יחסית. הבנק המרכזי מקטין אתיחס הרזורה הדרוש בנגד עו"ש. עליית המחיירים הצפואה תהיה גדולה יותר מאשר:

- א. הנטייה השולית לצרוך קטנה יותר.
- ב. הנטייה השולית להשקיע קטנה יותר.
- ג. הנטייה השולית ליבוא קטנה יותר.
- ד. המס היחסית גדול יותר.

13) משק פתוח מצוי בתעסוקה מלאה. הנה מודל קיינס. הצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנויה. ההשקעות תלויות רק בשער הריבית. הבנק המרכזי מקטין אתיחס הרזורה הדרוש בנגד עו"ש. עליית המחיירים הצפואה תהיה גדולה יותר מאשר:

- א. הביקוש לכיס רגיש יותר לשינויים ברמת התוצר.
- ב. הייבוא רגיש פחות לשינויים בשער החליפין הריאלי.
- ג. המשק יהיה משק סגור.
- ד. טענות ב' וג' נכונות.

14) משק פתוח מצוי באבטלה. הנה מודל קיינס. הצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנויה. ההשקעות תלויות רק בשער הריבית. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית בגודל הפער הדיפלציוני ומממן ע"י מלואה מן הבנק המרכזי (הדף בסוף). מכאן ש:

- א. שער הריבית עלה.
- ב. שער הריבית לא השתנה.
- ג. שער הריבית לא יכול לרדת.
- ד. לא ניתן לדעת מה יקרה לשער הריבית.

15) משק פתוח מצוי באבטלה. הנה מודל קיינס. הצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנויה. ההשקעות תלויות רק בשער הריבית. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית בגודל הפער הדיפלציוני ומממן ע"י מלואה מן הבנק המרכזי (הדף בסוף). מכאן ש:

- א. התוצר, הצריכה הפרטית, ההשקעות והייבוא יגדלו.
- ב. התוצר והצריכה הפרטית יגדלו. היבוא וההשקעות יקטנו.
- ג. התוצר, הצריכה הפרטית והייבוא יגדלו ולא ניתן לדעת מה יקרה להשקעות.
- ד. המשק יגיע לתעסוקה מלאה.

- 16)** משק פתוח מצוי בתעסוקה מלאה. הנה מודל קיינס. הביקוש לכסף תלוי ברמת התוצר. הצריכה הפרטית וההשקעות תלויות בשער הריבית. הבנק המרכזי נוקט במדיניות מוניטרית מצמצמת ומוכר אגרות חוב לציבור. מכאן ש:
- הتوزר, הצריכה הפרטית, ההשקעות והייבוא יקטנו.
 - לא יחול שינוי ריאלי במשק.
 - רמת המחרירים תרד באותו שיעור כייטוں של כמות הכסף.
 - טענות בי' וג' נכונות.
 - השינוי יהיה זהה לשינוי במדיניות מוניטרית מרחביה רק בכיוון הפוך.
- 17)** משק פתוח מצוי בתעסוקה מלאה. הנה מודל קיינס. הבנק המרכזי נוקט במדיניות מוניטרית מרחביה. ידוע כי כמות הכסף גדלה בשיעור של 4%. מכאן ש:
- לא יחול שינוי ריאלי במשק (ניסיונות הכסף).
 - רמת המחרירים עולה בפחות מ-4%.
 - רמת המחרירים עולה ב-4%.
 - רמת המחרירים עולה ביותר מ-4%.
- 18)** משק פתוח מצוי בתעסוקה מלאה. הנה מודל קיינס. הממשלה נוקטת במדיניות פיסקלית מרחביה (למשל, מגדילה את הצריכה הציבורית ומממנת ע"י מכירת אג"ח לציבור). מדיניות זו תגרום לעליית מחירים גבוהה יותר ככל ש:
- הביקוש לכסף רגish יותר לשינויים ברמת התוצר.
 - הביקוש להשקעות רגish יותר לשינויים בשער הריבית.
 - הצריכה הפרטית רגisha פחות לשינויים בשער הריבית.
 - הביקוש לייבוא רגish יותר לשינויים שער החליפין הריאלי.
- 19)** משק פתוח מצוי בתעסוקה מלאה. הנה מודל קיינס. הצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנויה. ההשקעות תלויות רק בשער הריבית. הממשלה מגדילה את ההשקעה הציבורית בסך של 100 מיליון ש"מ וממנת ע"י מלואה מן הציבור (מכירת אג"ח לציבור).
- הצריכה הפרטית וההשקעות יקטנו.
 - ההשקעות הפרטיות יקטנו בסך של 100 מיליון ש"מ.
 - ההשקעה הכוללת במשק לא תשתנה.
 - ההשקעה הכוללת תגדל באותה מידת שהגירעון בחשבון הסחורות והשירותים יגדל.
 - כל הטענות האחרות אינם נכוןות.

- (20) משק פתוח מצוי בתעשייה מלאה. הנה מודל קיינס. הממשלה מגדילה את תשלומי ההעbara בסך של 500 מיליון ₪. הנטיה השולית לצורך שווה 0.8.
- הצריכה הפרטית גדל בסך של 400 מיליון ₪ וההשקעות יקטנו באותה מידת.
 - טענה א' נכונה, במידה שהצריכה הפרטית תלולה רק בהכנסה הפנوية.
 - הצריכה הפרטית גדל לפחות מ-400 מיליון ₪ וההשקעות ועדף הייצוא יקטנו ביחיד באותה מידת.
 - שער הריבית לא משתנה.
 - כל הטענות האחרות אינן נכונות.
- (21) משק פתוח מצוי בתעשייה מלאה. הנה מודל קיינס. ידוע שב בחשבון הסחורות והשירותים יש גירעון. ידוע גם שהצריכה הפרטית תלולה בשער הריבית. הבנק המרכזי מבצע פיקוח בשער החליפין. מכאן ש:
- הגירעון בחשבון הסחורות והשירותים יקטן באותה מידת שההשקעות יקטנו.
 - אם ההשקעות והצריכה הפרטית אינן תלויות בשער הריבית לא יכול כל שינוי בגירעון.
 - טענות א' וב' נכונות.
 - תיסוף שער החליפין היה מביא לשינויים זהים במשק, אך בכיוון הפוך.

(22) ידועים הנתונים הבאים על משק מסוים:
מקרה:

M_s – כמות הכספי הנומינלית.

M_d – הביקוש לכיסף.

P – רמת המחרירים במשק.

$$C = 500 + 0.65Y_d - 20r$$

$$I = 150 + 0.15Y - 30r$$

$$G = 400$$

$$T = 200$$

$$EX = 150$$

$$IM = 130 + 0.2Y$$

$$M_s = 440$$

$$M_d = 200 + 0.2Y - 20r$$

$$P = 1$$

$$YF = 2400$$

- התוצר בשוויי משקל הוא 2,000 ושער הריבית 10.
- התוצר בשוויי משקל הוא 2,000 ושער הריבית 8.
- התוצר בשוויי משקל הוא בקירוב 2,144 ושער הריבית 9.4444.
- חסרים נתונים למציאת התוצר בשוויי משקל.

(23) בנתוני השאלה הקודמת :

- הגדלת הצריכה הציבורית בסך של 360, במיומו מלאוה מהציבור, תביא את המשק לתעסוקה מלאה.
- הגדלת כמות הכספי ב-144 תביא את המשק לתעסוקה מלאה.
- טענות א' וב' נכונות.
- הגדלת תשלום העברה ב-100 תביא את המשק לתעסוקה מלאה.

(24) ידועים הנתונים הבאים על משק מסוים :

מקרא :

M_s – כמות הכספי הנומינלית.

M_d – הביקוש לכיסף.

P – רמת המחירים במשק.

e – שער החליפין הנומינלי.

e/p – שער החליפין הריאלי.

$$C = 600 + 0.5Yd - 10r$$

$$I = 150 + 0.15Y - 20r$$

$$G = 400$$

$$T = 200$$

$$EX = 150 + 10 \frac{e}{p}$$

$$IM = 300 + 0.05Y - 10 \frac{e}{p}$$

$$M_s = 700$$

$$M_d = 200 + 0.4Y - 20r$$

$$P = 1$$

$$e = 5$$

$$YF = 2000$$

- התוצר בשוויי משקל הוא 2,000 ושער הריבית 10.
- התוצר בשוויי משקל הוא 1,750 ושער הריבית 8.
- התוצר בשוויי משקל הוא 1,750 ושער הריבית 10.
- כל הטענות האחרות אינן נכונות.

(25) בנתוני השאלה הקודמת :

- הגדלת הצריכה הציבורית בסך של 250, במיומו מלאוה מהציבור, תביא את המשק לתעסוקה מלאה.
- הגדלת כמות הכספי ב-150 תביא את המשק לתעסוקה מלאה.
- טענות א' וב' נכונות.
- הגדלת תשלום העברה ב-100 תביא את המשק לתעסוקה מלאה.

תשובות סופיות:**חלק א':**

(6) ג'	(5) ג'	(4) א'	(3) ג'	(2) ד'	(1) א'
(12) ד'	(11) ד'	(10) א'	(9) ב'	(8)	(7) ג'
				(14) ד'	(13) א'

חלק ב':

(6) ב'	(5) ג'	(4) ג'	(3) א'	(2) ב'	(1) ב'
(12) ג'	(11) ד'	(10) ד'	(9) א'	(8) ד'	(7) ב'
(18) ג'	(17) ב'	(16) א'	(15) ג'	(14) ד'	(13) ד'
(24) ג'	(23) ג'	(22) ב'	(21) ב'	(20) ג'	(19) ד'
					(25) א'